

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI WSI PLEWISKA W REJONIE ULICY WOŁCZYŃSKIEJ**

AUTOR OPRACOWANIA
MGR ELŻBIETA PIOTROWSKA

mgr Elżbieta Piotrowska

PROJEKTANT - URBANISTA
CZŁONEK ZACHODNIEJ OKRĘGOWEJ
IZBY URBANISTÓW NR Z-467

POZNAŃ, wrzesień 2022r./luty 2023r.*)
*) wprowadzono zmiany wynikające z opinii i uzgodnień

1	WPROWADZENIE	4
1.1	Informacje wstępne	4
1.2	Podstawy formalno-prawne opracowania	4
1.3	Cel i zakres merytoryczny prognozy	4
1.4	Wykorzystane materiały i metody pracy	5
2	CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	9
2.1	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	9
2.2	Elementy dziedzictwa kulturowego	10
2.3	Rzeźba terenu, budowa geologiczna i warunki gruntowe	10
2.4	Zasoby naturalne	11
2.5	Warunki wodne	11
2.6	Jakość wód	12
2.7	Szata roślinna i zwierzęta	13
2.8	Gleby	14
2.9	Klimat lokalny	15
2.10	Jakość powietrza atmosferycznego	15
2.11	Klimat akustyczny	19
2.12	Promieniowanie elektromagnetyczne	21
3	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	22
4	INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	22
4.1	Cel opracowania projektu planu	22
4.2	Ustalenia projektu planu	23
4.3	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	27
4.4	Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	29
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	30

6	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	40
6.1	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe	41
6.2	Oddziaływanie na krajobraz	44
6.3	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	46
6.4	Oddziaływanie na zasoby naturalne	52
6.5	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta	52
6.6	Oddziaływanie na ludzi	54
6.7	Oddziaływanie na klimat akustyczny	56
6.8	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	57
6.9	Oddziaływanie na klimat	60
6.10	Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	61
6.11	Oddziaływanie na dobra materialne	62
6.12	Oddziaływanie na obszary ochrony, w tym obszary Natura 2000	62
6.13	Oddziaływanie transgraniczne	65
6.14	Analiza potencjalnych oddziaływań skumulowanych	65
7	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	66
8	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	66
9	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP	67
10	WNIOSKI I STRESZCZENIE	68
11	ZAŁĄCZNIKI	77

1 WPROWADZENIE

1.1 Informacje wstępne

Rada Gminy Komorniki w dniu 10 lutego 2022 roku podjęła uchwałę Nr XLVII/429/2022 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej „Prognozą ...”) dotycząca wyżej wymienionego projektu, którego obszar położony jest w północnej części gminy Komorniki. Przedmiotowy obszar usytuowany jest we wsi Plewiska, w rejonie ul. Wołczyńskiej, Owsianej i Żytniej, stycznie do północnej granicy gminy z Miastem Poznań, w granicach określonych na rysunku planu.

Projektem planu objęto obszar o łącznej powierzchni 1,64 ha. Aktualnie na analizowanym obszarze obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki - uchwała Rady Gminy Komorniki Nr LII/348/2010 z dnia 25 października 2010 r., zmieniona uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/355/2017 z dnia 25 maja 2017 r. oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXVIII/242/2020 z dnia 24 września 2020 r., oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr .....z dnia .....2022r. Dla przedmiotowego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała nr XXXVI/250/98 Rady Gminy Komorniki z dn. 27 kwietnia 1998r. ze zmianą Uchwała Nr XLIX/294/2005 z dn. 22 maja 2006 r.).

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust.1 pkt.1, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust.1, ust.3-5 ustawy o.o.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3 Cel i zakres merytoryczny prognozy

Celem głównym sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie przewidywanego wpływu na środowisko w wyniku realizacji ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego. W tym celu w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego. W „Prognozie ...” analizie i ocenie podlegają ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarte w projekcie uchwały (część tekstowa) oraz na rysunku stanowiącym załącznik graficzny do uchwały. „Prognoza ...” stanowi obligatoryjny element procesu sporządzania planu.

Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej,

oraz stopień jej szczegółowości wynika z pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 09 maja 2022 roku, nr WOO-III.411.153.2022.AK.1 i pisma Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu z dnia 20 kwietnia 2022 roku, nr NS.9011.2.47.2022.TZ oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym, niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach miejscowego planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- f) oświadczenie autora, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art.74a ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora;

2. określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- c) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu,
- d) przewidywane znaczące oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne elementy środowiska;

3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji miejscowego planu,
- b) rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnień braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków technicznych lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej „Prognozie ...” są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.4 Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

- ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029),
3. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.),
  4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.),
  5. Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm),
  6. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.),
  7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022r., poz. 699, ze zm.),
  8. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2022 r., poz. 1557, ze zm.),
  9. Ustawa z dnia 14 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519),
  10. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2409),),
  11. Ustawa z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2022r., poz. 727),
  12. Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021r., poz. 485 ze zm.),
  13. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, (Dz. U. z 2022 r., poz. 1726),
  14. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021r., poz. 2404),
  15. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1247),
  16. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225 ze zm.),),
  17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
  18. rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1757),
  19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2022r., poz. 1071),
  20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),
  21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U z 2014 r. poz. 1408),
  22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U z 2014 r. poz. 1409),
  23. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020r. r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020r., poz. 2270),
  24. Polityka ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019r., (M.P. z 2019r., poz. 794),
  25. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U z 2016 r., poz. 1967),
  26. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311),

27. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294),
28. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2012 poz. 1041),
29. Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r. poz. 1638),
30. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2019r., poz. 393, tekst jednolity),
31. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
32. Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu,
33. Dyrektywa 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (CAFE),
34. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (zwanej dalej „dyrektywą 2001/42/WE”),
35. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa),
36. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (2000/60/WE), zwaną Ramową Dyrektywą Wodną (RDW),
37. Agenda 21/Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030.

Dokumenty i inne dostępne opracowania:

1. Projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej,
2. Uchwała Rady Gminy Komorniki Nr XLVII/429/202 z dnia 10 lutego 2022r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej,
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki - uchwała Rady Gminy Komorniki Nr LII/348/2010 z dnia 25 października 2010 r., zmieniona uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/355/2017 z dnia 25 maja 2017 r. oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXVIII/242/2020 z dnia 24 września 2020 r., oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr ..... z dnia 2022r.,
4. Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała nr XXXVI/250/98 Rady Gminy Komorniki z dn. 27.04.1998 r. ze zmianą Uchwała Nr XLIX/294/2005 z dn. 22.05.06 r.),
5. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 (uchwała Nr XLIII/375/2021 Rady Gminy Komorniki z dnia 29 września 2021r.),
6. Strategia Rozwoju Gminy Komorniki (uchwała Nr XLIII/374/2021 Rady Gminy Komorniki z dnia 29 września 2021r.),
7. Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961),
8. Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017 Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (uchwała nr XXI/391/20 Sejmik Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020r.),
9. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz

- z planem inwestycyjnym, uchwały Nr XXXI/810/17 Sejmik Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r.,
10. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
  11. Koncepcja budowy funkcjonalnych PKM w kierunku zwiększenia ich dostępności oraz oferowania usług komplementarnych do komunikacji publicznej, Blue Ocean Business Consulting ds. transportu publicznego, Warszawa 2015r.,
  12. Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Konstantynowo na okres od 1 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2027r. – Program ochrony przyrody, mgr inż. Krzysztof Kołodziejczak, Poznań 2018,
  13. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym, uchwała Nr XXII/405/20 z dnia 28 września 2020 r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego,
  14. Program opieki nad zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2017-2020, Uchwała nr XXXVIII/901/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 listopada 2017r. – archiwalny,
  15. Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2024 , uchwała Nr XXXVII/714/21 z dnia 20 grudnia 2021r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2022r., poz.58),
  16. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Departament Monitoringu Środowiska GIOŚ; Poznań, kwiecień 2022,
  17. Raport o stanie jednolitych części wód w dorzeczach – stan na 2016 r. wykonany na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) w Warszawie, zgodnie z umową nr 15/2015/F z dnia 12.05.2015 r., w ramach realizacji przedsięwzięcia pn.: „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) w dorzeczach w latach 2015–2018”,
  18. Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2020, GIOŚ Poznań 2021,
  19. Dokumentacji Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLB300017 Ostoja Rogalińska, listopad 2013 r.,
  20. Projekt zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017, Ostoja Wielkopolska PLH300010 w ramach Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Konstantynowo na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2027r.,
  21. Opracowanie ekofizjograficzne dla III zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki, marzec 2022r.,

Materiały kartograficzne:

1. mapa geologiczna Polski w skali 1:50000,
2. mapa hydrograficzna w skali 1:50 000;
3. mapa sozologiczna w skali 1:50 000;
4. mapa hydrogeologiczna Polski, ark. 471 Poznań, N-33-130-D, w skali 1:50000;
5. mapa topograficzna w skali 1:10000;
6. mapy glebowo-rolnicze w skali 1:25000, 1:5000;
7. mapa.btsearch.pl;
8. Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, Lemitor ochrona środowiska, wrzesień 2017.

Literatura:

1. Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
2. Krygowski B., Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia, PTPN, Wyzd. Mat.- Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
3. Praca zbiorowa: redakcja naukowa Józef Mikołajków i Andrzej Sadurski., Informator PSH Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny; Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
4. Górski J., Przybyłek J., Kasztelan D., Problemy zagospodarowania i ochrona terenów wodonośnych o szczególnym znaczeniu dla zaopatrzenia w wodę na przykładzie ujęcia Mosina-Krajkowo, Państwowy Instytut Geologiczny, Poznań 2011r.,

5. Jerzy Modrzyński (z wykorzystaniem: Puchalski T., Prusinkiewicz Z. (1990): Ekologiczne podstawy siedliskoznawstwa leśnego. PWRiL, Warszawa),
6. Chmal R., Objasnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- 7.

Inne źródła:

Wizja w terenie

cbdportal.pgi.gov.pl,
www.geoportal.pgi.gov.pl,
www.pgi.gov.pl,
www.mjwp.gios.gov.pl,
www.bip.kzgw.gov.pl,
www.susza.iung.pulawy.pl,
www.poznan.wios.gov.pl,
www.lasy.gov.pl,
www.powietrze.gios.gov.pl,
www.powietrze.poznan.wios.gov.pl,
www.emgsp.pgi.gov.pl,
www.surowce-kopalnie.pl,
zdp.poznan.pl.

Informacje uzyskane z powyższych materiałów źródłowych oraz informacje zebrane podczas wizji w terenie umożliwiły opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego na przedmiotowym obszarze w podziale na poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód podziemnych i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia.

Należy jednak zaznaczyć, że przeprowadzenie wizji w terenie w niekorzystnym terminie (z punktu widzenia inwentaryzacji wszystkich potencjalnie występujących przedstawicieli fauny i flory) oraz w ograniczonym przedziale czasowym, nie pozwoliło na przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób wyczerpujący, a tym samym umożliwiając zidentyfikowanie wszystkich gatunków występujących na obszarze opracowania. Analizę różnorodności lokalnej flory i fauny przeprowadzono w znacznej mierze w oparciu o informacje zawarte w dostępnych źródłach literaturowych, uzupełnione o informacje pozyskane w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej.

Ponadto, w Prognozie ... dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń planu miejscowego.

2 CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1 Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar opracowania projektu planu stanowi teren częściowo niezabudowany, położony w północnej części gminy Komorniki we wsi Plewiska, w rejonie ul. Wołczyńskiej, ul. Owsianej i ul. Żytnej, stycznie do północnej granicy gminy z Miastem Poznań, w granicach określonych

na rysunku planu. Zabudowa istniejąca na obszarze analizowanym podobnie jak w jego sąsiedztwie to budynki magazynów, składów i hurtowni. W granicach planu usytuowany jest budynek mieszkaniowy jednorodzinny. W sąsiedztwie obszaru analizowanego występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i tereny składowo-magazynowo-produkcyjne.

Przez obszar opracowania przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110Kv, średniego – 15KV i niskiego napięcia- 0,4KV. Obszar objęty planem ma dostęp do kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej i sieci gazowej. Przez południowo zachodnią część obszaru przepływa niewielki ciek Plewianka, który jest prawobrzeżnym dopływem Potoku (Strumienia) Junikowskiego.

2.2 Elementy dziedzictwa kulturowego

Zgodnie z art. 18 ust.2 pkt. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w planach zagospodarowania przestrzennego określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji. Ponadto zgodnie z art. 15 ust. 1, ust. 2, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planach określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Powiatowy Konserwator Zabytków w Poznaniu w treści wniosku do planu informuje, że na obszarze objętym opracowaniem, zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków pod AZP 53-26/69 i nr AZP 53-26/70 stanowiące terenowe pozostałości pradziejowego i historycznego osadnictwa, które podlegają ochronie i opiece konserwatorskiej bez względu na stan zachowania zgodnie z art. 6, ust. 1, pkt. 3a, art.22 ust.2 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Powiatowy Konserwator Zabytków w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego wnioskuje o umieszczenie w planie ustaleń odnośnie stanowisk archeologicznych : wyznacza się tereny ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego w granicach którego określa się nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.3 Rzeźba terenu, budowa geologiczna i warunki gruntowe

Obecne ukształtowanie rzeźby Wielkopolski, w tym również gminy Komorniki nastąpiło podczas ostatnich glacjałów: środkowopolskiego i północnopolskiego oraz rozdzielającego je interglacjału eemskiego. Na ukształtowanie środkowej i północnej rzeźby glacialnej Wielkopolski największy wpływ miało zlodowacenie bałtyckie, głównie stadiału leszczyńsko-pomorskiego, które przyczyniło się do wytworzenia form glacialnych i fluwioglacialnych: rynien subglacialnych, pradolin, wysoczyzn, wzgórz morenowych i sandrów.

Stanowi typowy przykład krajobrazu związanego z działalnością lodolodu skandynawskiego - główne rysy rzeźby powstały w okresie recesji lodolodu bałtyckiego z fazy leszczyńskiej po fazę poznańską. Schyłek pełnego glacjału i późny glacjał były okresami, w których dominowały procesy zaostrzające rysy rzeźby. Od początku holocenu przeważają procesy łagodzące rzeźbę. Na obszarze planu występują niewielkie różnice w rzeźbie terenu z obniżeniem w pobliżu cieku Plewianki. Rzędne terenu w przekroju od ulicy Wołczyńskiej kształtują się od ok. 81,5 m n.p.m., przy korycie cieku ok. 79,5m n.p.m i przy południowo-zachodniej granicy terenu ok. 80,5 m n.p.m.

Gmina Komorniki a w tym analizowany obszar, wg podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (Kondracki J.,2002, a następnie doprecyzowanego i uszczegółowionego w publikacji z 2018 r., Solon J. i in.), położony jest w obrębie megaregionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5) i mezoregionu Wysoczyzna Grodziska (315.52).

Większość obszaru gminy Komorniki stanowią powierzchnie wysoczyzn morenowych płaskich i falistych, zbudowanych z glin zwałowych i piasków. Są one poprzecinane przez drobne doliny rzeczne. Powierzchniowa budowa geologiczna związana jest przede wszystkim z występowaniem form plejstoceńskich i holocenijskich. Piętro czwartorzędowe tworzą bowiem skały plejstoceńskie: piaski, żwiry, gliny oraz utwory holocenu – piaski i namuły den dolinnych.

Zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną powierzchnię obszaru wsi Plewiska budują piaski lodowcowe na glinach zwałowych fazy leszczyńskiej. Piaski lodowcowe charakteryzują się korzystnymi warunkami budowlanymi, a fakt, że były obciążone i skonsolidowane przez lodowiec powoduje ich większą wytrzymałość na ściskanie. Podłoże wykazuje średnią przydatność do posadowienia obiektów budowlanych. Jednak szczególnie w przypadku lokalizacji nowych inwestycji o znacznej kubaturze wymagane jest wykonanie badań ustalających nośność gruntu w celu ustalenia odpowiednich rozwiązań posadowienia. Obszar projektu planu obejmuje powierzchnie zlokalizowane przede wszystkim w zasięgu wysoczyzny morenowej płaskiej.

2.4 Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania udokumentowanych i zarejestrowanych zasobów w postaci złóż naturalnych. Analizowany obszar położony jest również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

2.5 Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Zgodnie z podziałem terytorialnym wód powierzchniowych Polski gmina Komorniki leży w dorzeczu rzeki Warty na odcinku od ujścia rzeki Kopli do ujścia rzeki Wirynki oraz częściowo na odcinku od ujścia rzeki Wirynki na południe w kierunku Kanału Mosińskiego. Znaczna część obszaru gminy leży bezpośrednio w zlewni rzeki Wirynki, jedynej rzeki w Gminie Komorniki. Rzeka należy do wód naturalnych, nie zmienionych znacząco przez działalność człowieka o typie potoku piaszczystego. Stanowi lewy dopływ Warty.

Na południowy-zachód, równoległe do obszaru opracowania przebiega dział wodny III między zlewnią Potoku (Strumienia) Junikowskiego (PLRW60001718576) a zlewnią rzeki Wirynki (PLRW60001718572). Obszar projektu planu przecina ciek Plevianka, stanowiący prawobrzeżny dopływ Potoku Junikowskiego i znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) Potoku Junikowskiego.

Potok Junikowski przepływa w odległości ok. 1,5km od północno-wschodniej granicy analizowanego obszaru.

Wody podziemne

Teren objęty przedmiotowym projektem położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Nie uzyskano również informacji o funkcjonowaniu w granicach obszaru projektu mpzp studni, dla których wyznaczono strefy ochrony ujęć wody.

Cały obszar gminy Komorniki położony jest w zasięgu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd PLGW600060). W latach 2008 - 2013 r. przeprowadzono weryfikację (poprzedniego podziału z 2004r. na 161 JCWPd) granic JCWPd, w wyniku której powstał nowy podział Polski w zakresie JCWPd - w dorzeczach wydzielono 172 części.

Obszar projektu znajduje się w granicach JCWPd nr 60 o powierzchni 3817,5 km² (wg podziału na 172 części).

W odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych prowadzi się monitoringi wód podziemnych: stanu chemicznego i stanu ilościowego.

Rodzaje monitoringu stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych:

1. monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych, ustalany na podstawie charakterystyki jednolitych części wód podziemnych i oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych; prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia;
2. monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych, ustalany na podstawie charakterystyki jednolitych części wód podziemnych i oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych oraz monitoringu diagnostycznego; prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych uznanych, na podstawie monitoringu diagnostycznego oraz oceny wpływu oddziaływań, za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów

środowiskowych;

3. monitoring badawczy stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.

Monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się przynajmniej raz w ciągu 6-letniego cyklu aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się przynajmniej raz do roku, z wyłączeniem roku, w którym prowadzony jest monitoring diagnostyczny stanu chemicznego JCWPd.

Zakres i częstotliwość monitoringu badawczego stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych wynikają z uwarunkowań związanych z przyczyną przeprowadzenia monitoringu badawczego i powinny być dostosowane do lokalnych warunków tak, aby jego wyniki dostarczyły informacji o koniecznych działaniach dla osiągnięcia celów środowiskowych lub o szczególnych środkach zaradczych przeciwdziałających skutkom przypadkowego zanieczyszczenia w odniesieniu do tych jednolitych części wód podziemnych, dla których zdecydowano o przeprowadzeniu monitoringu badawczego.

Monitoring stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się dla jednolitych części wód podziemnych, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m³ na dobę wody przeznaczonej do spożycia. Monitoring stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych w zakresie pomiarów poziomu zwierciadła wody prowadzi się z częstotliwością wystarczającą dla dokonania oceny stanu ilościowego JCWPd.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego obszar niniejszego projektu nie jest zlokalizowany w obszarze zagrożenia powodzią i nie jest w zasięgu obszaru na którym występuje prawdopodobieństwo powodzi. Pierwszy poziom wód gruntowych na obszarze opracowania projektu planu kształtuje się od 1m p.p.t. do 2m p.p.t.

2.6 Jakość wód

Badania jakości wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Podstawową jednostką gospodarki wodnej zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną jest Jednolita Część Wód (JCW), którą dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd).

Obszar projektu planu zlokalizowany jest w granicach zlewni JCW Potok Junikowski (PLRW60001718576). Zgodnie z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021, JCW Potok Junikowski jest silnie zmienioną częścią wód (SZCW) o złym stanie, zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych - dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

Na podstawie opublikowanej przez GIOŚ „Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021” wody Potoku Junikowskiego zakwalifikowano do III klasy jakości, potencjał ekologiczny - umiarkowany, stan chemiczny nie został określony. Stan jakości wód dla JCWP (PLRW60001718576) - (2020 r.) oceniono jako zły. Celem środowiskowym dla Potoku Junikowskiego jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego.

W celu wykonania kompleksowej oceny stanu JCWPd zgodnie z przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, od roku 2010 stosuje się rozbudowaną metodykę oceny stanu wód podziemnych, składającą się z testów klasyfikacyjnych, w których stan wód podziemnych ocenia się nie tylko na podstawie wybranych jakościowych i ilościowych wskaźników i charakterystyk wód podziemnych, ale również rozpatruje się potrzeby receptorów wód podziemnych. Ocena stanu ogólnego JCWPd, jak wspomniano w poprzednim rozdziale „Prognozy ...”, składa się z oceny stanu chemicznego i ilościowego.

Zgodnie z podziałem na 172 JCWPd obszar gminy Komorniki zlokalizowany jest w zasięgu granic JCWPd nr 60. Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszej Prognozy ... przyjęto dane zebrane w roku 2020 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego.

Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych, obejmującej dane zebrane w 2020 r. dla wybranych punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego -

opracowane na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska – kształtowały się w następujący sposób:

- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (1258), Czerlejko (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (2564) i Głębozeczek (nr2566) – stwierdzono występowanie wód II klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Czachurki (nr 2,3), Borówiec (nr 1224), Kalwy (nr 1278), Buk (nr 1279), Dakowy Suche (nr 1282), Głębozeczek (nr 2566), Pobiedziska (nr 2547), Góra (nr 2557), Mosina (nr 2615) i Kalwy (nr 91278) – stwierdzono występowanie wód III klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Pecna (nr 1495) i Borówiec (nr 4)– stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości.

Według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem wyżej wymienionego celu środowiskowego.

Zgodnie z informacjami publikowanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan chemiczny i ilościowy wód JCWPd nr 60 w roku 2019 oceniony został jako dobry.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną oraz z ustawą Prawo Wodne dla osiągnięcia celu środowiskowego dla JCWPd wymagane jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu, ochrona i podejmowanie działań naprawczych, zapewnianie równowagi między poborem i zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Analizując jakość wód podziemnych podkreślić należy znaczenie wpływu charakterystyki utworów izolujących poziomy wodonośne, szczególnie w odniesieniu do kształtowania jakości wód głównych poziomów użytkowych. W przypadku terenów, w obrębie których głównym poziomem użytkowym jest poziom mioceński, stopień zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych określany jest jako niski – czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń przekracza 100lat (nadkład stanowią słabo przepuszczane gliny oraz kompleks iłłów poznańskich). W zasięgu terenów, w obrębie których głównym użytkowym piętrzem wodonośnym jest poziom międzyglinowy środkowy, stopień zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych określa się jako średni (nadkład słabo przepuszczalnych glin o miąższości do 30 m z jednoczesnym występowaniem ognisk zanieczyszczeń).

Zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Woda musi spełniać wymagania jakościowe w zakresie bakteriologicznym i fizykochemicznym podanym w wyżej wymienionym rozporządzeniu. Na podstawie przeprowadzonych badań w roku 2021 PPIS w Poznaniu stwierdził (pismo HK-WPS.9011.3.20.2022 z dnia 21 lutego 2022r.) przydatność wody w wodociągach wiejskich Komorniki i Plewiska do spożycia przez ludzi. Jakość wody pitnej w roku 2021 w wymienionych wyżej wodociągach spełniała wymogi Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. oraz Dyrektywy Europejskiej (98/83/EC).

2.7 Szata roślinna i zwierzęta

Analizę lokalnej flory i fauny przeprowadzono przede wszystkim w oparciu o informacje uzyskane podczas wizji terenowej, jak również o informacje dostępne w opracowaniach dotyczących całej gminy Komorniki. Istotnym źródłem informacji w powyższym zakresie były opracowania i standardowe formularze danych dla terenów o szczególnych walorach przyrodniczych, podlegających ochronie prawnej.

Analizując występowanie roślin i zwierząt na obszarze projektu planu należy uwzględnić sposób użytkowania i zagospodarowania przedmiotowego obszaru. Obszar objęty projektem w części stanowi powierzchnię biologicznie czynną w sąsiedztwie obszarów zurbanizowanych.

Szata roślinna omawianego terenu nie jest zróżnicowana, występuje roślinność terenów odłogowanych, upraw rolnych (kukurydza). Wzdłuż ulicy Wołczyńskiej rośnie kilka drzew liściastych – klon jesionolistny. Wśród roślinności segetalnej zidentyfikowano roślinność typową dla terenów antropogenicznie przekształconych. Wśród występujących tu licznie gatunków wspomnieć można chociażby pokrzywę zwyczajną, szczaw tępolistny, bylicę pospolitą, chrzan pospolity, lepnicę białą, krwawnik pospolity, cykorię podróżnik, babkę lancetowatą, koniczynę polną oraz szereg pospolitych gatunków traw tj. wiechlina roczna i perz właściwy.

Jak już wspomniano, analizowany obszar charakteryzuje się znacznym stopniem antropogenicznego przekształcenia, wynikającym przede wszystkim z realizacji w jego granicach zabudowy przemysłowo-magazynowej, jak również szlaków komunikacyjnych.

Występujące tu zwierzęta reprezentowane są zatem głównie przez gatunki przystosowane do życia w warunkach silnie przekształconego środowiska, typowego dla terenów miejskich.

Niewątpliwie najliczniejszą grupą zwierząt występujących na obszarze analizowanym są bezkręgowce, pospolicie spotykane w obrębie nawet niewielkich powierzchni porośniętych przez licznie występującą roślinność niską, w tym pojawiającą się spontanicznie roślinność na terenach dotąd niezagospodarowanych. Z uwagi na brak szczegółowych informacji w literaturze, nie przedstawiono jednak informacji dotyczącej różnorodności występujących tu gatunków, niemniej można z dużym prawdopodobieństwem wskazać, iż na terenach tych spotkać można przedstawicieli prostoskrzydłych, muchówek, chrząszczy, molowców oraz błonkoskrzydłych. Wśród najczęściej spotykanych na analizowanym obszarze przedstawicieli świata zwierząt wymienić należy przede wszystkim pospolite gatunki rodzimej ornitofauny. Na obszarze tym stwierdzono występowanie pospolitych gatunków, takich jak kawka, gawron, wrona, gołąb miejski, szpak i kos. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, wszystkie wyżej wymienione ptaki podlegają ochronie gatunkowej, przy czym gołąb miejski i wrona są gatunkami objętymi ochroną częściową, a pozostałe ochroną ścisłą.

Podczas przeprowadzonej wizji terenowej nie potwierdzono w sposób jednoznaczny obecności przedstawicieli rodzimych gatunków płazów, gadów czy ssaków. Jednak nie wyklucza się ich okresowej obecności w obrębie niektórych terenów – głównie położonych, w sąsiedztwie otwartych terenów użytkowanych rolniczo oraz przepływającego cieku Plewianki.

2.8 Gleby

Na obszarze opracowania na podstawie mapy geologiczno-inżynierskiej na głębokości 1,0m p.p.t. zidentyfikowano plejstoceńskie lodowcowe grunty spoiste (70QpGSp) wykazujące średniokorzystne warunki gruntowe do posadowienia budynków. Gleby są efektem wspólnego oddziaływania na siebie skał występujących w podłożu, rzeźby terenu, klimatu, szaty roślinnej i wód gruntowych. Wspólne oddziaływanie na siebie w/w czynników zaowocował wystąpieniem na obszarze opracowania gleb klasy IVa, klasy IV b i klasy V.

Gleby klasy IVa - gleby orne lepsze, średniej jakości – zwykle w gorszych warunkach fizjograficznych, podatne na erozję wodną, uprawiane nawet w dobrej kulturze rolnej nie dają wysokich plonów (np. gleby brunatne, płowe i bielcowe całkowite i niecałkowite, niektóre gatunki podmokłych czarnoziemów, średnie mady pyłowe). Gleby ciężkie są dobrze zasobne pokarmowo i potencjalnie bardzo żyzne, jednak są mało przewiewne, zimne i ciężkie do uprawy, co obniża plon, jest tu też okresowo wysoki poziom wód gruntowych. W dobrej kulturze rolnej i sprzyjającej pogodzie dobrze udaje się tu pszenica, buraki cukrowe i koniczyna czerwona, a słabiej żyto, nie zaleca się niektórych drzew i krzewów owocowych. Gleby lekkie dobre pod sady, żyto i ziemniaki, a przy dobrej kulturze rolnej też pod jęczmień, owies, pszenicę i buraki pastewne.

Gleby klasy IVb – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych. żyto, owies, gryka, ziemniak, łubin żółty, seradela i wyka ozima.

Gleby klasy V – gleby orne słabe. Do tej klasy należą gleby kamieniste lub piaszczyste o niskim poziomie próchnicy. Są ubogie w substancje organiczne. Do tej klasy zaliczmy również gleby orne słabe położone na terenach nie zmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają. Uprawy - żyto, ziemniaki, marchew pastewna, łubin żółty i wąskolistny.

Pod względem rolniczej przydatności gleb (zał.4) na obszarze projektu planu, występują gleby kompleksu żytniego bardzo dobrej rolniczej przydatności na glebach bielcowych i pseudo bielcowych (płowych) – (4A). W podłożu występują piaski gliniaste lekkie, których uziarnienie zmienia się na głębokości 0-50 cm na gliny lekkie (pgl.gl). Najlepsze gleby lekkie wytworzone przeważnie z piasków gliniastych mocnych całkowitych, piasków gliniastych mocnych i lekkich zalegających na utworach zwięźlejszych. Gleby strukturalne, z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym i właściwymi stosunkami wodnymi. Uprawia się na nich żyto, ziemniaki inne rośliny mniej wymagające niż pszenica.

Na przedmiotowej działce występują także gleby kompleksu żytniego dobrej rolniczej

przydatności na glebach brunatnych kwaśnych lub glebach rdzawych – (5Bw). W podłożu występują piaszki gliniaste lekkie, których uziarnienie zmienia się na głębokości 50-100 cm na gliny lekkie (pgl:gl). Część działki stanowią gleby kompleksu żytniego słabego rolniczej przydatności na glebach brunatnych kwaśnych lub glebach rdzawych – (6Bw). W podłożu występują piaszki słabo gliniaste, których uziarnienie zmienia się na głębokości 50-100 cm na gliny lekkie (ps:gl).

2.9 Klimat lokalny

Klimat gminy Komorniki, podobnie jak całego Niżu Polskiego, jest wynikiem ścierania się klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, obszar opracowania planu należy do dzielnicy środkowej VII, charakteryzującej się najmniejszym rocznym opadem, poniżej 550 mm oraz znaczną ilością wiatrów o przewadze zachodnich. Czas trwania okresu wegetacyjnego waha się od 210 do 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza waha się w przedziale od 8°C do 9°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec a najzimniejszym styczeń. Charakterystycznymi cechami tego klimatu są: stosunkowo małe roczne amplitudy powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z nietrwałą pokrywą śnieżną. Na omawianym obszarze przeważają wiatry z sektora zachodniego, co świadczy o znacznym wpływie mas oceanicznych na warunki pogodowe tego obszaru. Potwierdzają to dane dotyczące parametrów meteorologicznych uzyskane ze stacji IMGW Poznań-Ławica, (stacja położona najbliżej analizowanego obszaru). Warunki topoklimatyczne czyli tzw. klimatu lokalnego, uzależnione są od wielu czynników, do których przede wszystkim należą: ukształtowanie terenu, ekspozycja zboczy, użytkowanie i sposób zagospodarowania terenów oraz intensywność zabudowy.

Analizowany obszar nie jest całkowicie zabudowany, poza uprawami rolniczymi występuje tu niewielka ilość drzew. Położony jest w otoczeniu niskiej zabudowy. Ponadto ukształtowanie terenu sprzyja równomiernemu nasłonecznieniu a brak intensywnej zabudowy, dobrym warunkom przewietrzania. Usytuowany wzdłuż ulicy Żytniej zbiornik retencyjny i niewielki ciek Plewianki przepływający przez analizowany obszar nie mają znaczącego wpływu na lokalny klimat.

2.10 Jakość powietrza atmosferycznego

Na analizowanym obszarze na kształtowanie lokalnej jakości powietrza największy wpływ ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób dotychczasowego zagospodarowania przestrzennego. W pewnym stopniu na odczuwalną jakość powietrza wpływają czynniki związane z ukształtowaniem terenu i naturalnymi możliwościami przewietrzania terenu. Uznaje się, że jakość powietrza jest wysoka, kiedy zawartość zanieczyszczeń jest mała. Mówiąc o zanieczyszczeniu należy przez to rozumieć wszelkie skażenie powietrza przez substancje, które są szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne z innych przyczyn, bez względu na ich postać fizyczną. Zanieczyszczenie powietrza następuje na skutek wprowadzania do atmosfery dużych ilości dwutlenku i tlenku węgla, dwutlenku siarki i tlenków azotu powstających podczas spalania paliw kopalnych (ropy naftowej, węgla). Konsekwencją są kwaśne deszcze i efekt cieplarniany.

Jakość powietrza zależy nie tylko od stężenia zanieczyszczeń, ale również od prędkości wiatru, wilgotności, pory roku i czasu skażenia.

Źródła zanieczyszczeń powietrza można podzielić na dwie grupy:

1. naturalne, z których wydobywają się pyły, gazy i pary związków chemicznych, bakterie, grzyby czy kropelki cieczy; wśród nich wymienić można: wulkany, powierzchnie mórz i oceanów, gleby i skały, tereny zielone,
2. antropogeniczne (powstające w wyniku działalności człowieka), które można podzielić na cztery grupy:
  - energetyczne, powstające w wyniku spalania paliw;
  - przemysłowe, powstające w wyniku procesów technologicznych w zakładach chemicznych, rafineriach, hutach, kopalniach, cementowniach;
  - komunikacyjne, głównie pochodzące z transportu samochodowego, ale także kolejowego, wodnego i lotniczego;
  - komunalne, pochodzące z gospodarstw domowych oraz z gromadzenia i utylizacji odpadów i ścieków (np. z wysypisk, z oczyszczalni ścieków).

Źródła emisji zanieczyszczeń mogą być punktowe (np. komin), liniowe (np. szlak komunikacyjny) i powierzchniowe (np. otwarty zbiornik z lotną substancją).

Źródła emisji liniowej - to przede wszystkim źródła ruchome związane z transportem (pojazdy spalinowe, kolej).

Źródła emisji powierzchniowej - to źródła powodujące tzw. niską emisję. Obejmują one obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej (jedno i wielorodzinnej) z indywidualnymi źródłami ciepła, małe zakłady rzemieślnicze bądź usługowe oraz obiekty użyteczności publicznej wraz z drogami lokalnymi.

Źródła emisji punktowej - ze źródeł energetycznych i technologicznych, odprowadzających substancje do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany, ciągły.

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, informacje o poziomach stężenia substancji w powietrzu oraz wyniki ocen jakości powietrza uzyskuje się w ramach cyklicznego Państwowego Monitoringu Środowiska. Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ), Departament Monitoringu Środowiska w Poznaniu rocznej oceny jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej 2, jednej spośród dwóch wyznaczonych stref. Gmina Komorniki a tym samym obszar objęty projektem mpzp, znajduje się w strefie wielkopolskiej (PL3004).

Ocena jakości powietrza obejmuje monitoring szeregu substancji szkodliwych dla zdrowia ludzi i roślin.

Zgodnie z art. 89 Ustawy o ochronie środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

1. przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
2. mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
3. nie przekracza poziomu dopuszczalnego,
4. przekracza poziom docelowy,
5. nie przekracza poziomu docelowego,
6. przekracza poziom celu długoterminowego,
7. nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

W ocenie rocznej za 2021 rok pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia uwzględniono: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM10, pył PM2,5, ołów w PM10, arsen w PM10, kadm w PM10, nikiel w PM10, benzo(a)piren w pyłe PM10.

W wyniku oceny wszystkich substancji określa się przynależność strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy,
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Benzo(a)piren jest głównym przedstawicielem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Źródłem powstawania benzo(a)pirenu mogą być silniki spalinowe, spalarnie odpadów, liczne procesy przemysłowe (np. produkcja koksu), pożary lasów, dym tytoniowy, a tak że wszelkie procesy rozkładu termicznego związków organicznych przebiegające przy niewystarczającej ilości tlenu. Nośnikiem benzo(a)pirenu w powietrzu jest pył, dlatego jego szkodliwe oddziaływanie jest ściśle związane z oddziaływaniem pyłu oraz jego specyficznymi właściwościami fizycznymi i chemicznymi. Benzo(a)piren oddziałuje szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie ale także na roślinność, glebę i wodę. Wykazuje on

małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Podobnie, jak inne WWA, jest kancerogenem chemicznym, a mechanizm jego działania jest genotoksyczny, co oznacza, że reaguje z DNA, przy czym działa po aktywacji metabolicznej. W wyniku przemian metabolicznych benzo(a)pirenu, w organizmie człowieka dochodzi do powstania i gromadzenia hydroksypochodnych benzo(a)pirenu o bardzo silnym działaniu rakotwórczym. Przeciętny okres między pierwszym kontaktem z czynnikiem rakotwórczym a powstaniem zmian nowotworowych wynosi ok. 15 lat, ale może być krótszy. Benzo(a)piren, podobnie jak inne WWA, wykazuje toksyczność układową, powodując uszkodzenie nadnerczy, układu chłonnego, krwiotwórczego i oddechowego. Należy wspomnieć, że w powietrzu WWA ulegają, pod wpływem działania promieni słonecznych, zjawisku fotoindukcji, które powoduje wzrost podatności do tworzenia się połączeń z materiałem genetycznym – DNA.

Pył PM10 składa się z mieszaniny cząstek zawieszonych w powietrzu, będących mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych. Pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (np. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany. Pył PM10 zawiera cząstki o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc. Poziom dopuszczalny dla stężenia średniodobowego wynosi 50 µg/m³ i może być przekraczany nie więcej niż 35 dni w ciągu roku. Poziom dopuszczalny dla stężenia średniorocznego wynosi 40 µg/m³, a poziom alarmowy 200 µg/m³. Największą emisję pyłów powoduje spalanie węgla w starych i często źle wyregulowanych kotłach i piecach domowych oraz w dużych miastach komunikacja. Spalanie odpadów w tych kotłach, które choć jest nielegalne i powoduje poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, jest praktykowane przez niektórych mieszkańców. Emisja pyłów powodowana jest również przez przemysł, szczególnie energetyczny, chemiczny, wydobywczy i metalurgiczny, ale ze względu na wysokość emitorów oraz obowiązujące przepisy prawne regulujące dopuszczalne wartości emisji, źródła te mają zwykle dużo mniejszy wpływ na jakość powietrza. Pyły o średnicy poniżej 10 mikrometrów absorbowane są w górnych drogach oddechowych i oskrzelach. Inhalowane do płuc mogą powodować różne reakcje ze strony ustroju np. kaszel, trudności z oddychaniem i zadyszkę, szczególnie w czasie wysiłku fizycznego. Przyczyniają się do zwiększenia zagrożenia infekcjami układu oddechowego oraz występowania zaostrzeń objawów chorób alergicznych np. astmy, kataru siennego i zapalenia spojówek. Nasilenie objawów zależy w dużym stopniu od stężenia pyłu w powietrzu, czasu ekspozycji, dodatkowego narażenia na czynniki pochodzenia środowiskowego oraz zwiększonej podatności osobniczej. Drobne frakcje pyłów mogą przenikać do krwioobiegu, a dłuższe narażenie na wysokie stężenia pyłu może mieć istotny wpływ na przebieg chorób serca (nadciśnienie, zawał) lub nawet zwiększać ryzyko zachorowania na choroby nowotworowe, szczególnie płuc. Nowe dane świadczą o ujemnym wpływie inhalowanego pyłu na zdrowie kobiet ciężarnych oraz rozwijającego się płodu (niski ciężar urodzeniowy, wady wrodzone, powikłania przebiegu ciąży).

PM_{2,5} – aerozole atmosferyczne (pył zawieszony) o średnicy nie większej niż 2,5 µm, który zdaniem Światowej Organizacji Zdrowia jest najbardziej szkodliwy dla zdrowia człowieka spośród innych zanieczyszczeń atmosferycznych.

Jak wynika z raportów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), długotrwałe narażenie na działanie pyłu zawieszonego PM_{2,5} skutkuje skróceniem średniej długości życia, a krótkotrwała ekspozycja na wysokie stężenia pyłu PM_{2,5} powoduje wzrost liczby zgonów z powodu chorób układu oddechowego i krążenia oraz wzrost ryzyka nagłych przypadków wymagających hospitalizacji (nasilenie astmy, ostra reakcja układu oddechowego, osłabienie czynności płuc, itp.), gdyż tak drobny pył dostaje się bezpośrednio przez płuca do krwi. Szacuje się, że życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze z tego powodu o ponad 8 miesięcy, a życie przeciętnego Polaka, w stosunku do mieszkańca UE, jest krótsze o kolejne 1-2 miesiące z uwagi na występujące w naszym kraju większe zanieczyszczenie pyłem aniżeli wynosi średnia dla krajów Unii.

W ocenie jakości powietrza za 2021 rok w województwie wielkopolskim, w klasyfikacji podstawowej wykonanej pod kątem ochrony zdrowia stwierdzono przekroczenie średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 dla strefy wielkopolskiej_2. Natomiast w przypadku benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10

przekroczenie poziomu docelowego stwierdzono w obydwu strefach (aglomeracji poznańskiej i strefie wielkopolskiej_2). W obydwu ocenianych strefach nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla roku, więc na ostateczną klasyfikację wpływ miały przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla doby.

W klasyfikacji dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II) strefie wielkopolskiej_2 przypisano klasę C1, natomiast strefie aglomeracja poznańska – A1. W odniesieniu do pozostałych klasyfikowanych substancji i parametrów strefom przypisano klasę A. W odniesieniu do dodatkowego parametru – poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza I) - obydwu strefom przypisano klasę A. W ocenie pod kątem dotrzymania dodatkowego kryterium dla ozonu - poziomu celu długoterminowego - oceniane strefy uzyskały klasę D2.

Tab.1. Poziom substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia w 2021 r. dla strefy wielkopolskiej2

Substancje w powietrzu	Klasy stężenia zanieczyszczeń
Dwutlenek azotu NO ₂	A
Dwutlenek siarki SO ₂	A
Benzen C ₆ H ₆	A
Ołów Pb w PM ₁₀	A
Arsen As w PM ₁₀	A
Nikiel Ni w PM ₁₀	A
Kadm Cd w PM 10	A
Benzo(a)piren B(a)P	C
Pył PM₁₀	C
Pył PM_{2,5}	C1²
Ozon O ₃	A1
Tlenek węgla CO	A

1)Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasęD2,

2) Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa wielkopolska_2 uzyskała klasę A.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, kwiecień 2022

Ocena roczna dla roku 2021 wykonana pod kątem ochrony zdrowia odniesiona do roku 2020 wykazała pogorszenie jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ – dla roku 2021 przypisano klasę C strefie wielkopolskiej_2, dla roku 2020 wszystkie strefy uzyskały klasę A. Podobnie jest w przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5} – w ocenie dla roku 2020 klasę A1 przypisano dwóm strefom (aglomeracja poznańska i strefa miasto Kalisz), w ocenie dla roku 2021 jednej (aglomeracja poznańska). W przypadku benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, w ocenie dla roku 2021, podobnie jak w ocenach dla lat 2020 i 2019, ocenianym strefom przypisano klasę C.

Nadal należy podejmować działania zmierzające do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza oraz informowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach do których zobowiązuje Polskę Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy. Odniesieniem do Dyrektywy są zapisy w Krajowym programie ochrony powietrza do 2020 roku z perspektywą do 2030 opracowanym przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r., w którym jako istotne wskazano osiągnięcie poziomów dopuszczalnych dla PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz niektórych innych substancji takich jak NO₂, O₃.

Ze względu na występowanie w ostatnich latach przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. W związku z powyższym, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze (zgodnie z wymogami ustawowymi), wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza.

Kierując się powyższymi dokumentami wyższego rzędu dla województwie wielkopolskiego podjęto Uchwałę Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Działania naprawcze wyznaczone w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P omówione zostały w rozdziale 5 niniejszej Prognozy.

Ocena dokonywana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin objęła: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x i ozon O₃.

Tab. 2. Poziom substancji w powietrzu ze względu na ochronę roślin w 2021r. dla strefy wielkopolskiej_2

	Substancje w powietrzu		
	NO _x	O ₃ ¹	SO ₂
Klasy stężenia zanieczyszczeń	A	A	A

1)Dla ozonu–poziom celu długoterminowego strefa wielkopolska_2 uzyskała klasę D2

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza atmosferycznego w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ, kwiecień 2022r.

Ocena wykonana pod kątem ochrony roślin w strefie wielkopolskiej_2, nie wykazała przekroczeń w zakresie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu, w związku z powyższym strefie wielkopolskiej_2 przypisano klasę A. W klasyfikacji dodatkowej dla ozonu z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego, strefę wielkopolską_2 zaliczono do klasy D2.

W ocenie wykonanej pod kątem ochrony roślin dla dwutlenku siarki i tlenków azotu utrzymano klasę A i klasę D2 dla ozonu (podobnie jak w ocenach dla roku 2020).

W Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej z 2020 r. jako źródło o największej emisji wskazano indywidualne systemy grzewcze w zabudowie mieszkaniowej i usługowej. Emisja pyłów z tego rodzaju źródeł stanowi ok. 54% sumarycznej wielkości emisji pyłu PM10 z terenu całej strefy wielkopolskiej. Bilans wykonano na podstawie inwentaryzacji źródeł emisji w strefie wielkopolskiej w roku 2018.

W celu określenia wpływu źródeł spoza strefy na jakość powietrza na terenie strefy wielkopolskiej oszacowana została w Programie wielkość emisji ze źródeł w podziale na sąsiadujące województwa. Wszystkie źródła znajdujące się w pasie 30 km od strefy wielkopolskiej wpływają na wysokość tła regionalnego. W celu realizacji do roku 2022 osiągnięcia wartości normatywnych stężeń w powietrzu Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął w dniu 18 grudnia 2017 r. uchwałę Nr XXXIX/941/17 tzw. „uchwałę smogową” w sprawie wprowadzenia ograniczeń i zakazów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Z punktu widzenia zakresu przestrzennego niniejszego projektu planu należy zauważyć, że ocena jakości powietrza opracowana została według danych dla całego obszaru strefy wielkopolskiej_2 i nie należy ich bezpośrednio odnosić do stężeń zanieczyszczeń występujących w granicach analizowanego obszaru. Wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń mogą odbiegać w pewnym stopniu od wartości przedstawionych powyżej, przede wszystkim z uwagi na różnice w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów zarówno w zasięgu, jak i poza granicami projektu. W omawianym przypadku źródła zanieczyszczeń zlokalizowane są poza obszarem analiz. Niemniej jednak należy zwrócić szczególną uwagę na zagrożenia dla utrzymania jakości powietrza w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.

2.11 Klimat akustyczny

Projekt planu w stanie istniejącym obejmuje teren częściowo niezabudowany i częściowo zabudowany. Poza przeważającą na tym obszarze zabudową produkcyjno – magazynowo – składowo -usługową istnieje teren działki z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. W związku z powyższym zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną zlokalizowaną w granicach projektu wymaga ochrony akustycznej w środowisku, na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska oraz rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na podstawie Mapy akustycznej dla odcinków dróg powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, położonych w granicach administracyjnych powiatu poznańskiego w roku 2015 stwierdzono, że na obszar projektu planu oddziałuje akustycznie jedynie ruch pojazdów (samochodów) odbywający się na ulicy Wołczyńskiej (2507P). Ulica

Wołczyńska na odcinku objętym planem nie sąsiaduje z terenami wymagającymi ochrony akustycznej (tereny magazynów, składów, produkcji przemysłowej i usług).

Poziomy hałasu samochodowego wzdłuż obszaru objętego planem po południowo-zachodniej stronie ul. Wołczyńskiej, na odcinku 0+000 do 0+331 kształtują się głównie na poziomach $L_{DWN}=60-65\text{dB}$ oraz $L_N=50-55\text{dB}$, odpowiednio w porze dziennie-wieczornonocnej oraz porze nocy, a więc w stanie istniejącym nie przekraczają dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, ustalonego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na poziomach $L_{DWN}=64\text{dB}$ i $L_N=59\text{dB}$.

Dla lotniska cywilnego Poznań-Ławica w styczniu 2012 r. uchwalono utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania, w którym wyodrębniono dwie strefy:

- strefę zewnętrzną, której obszar:

– od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania (OOU), stanowiąca izolinie równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eq} D = 55\text{ dB}$ oraz dla pory nocy $LA_{eq} N = 45\text{ dB}$ (pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych), a jednocześnie będąca obwiednią izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eq} D = 50\text{ dB}$ oraz dla pory nocy $LA_{eq} N = 40\text{ dB}$ (pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska),

– od wewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eq} D = 60\text{ dB}$ oraz dla pory nocy $LA_{eq} N = 50\text{ dB}$ (pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych), a jednocześnie będąca obwiednią izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eq} D = 55\text{ dB}$ oraz dla pory nocy $LA_{eq} N = 45\text{ dB}$ (pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska);

- strefę wewnętrzną, której obszar:

– od zewnątrz wyznacza linia będąca jednocześnie granicą wewnętrzną strefy zewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania, opisaną jw.,

– od wewnątrz wyznacza linia biegnąca wzdłuż granicy terenu lotniska.

W obszarze ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica określono następujące sposoby korzystania z terenów:

1) w strefie zewnętrznej m.in.:

a) zabroniono budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) dopuszczono rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;

2) w strefie wewnętrznej m.in.:

a) zabroniono budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) dopuszczono rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) dopuszczono lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

W obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono następujące wymagania techniczne, dotyczące budynków:

1) w strefie zewnętrznej – zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w budynkach szpitali, domów opieki społecznej i związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej,

2) w strefie wewnętrznej – zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

Zasięgi stref Obszaru ograniczonego użytkowania wskazuje Mapa akustyczna miasta Poznania 2017. Obszar projektu planu znajduje się poza aktualnymi granicami obszaru ograniczonego użytkowania (OOU) lotniska Poznań-Ławica, wyznaczonymi w Uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ze dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu.

Na przedmiotowym obszarze występują obiekty będące źródłem hałasu powodowanego charakterem prowadzonej działalności. Jednak ze względu na sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zabudowy mieszkaniowej

wielorodzinnej zakłada się, że wymagane standardy w stanie istniejącym nie są przekroczone dla terenów wrażliwych akustycznie. Na obszar opracowania nie wpływa hałas kolejowy.

2.12 Promieniowanie elektromagnetyczne

Ocenę poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wykonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art.123 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo Ochrony Środowiska. Podstawą prawną do prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych do roku 2020 były także rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobie sprawdzania dotrzymania tych poziomów - uchylone z dniem 1 stycznia 2020 roku i rozporządzenie z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zgodnie z rozporządzeniem z 30 października 2003 roku poziomy dopuszczalne w zakresie częstotliwości objętych monitoringiem (od 3MHz do 3GHz) wynosiły 7V/m w miejscach dostępnych dla ludności.

W rozumieniu ustawy, pola elektromagnetyczne są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0Hz do 300GHz. Głównymi źródłami pól elektromagnetycznych w środowisku są:

1. elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
2. stacje radiowe i telewizyjne,
3. łączność radiowa, w tym CB radio,
4. radiotelefony i telefonia komórkowa,
5. stacje radiolokacji i radionawigacji.

Dodatkowymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowych, systemów przywoławczych, alarmowych, komputerowych itp. pokrywających coraz bardziej gęstą siecią obszary skupisk ludzi, jak również coraz powszechniej stosowane osobiste przenośne radiotelefony.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w roku 2020 wykonał pomiary promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w 45 punktach pomiarowych województwa wielkopolskiego, z czego w 15 punktach na terenach wiejskich, w ramach badań cyklicznych. W powiecie poznańskim na terenach wiejskich najbliższej obszarze projektu wyznaczono punkt pomiarowy w Łodzi, w którym w 2020r. wynik pomiaru wyniósł <0,3V/m. Dla terenów w województwie wielkopolskim średnia wartość wyniosła 0,47V/m. Natomiast dla terenów wiejskich średnia wartość wyniosła 0,24V/m.

Wartości promieniowania elektromagnetycznego uzyskane w wyniku monitoringu zostały odniesione do wartości dopuszczalnych dla miejsc dostępnych dla ludności wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów.

W 2020 roku w żadnym z monitorowanych punktów na terenie województwa wielkopolskiego nie stwierdzono przekroczeń normy promieniowania elektromagnetycznego wynoszącej – 7V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz. Najwyższy zmierzony poziom składowej elektrycznej pola w terenach wiejskich wyniósł 0,59V/m w punkcie zlokalizowanym w Drawskim Młynie. W punkcie pomiarowym w Poznaniu, przy Rondzie Żegrze położonym najbliższej przedmiotowego obszaru w 2020r. stwierdzono średnią wartość 1,44V/m.

W roku 2021 w województwie wielkopolskim wyznaczono 83 punkty. W żadnym z monitorowanych punktów na terenie województwa wielkopolskiego nie stwierdzono przekroczeń normy promieniowania elektromagnetycznego wynoszącej – 7V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz.

Należy wspomnieć, że w 2020 roku zostały wprowadzone nowe akty prawne w tym zakresie: ustawa o Inspekcji Środowiska, rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Według rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 roku dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych w środowisku, dla częstotliwości objętych monitoringiem wynosi od 28 V/m do 61V/m.

Na terenie objętym projektem nie ma zainstalowanych anten nadawczych operatorów telefonii komórkowych. Najbliższej obszarze projektu planu na obszarze wsi Plewiska znajdują

się anteny Play, Orange i Plus usytuowane przy ulicy Kolejowej i Południowej.

3 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie występują tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na omawianym obszarze nie występują również pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ciche w aglomeracji.

Na obszarze opracowania zaobserwowano gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym w ustawie o ochronie przyrody i rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Z uwagi na znaczną odległość analizowanego obszaru od granic obszarów podlegających ochronie, jak również ich specyfikę nie prognozuje się ryzyka wystąpienia istotnych problemów spowodowanych realizacją ustaleń niniejszego projektu planu.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru strefy wielkopolskiej_2 a tym samym obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w Programie Ochrony Powietrza dla strefy wielkopolskiej.

4 INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1 Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji i intensywności dalszego zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i środowiskowych przedmiotowego terenu.

Na obszarze projektu planu obecnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała nr XXXVI/250/98 Rady Gminy Komorniki z dn. 27 kwietnia 1998 r. ze zmianą Uchwała Nr XLIX/294/2006 z dn. 22 maja 2006 r.). Na obszarze analizowanym w wyżej wymienionym planie ustalono przeznaczenie częściowo pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN/U), częściowo pod tereny zieleni izolacyjnej (ZI), częściowo pod tereny komunikacji kołowej, częściowo pod teren trafostacji (E).

Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej jest zmiana rozwiązań komunikacyjnych w północnej części opracowania w związku z realizacją tunelu w ciągu ul. Grunwaldzkiej i rezygnacji z planowanej zmiany przebiegu ul. Wołczyńskiej oraz budowy wiaduktu nad torami kolejowymi.

Na obszarze objętym zakresem niniejszej uchwały obowiązuje uchwała Rady Gminy Nr LVIII/575/2018 z dnia 11 października 2018 r., miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała Nr XXXVI/250/98 z dnia 27 kwietnia 1998 r., zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22 maja 2006 r.). W planie wyznaczono tereny przemysłu, zieleni izolacyjnej oraz układ komunikacyjny, który zakładał zmianę przebiegu ul. Wołczyńskiej i budowę wiaduktu nad

torami kolejowymi.

Na obszarze opracowania aktualnie obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki przyjęte uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr LII/348/2010 z dnia 25 października 2010 r., zmienione uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXXV/355/2017 z dnia 25 maja 2017 r., uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr XXVIII/242/2020 z dnia 24 września 2020 r. oraz uchwałą Rady Gminy Komorniki Nr ..... z dnia ..... 2022r.

Stosownie do art.14 ust.5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wykonano analizę dotyczącą zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami obowiązującego Studium ...

Studium wskazuje dla obszaru objętego planem kierunek rozwoju: tereny działalności gospodarczej o profilu ogólnym: produkcyjnym, usługowym i magazynowo składowymi o zabudowie intensywnej, drogi i linię elektroenergetyczna 110 kV. Ustalenia planu miejscowego nie naruszają zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki, przyjętego uchwałą Nr LII/348/2010 Rady Gminy Komorniki z dnia 25 października 2010 r., zmienionego uchwałą Nr XXXV/355/2017 Rady Gminy Komorniki z dnia 25 maja 2017 r. oraz uchwałą Nr XXVIII/242/2020 z dnia 24 września 2020 r.

4.2 Ustalenia projektu planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej składa się z części tekstowej sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Gminy Komorniki i z części graficznej - rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy w zakresie: przeznaczenia terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasad kształtowania krajobrazu, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu, maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy jako wskaźnika powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalnej wysokości zabudowy, minimalnej liczby miejsc do parkowania i sposobu ich realizacji oraz linii zabudowy zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości, warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i systemów infrastruktury technicznej. W projekcie planu znalazły się także zapisy ustalające stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości. W zakresie przeznaczenia terenów, w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ustalono:

- tereny usług lub produkcji przemysłowej, lub składów i magazynów, oznaczone symbolami: **1U-PP-PS, 2U-PP-PS, 3U-PP-PS, 4U-PP-PS**;
- teren drogi zbiorczej, oznaczony symbolem **KDZ**;
- teren drogi lokalnej, oznaczony symbolem **KDL**;
- tereny dróg dojazdowej, oznaczone symbolami **1KDD, 2KDD**;
- tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolami: **1ZP, 2ZP, 3ZP, 4ZP**;
- teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **WS-ZP**;
- teren elektroenergetyki, oznaczony symbolem **IE**.

Na obszarze projektu planu wyznaczono tereny usług lub produkcji przemysłowej, lub składów i magazynów, oznaczone symbolami: **1U-PP-PS, 2U-PP-PS, 3U-PP-PS, 4U-PP-PS**, dla których dopuszczono lokalizację budynków i budowli w zakresie produkcji, składów, magazynów lub usług, urządzeń budowlanych, wiat i obiektów małej architektury. Na terenach tych dopuszczono także lokalizację infrastruktury technicznej (z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu), dojeżdż i dojazdów. Na terenach usług lub obiektów produkcyjnych lub składów i magazynów dopuszczono lokalizację kondygnacji podziemnych, w tym garaży podziemnych. Dopuszczono także na terenie **2U-PP-PS** zachowanie istniejącego budynku

mieszkalnego jednorodzinnego i jego rozbudowę lub nadbudowę na zasadach określonych w planie. Jednocześnie na terenach usług lub obiektów produkcyjnych lub składów i magazynów zakazano lokalizacji budynków i lokali mieszkalnych, z wyłączeniem istniejącego budynku na terenie **2U-PP-PS**, usług wymagających zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w szczególności: usług oświaty, zamieszkania zbiorowego lub domów opieki społecznej i obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży większej niż 1000 m².

Na terenach produkcji przemysłowej, składów i magazynów lub zabudowy usługowej ustalono maksymalną wysokość, powierzchnię i intensywność zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej.

Parametry te kształtują się w sposób następujący:

- wysokość zabudowy:
  - budynków administracyjno-biurowych i budowli – nie więcej niż 12 m, z uwzględnieniem wysokości masztów i kominów;
  - budynków pozostałych i wiat – nie więcej niż 10 m;
  - masztów i kominów – nie więcej niż 20 m;
- powierzchnia zabudowy dla terenów:
  - **1U-PP-PS, 3U-PP-PS, 4U-PP-PS** do 40% działki budowlanej;
  - **2U-PP-PS** do 50% działki budowlanej, przy czym dla rozbudowy budynku mieszkalnego nie więcej niż 12% działki budowlanej;
- intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej: od 0 do 0,8, przy czym wyłącznie dla terenu **2U-PP-PS** od 0 do 1;
- powierzchnia biologicznie czynna – nie mniejszą niż 40% powierzchni działki budowlanej oraz wyłącznie na terenie **2U-PP-PS** nie mniejszą niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- powierzchnia nowo wydzielonej działki budowlanej nie mniejsza niż 2000 m², przy czym dopuszcza się mniejszą powierzchnię działek budowlanych dla obiektów infrastruktury technicznej, dojazdów, dojazdów oraz powiększenia sąsiednich nieruchomości.

W obszarze projektu planu wskazano także tereny zieleni urządzonej **ZP**, na których ustalono lokalizację zieleni izolacyjnej oraz dopuszczono lokalizację zbiorników retencyjnych, ciągów pieszych lub rowerowych, obiektów małej architektury (o wysokości do 5m) a także urządzeń, obiektów i sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu oraz dojazdów i dojazdów. Na terenach zieleni urządzonej ustalono powierzchnię biologicznie czynną – nie mniejszą niż 80% działki budowlanej.

Na obszarze objętym planem zachowano ciek Plewianka na wskazanym terenie wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej **WS-ZP**, na którym dopuszczono lokalizację urządzeń wodnych, zbiorników retencyjnych, urządzeń, obiektów i sieci infrastruktury technicznej, przepustu lub mostu dla lokalizacji dojścia i dojazdu. Na wskazanym terenie elektroenergetyki **IE** ustalono lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej stacji transformatorowej. Określono także parametry zabudowy i zagospodarowania:

- wysokość obiektu budowlanego - nie większą niż 4 m;
- powierzchnię biologicznie czynną – nie mniejszą niż 1% działki budowlanej;
- powierzchnię zabudowy działki budowlanej do 50 %;
- intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej: od 0 do 0,5.

Analizowany projekt planu w celu zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej terenów wskazanych na obszarze planu, opisanych powyżej, wyznaczył tereny dróg: klasy zbiorczej **KDZ**, lokalnej **KDL** i dojazdowej **KDD**. Na terenach dróg klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej ustalono lokalizację urządzeń infrastruktury drogowej i infrastruktury technicznej (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń planu) oraz dopuszczono lokalizację zieleni i obiektów małej architektury. Na terenie drogi **KDL** ustalono zachowanie zbiornika retencyjnego z dopuszczeniem jego rozbudowy a na terenach **KDL** i **KDD** dopuszczono lokalizację miejsc postojowych.

Projekt planu ustala obsługę komunikacyjną terenów z przyległych dróg publicznych – ulicy Wołczyńskiej, Owsianej, Żytnej i planowanej drogi **1KDD**, w tym poprzez dojścia i dojazdy. Zapisy projektu planu dla terenów **KDZ**, **KDL**, **KDD** dotyczą jednocześnie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.

W zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości nie ustala się terenów do objęcia scaleniem i podziałem, zgodnie z ustawą z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Z punktu widzenia charakteru niniejszego opracowania należy podkreślić ustalenia projektu planu dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. W tym zakresie projekt mpzp wprowadza zapisy ustalające zakaz lokalizacji:

- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko), z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowej;
- punktów do zbierania, składowania lub przeładunku złomu lub odpadów;
- krematoriów;
- stolarni;
- zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych;
- zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów sypkich;
- punktów zbierania lub demontażu: pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu i innego sprzętu;
- stacji paliw, punktów poboru i dystrybucji paliw.

Poza ustalonymi zakazami w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu projekt planu ustala:

- gospodarowanie i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminami utrzymania czystości i porządku obowiązującymi na terenie gminy i przepisami odrębnymi (ustawa o odpadach);
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi (uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, tzw. antysmogowa);
- zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe dla nowych budynków;
- dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi (ustawa o odpadach);
- w przypadku wystąpienia przekroczenia standardów jakości środowiska nakaz zastosowania środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających poziom emisji, co najmniej do wartości dopuszczalnych, w tym w szczególności dopuszcza się: ekrany akustyczne, zieleń izolacyjną;
- zachowanie zbiornika retencyjnego na terenie **KDL**;
- zapewnienie dostępu do wód powierzchniowych, w tym na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu ustalono także zachowania istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi (Prawo wodne).

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ze względu na położenie obszaru projektu w zasięgu otoczenia lotniska cywilnego Poznań-Ławica ustala się nakaz uwzględnienia zgodnie z przepisami odrębnymi, położenia obszaru planu:

- w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań – Ławica, wyznaczających nieprzekraczalne ograniczenia wysokości obiektów budowlanych i obiektów naturalnych, które dotyczą wszystkich obiektów i urządzeń, w tym lokalizowanych na dachach, oraz infrastruktury technicznej;
- w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych, przy czym ograniczenia nie dotyczą obiektów budowlanych o wysokości poniżej 15 m n.p.t.;
- w oznaczonym na rysunku planu pasie technologicznym o szerokości 22 m, tj. po 11 m od osi linii na stronę do czasu przebudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na podziemną, przy lokalizacji zadrzewień, budowli i budynków.

Ustala się także nakaz realizowania wszelkich projektowanych obiektów stałych i tymczasowych o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t. zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenie powierzchni ograniczających przeszkody wynika z Prawa lotniczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie warunków, jakie powinny spełniać objekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz. U. Nr 130, poz. 1192 z późn. zm.).

Przez obszar analizowany przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 110kV dla której w wyznaczonym pasie technologicznym o szerokości 22m, tj. po 11m od osi linii na stronę do czasu przebudowy linii na podziemną, przy lokalizacji zadrzewień, budynków i budowli, ustalono nakaz uwzględnienia ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi. W tym zakresie obowiązują ograniczenia związane z zagospodarowaniem m.in. zakaz wznoszenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi wynikających z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019r w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz norm dotyczące sieci napowietrznych elektroenergetycznych. W zakresie zachowania wymaganych standardów jakości środowiska, w tym klimatu akustycznego należy uwzględnić wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Należy podkreślić, iż w odniesieniu do całego obszaru objętego granicami projektu mpz wprowadza się jednocześnie szereg ustaleń w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym m.in. ustalenie sytuowania budynków oraz wiat zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. W tym zakresie wprowadza się także zakaz lokalizacji przed nieprzekraczalnymi liniami zabudowy instalacji fotowoltaicznych oraz innych gabarytowych obiektów budowlanych, za wyjątkiem: ogrodzeń, obiektów małej architektury, kontenerowych stacji transformatorowych, kontenerowych centrali telefonicznych oraz obiektów dopuszczonych na terenach **U-PP-PS** (także ze względu na kształtowanie krajobrazu): nie więcej niż dwóch szyldów dla każdego przedsiębiorcy w granicach działki budowlanej, o łącznej powierzchni nie większej niż 4 m², zlokalizowanych na frontowej elewacji budynku lub na ogrodzeniu, przy czym łączna powierzchnia szyldów na działce budowlanej nie może przekraczać 8 m²; jednego urządzenia reklamowego na elewacji budynku, przy czym powierzchnia urządzenia reklamowego nie może przekraczać 20 % powierzchni danej elewacji budynku; tablic informacyjnych o powierzchni nie większej niż 1,5 m².

Należy podkreślić znaczenie pozostałych ustaleń planu w zakresie zasad kształtowania krajobrazu określających zakaz lokalizacji:

- reklam, z wyłączeniem szyldów (o których mowa w przytoczonych wyżej ustaleniach);
- obiektów budowlanych o ścianach wykonanych z prefabrykowanych przęsł betonowych;
- ogrodzeń z prefabrykowanych przęsł betonowych, z wyłączeniem podmurówki do wysokości 0,5 m;
- od strony dróg publicznych ogrodzeń innych niż ażurowe i wyższych niż 1,5 m, z uwzględnieniem nakazu zastosowania środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających poziom emisji, co najmniej do wartości dopuszczalnych, w tym w szczególności dopuszcza się: ekrany akustyczne, zieleń izolacyjną, w przypadku wystąpienia przekroczenia standardów jakości środowiska;
- napowietrznych linii elektroenergetycznych.

Z punktu widzenia ochrony środowiska w granicach przedmiotowego obszaru istotne będzie jednocześnie przestrzeganie zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, ustalających m.in.:

- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej,
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi, z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wodnych i innych obiektów służących retencjonowaniu wody na terenie nieruchomości oraz stosowania rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych,

- dopuszczenie budowy sieci gazowej niskiego i średniego ciśnienia,
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji i biogazowi,
- zasilanie odbiorców z sieci elektroenergetycznej SN 15kV i nn 0,4kV, w tym lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej, jako kablowych, podziemnych,
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zachowanie odległości między przewodami i urządzeniami infrastruktury technicznej oraz innymi obiektami budowlanymi, zgodnie z przepisami odrębnymi i zasadami wiedzy technicznej.

Zagadnienia związane z zachowaniem dostępności do sieci i zachowaniem odległości między przewodami i urządzeniami infrastruktury technicznej oraz innymi obiektami budowlanymi regulują: rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne, ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ze względu na charakter przeznaczenia terenów na obszarze planu istotne są ustalenia odnośnie lokalizacji miejsc parkingowych dla samochodów osobowych, miejsc przeładunku i postoju. Ponadto na całym obszarze projektu planu ustalono zapewnienie miejsc parkingowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi (ustawa o drogach publicznych, prawo o ruchu drogowym).

4.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, rozwiązania i ustalenia projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a Rada Gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń Studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki, obszar analizowanego projektu planu usytuowany jest w zasięgu terenów działalności gospodarczej o profilu ogólnym: produkcyjnym, usługowym i magazynowo składowymi o zabudowie intensywnej i dróg. Studium ... wskazuje także przebieg linii elektroenergetycznej 110 kV.

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska Studium ... wskazuje m.in. jako niezbędne dążenie do wykształcenia zwartej systemu zieleni poprzez lokalizację zieleni wzdłuż strumieni, dróg, zieleni towarzyszącej usługom. Należy dążyć do osiągnięcia dobrej jakości wód otwartych poprzez oczyszczanie wód deszczowych i roztopowych. Zamierzenia melioracyjne muszą być poddawane ocenie ich wpływu na środowisko. Dla ochrony stanu wód podziemnych wymagane jest zbilansowanie zasobów wodnych pod kątem dopuszczalnego zakresu eksploatacji tak aby ilość pobieranej wody z ujęć nie zaburzyła stosunków wodnych w szczególności na obszarze WPN. W zakresie ochrony wód i gleby Studium wskazuje na konieczność maksymalnego ograniczenia „zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych i stosowanie zamkniętych obiegów wody”. Studium ... określa także zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej i odwadniania terenów: „z wyjątkiem przypadków opisanych niżej, odprowadzenie ścieków komunalnych i przemysłowych do zbiorczej kanalizacji sanitarnej i dalej do oczyszczalni ścieków w Łęczycy”, „dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków bytowych w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzenie ich do szczelnych zbiorników bezodpływowych, tylko na obszarach, które z uzasadnionych względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych musi być ograniczone do miejsc, na których odprowadzenie ścieków do gruntów nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych)”, „kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków w postaci wód opadowych

i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami”, „wody opadowe z terenów umocnionych (dachy, place, drogi, chodniki) częściowo powinny być odprowadzane także po terenie do naturalnych odbiorników; przewiduje się maksymalne wykorzystanie takich możliwości terenowych; sieć kanalizacji deszczowej należy projektować dla tych terenów nieumocnionych, dla których warunki wysokościowe nie pozwolą na odwodnienie naturalne po terenie; tereny utwardzone i tereny, z których nie jest możliwy naturalny spływ wód opadowych i roztopowych wymagać będą odwodnienia kanalizacją deszczową”, „ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych odpływające z terenów umocnionych należy podczyszczać”, „w każdym przypadku zrzut wód opadowych do zbiorników naturalnych odbywać się powinien po oczyszczeniu w oczyszczalniach lub separatorach”. W kierunkach Studium ... wskazuje się znaczenie przechwycenia i retencjonowania nadmiaru wód – „należy również możliwie najczęściej retencjonować wodę w punktach powstawania jej zrzutu, co odciąży odbiorniki z dużych spływów jednostkowych, ograniczy i opóźni spływy podczas wezbrań wiosenno-jesiennych oraz deszczy nawalnych. Zaleca się również budowę zbiorników retencyjno-odparowujących wodę przy obiektach kumulujących duże spływy jednostkowe z terenów utwardzonych i dachów”.

W Studium ... zaleca się kontynuowanie prowadzenia realizacji przyjętego programu gospodarki odpadami oraz propagowanie idei segregowania odpadów a także jako podstawową zasadę gospodarowania odpadami komunalnymi przyjmuje się system gromadzenia i wstępnego segregowania odpadów na terenie poszczególnych posesji, z wywożeniem odpadów na urządzone składowisko odpadów.

Proponowane w projekcie planu przeznaczenie terenów i zasady zagospodarowania nie naruszają ustalen zawartych w obowiązującym Studium ... dla gminy Komorniki.

W celu koordynacji zamierzeń projektowych na wszystkich poziomach planowania przestrzennego projekt mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej, uwzględniła cele polityki przestrzennej, w tym działania w zakresie ochrony środowiska zawarte m.in. w następujących dokumentach:

- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania.

W Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, przyjętym uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019r. określono m.in. cele polityki przestrzennej, które pozostawały spójne z celami strategicznymi Strategii rozwoju Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolska 2020.

Poznański Obszar Metropolitalny (PZPPOM), zgodnie z zasadami i kryteriami przyjętymi przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego (uchwałą nr 478/2015 z 30 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia zasad i kryteriów wyznaczania obszarów funkcjonalnych w województwie wielkopolskim), stanowi 45 jednostek gminnych o różnym statusie administracyjnym. Teren Gminy Komorniki a tym samym obszar objęty analizowanym planem usytuowany jest w zasięgu Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego.

Wśród celów polityki przestrzennej z punktu widzenia charakteru i zakresu oraz lokalizacji obszaru projektu planu należy wskazać cel IV – rozwój efektywnego systemu komunikacyjnego oraz cel V – rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego.

Podsumowując, rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazane w analizowanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej należy uznać za zbieżne z kierunkami przeznaczenia, zasadami zagospodarowania oraz użytkowania wskazanymi dla przedmiotowego obszaru w obowiązującym Studium.... Ponadto projekt planu realizuje cele polityki przestrzennej (omówione w rozdziale 5 niniejszego opracowania), wskazane w:

- Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
- Strategii rozwoju Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolska 2030,
- Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, przyjętej we Florencji 20 października 2000 r., a ratyfikowanej przez Polskę 27 września 2004 r.;
- Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;

- Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej;
- Strategii Rozwoju Gminy Komorniki 2021-2030;
- Programie ochrony środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028;
- Strategicznym plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020);
- Polityce ekologicznej Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

Dotychczas nie został sporządzony audyt krajobrazowy, o którym mowa w art.38a ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w 2017 roku formalnie rozpoczęło prace nad sporządzeniem audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego na mocy uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego nr 1575/2016 z dnia 4 lutego 2016 r. Została również powołana Rada Naukowa Audytu Krajobrazowego dla Województwa Wielkopolskiego.

4.4 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Brak obowiązującego planu miejscowego, opracowanego dla danego terenu, powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego obszaru oraz skuteczną ochronę poszczególnych komponentów lokalnego środowiska przyrodniczego. Wiąże się również z ryzykiem wprowadzania sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów w sposób niekontrolowany, niosący za sobą negatywne skutki zarówno w odniesieniu do kształtowania ładu przestrzennego, jak i ochrony walorów przyrodniczych oraz elementów środowiska naturalnego.

Ze względu na położenie oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w granicach obszaru analizy, występuje ryzyko wystąpienia istotnych zmian na terenach dotychczas niezabudowanych, biologicznie czynnych. Brak z góry określonych ram, dotyczących intensywności, parametrów i form nowej zabudowy, może skutkować pojawieniem się w granicach obszaru projektu mpzp terenów zagospodarowanych w sposób zbyt intensywny, nie uwzględniających lokalnych uwarunkowań. Brak uwzględnienia szerszego kontekstu w sposobie zagospodarowania poszczególnych terenów może doprowadzić do znacznego uszczuplenia powierzchni biologicznie czynnej, a co za tym idzie zachwiania panujących tu dotychczas warunków gruntowo-wodnych. W przypadku realizacji zabudowy na terenach, dla których nie uchwalono planu miejscowego, istnieje również zagrożenie wprowadzania funkcji generujących dla obszaru planu oraz jego otoczenia znacznej ilości zanieczyszczeń, przy jednoczesnym braku zastosowania rozwiązań, pozwalających na ograniczanie negatywnego oddziaływania antropopresji na środowisko.

Należy natomiast podkreślić, iż na przedmiotowym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (uchwała Rady Gminy Komorniki Uchwała Nr XXXVI/250/98 z dnia 27 kwietnia 1998 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22 maja 2006 r.). W planie wyznaczono tereny przemysłu, zieleni izolacyjnej oraz układ komunikacyjny, który zakładał zmianę przebiegu ul. Wołczyńskiej i budowę wiaduktu nad torami kolejowymi.

Obowiązujący plan jest aktem prawa miejscowego, który stanowi podstawę do zagospodarowania przedmiotowego obszaru zgodnego z jego ustaleniami.

Mając na uwadze zmiany rozwiązań komunikacyjnych m.in. realizację tunelu w ciągu ulicy Grunwaldzkiej (a nie wiaduktu) a w konsekwencji odcięcie od dostępu do tej ulicy terenów przyległych, w analizowanym projekcie planu na przedłużeniu ul. Owsianej w kierunku północnym zaplanowano nową drogę publiczną (dojazdową) do obsługi komunikacyjnej. Ponadto w projekcie planu zrezygnowano ze zmiany przebiegu ulicy Wołczyńskiej.

Realizacja mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej, który w sposób odpowiedni określa sposób zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, jak również podstawowe zasady ochrony środowiska oraz rozwiązania w zakresie komunikacji i sieci infrastruktury technicznej wynikające ze zmian w zagospodarowaniu przestrzeni a w

szczegółności zmian rozwiązań komunikacyjnych w ciągu ulicy Grunwaldzkiej należy uznać za korzystne dla całego obszaru planu i nie wpływające w sposób znacząco negatywny na stan środowiska.

5 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Konieczność dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych i nowe obowiązki wynikają z akcesji Polski do Unii Europejskiej. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I WSPÓLNOTOWE

Do dokumentów rangi międzynarodowej i wspólnotowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Agendę 21/Agendę na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030;

Agenda 21, czyli „wszechstronny plan działania na wiek XXI dla Narodów Zjednoczonych, rządów i grup społecznych w każdym obszarze, w którym człowiek ma wpływ na środowisko” został przyjęty przez ponad 178 krajów podczas konferencji ONZ dotyczącej środowiska i rozwoju (UNCED), która odbyła się w Rio de Janeiro w Brazylii, w czerwcu 1992 roku. Agenda 2030 została przyjęta przez 193 państwa członkowskie ONZ Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego 25 września 2015 roku w Nowym Jorku. Program Agendy 2030 powstał jako kontynuacja nie do końca osiągniętych celów Agendy 21. Agenda 21 koncentrowała się przede wszystkim na zmianach klimatycznych i środowisku naturalnym, a program Agendy 2030 wykracza daleko poza ten obszar. W Agendzie 2030 poruszono znacznie szersze kwestie jak ekonomia, rolnictwo, edukacja, równość płci, opieka zdrowotną i wiele innych znaczących dla ludzkości kwestii. Oba Programy zawierają zalecenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska życia człowieka, zwracając szczególną uwagę, poza uwarunkowaniami społecznymi i ekonomicznymi na ochronę zasobów naturalnych, a także racjonalne gospodarowanie nimi w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju. Szczególnie, w odniesieniu do omawianego projektu, przytoczyć należy dwa spośród siedemnastu celów Agendy 2030:

Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi,

Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom.

Zasady zrównoważonego rozwoju przyjęte w Agendzie 2030 są wdrażane na szczeblu wspólnotowym i krajowym.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy

Dyrektywa ta zmierza do ograniczenia zanieczyszczenia do poziomów, które w stopniu minimalnym szkodzą ludzkiemu zdrowiu i środowisku, a także w celu lepszego poinformowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach. Wg Krajowego programu ochrony powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030 istotnym zadaniem jest osiągnięcie w pierwszej kolejności poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomów docelowych dla B(a)P, a także niektórych innych substancji takich jak NO2 oraz O3.

Projekt planu realizuje w tym zakresie wymagania uchwały „antysmogowej” (uchwała Nr XXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów

w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw) podjętej na podstawie art. 96 ust. 1, ust. 6 i ust. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. W projekcie planu ustalono w tym zakresie np.: nakaz uwzględnienia ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe dla nowych budynków oraz dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji, biogazowi.

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (zwanej dalej „dyrektywą 2001/42/WE”);

Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów planów miejscowych.

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. zwana Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej UE (2000/60/WE);

Jej celem jest ochrona i poprawa stanu śródlądowych wód europejskich (powierzchniowych i podziemnych) oraz ekosystemów lądowych zależnych od wody. W projekcie planu w tym zakresie ustala zasady gospodarowania odpadami, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego (oraz dopuszczeniem lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach **U-PP-PS**), odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej, określa zasady zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, ustala zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej.

- Europejska Konwencja Krajobrazowa, przyjęta we Florencji 20 października 2000 r., a ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 r.;

Do obowiązków państw - stron EKK należą:

- prawne uznanie krajobrazów za podstawowy składnik otoczenia człowieka, dziedzictwo kulturalne i naturalne oraz fundament tożsamości mieszkańców;
- ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, zmierzającej do realizacji celów konwencji w wyniku przyjęcia „konkretnych środków”;
- ustanowienie procedur uczestnictwa społeczeństwa oraz władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu polityki krajobrazowej;
- uwzględnienie krajobrazu w polityce planowania przestrzennego, kulturalnej, środowiskowej, rolnej, społecznej i gospodarczej.

W konsekwencji krajobraz postrzega się jako zasób, który należy chronić, aby realizować cele rozwoju trwałego. Należy w tym miejscu podkreślić, że ochrona krajobrazu powinna odbywać się na wszystkich płaszczyznach, należy go zatem traktować jako element:

- rzeczywistości fizycznej,
- przestrzeni społeczno-prawnej,
- mentalny.

Jej celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu – cel jest realizowany poprzez: ustalenia w zakresie kształtowania i ochrony ładu przestrzennego, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym między innymi maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej, maksymalnej wysokości budynków, minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych. W projekcie planu szczegółowo ustalono zasady kształtowanie krajobrazu poprzez m.in.: określenie parametrów i miejsc lokalizacji szyldów, urządzeń reklamowych i tablic informacyjnych; zakaz lokalizacji: obiektów budowlanych o ścianach wykonanych z prefabrykowanych przęsła betonowych, ogrodzeń betonowych, prefabrykowanych, z wyłączeniem podmurówki do wysokości 0,5 m, zakaz lokalizacji od strony dróg publicznych ogrodzeń innych niż ażurowe i wyższych niż 1,5 m oraz zakaz lokalizacji napowietrznych linii elektroenergetycznych. Na terenach dróg publicznych dopuszczono lokalizację zieleni a na terenach zieleni urządzonej ustalono lokalizację zieleni izolacyjnej oraz dopuszczono lokalizację zbiorników retencyjnych. Zachowano ciek Plewianki na terenie wód powierzchniowych lub zieleni urządzonej.

DOKUMENTY KRAJOWE:

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)

SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Oceniany projekt uwzględnia przede wszystkim następujące cele określone w SPA:

Cel 1 zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, poprzez ustalenia:

- pozwalające na zapewnienie dostępu do wody dobrej jakości, poprawę i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych, poprawę bezpieczeństwa i efektywności ekonomicznej gospodarki wodnej (kierunek dz. 1.1);

Cel 3 Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu:

- wypracowanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu; stworzenie zintegrowanego systemu transportowego (kierunek dz. 3.1);
- zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu:

Cel 6 kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:

- ochrony ujęć wody i dopuszczenie zaopatrzenia w wodę z istniejących ujęć (kierunek dz. 6.1);
- zaopatrzenie w wodę ze zbiorczej sieci wodociągowej (kierunek dz. 6.1).

Jednym z celów jest także rozwój odnawialnych źródeł energii.

Ustalenia w projekcie planu realizujące cele wskazane w SPA 2020 to:

- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej,
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,

- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz elektrowni wiatrowych i biogazowi,
  - zasilanie odbiorców z sieci elektroenergetycznej SN 15kV i nn 0,4kV, w tym lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej, jako kablowych, podziemnych.
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan ten jest dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej, jest podstawowym narzędziem planistycznym, do podejmowania decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych.

W kontekście analizowanego projektu istotne jest uwzględnienie wyznaczonych dla JCWP Potoku (Strumienia) Junikowskiego, celów środowiskowych ochrony tych wód i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego potencjału ekologicznego.

Dla wspomnianych jednolitych części wód, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego, negatywnego oddziaływania w tym zakresie – pod warunkiem przestrzegania ustaleń omawianego projektu mpzp oraz obowiązujących przepisów prawa. Do projektu mpzp wprowadzono rozwiązania, których docelowa realizacja niewątpliwie będzie sprzyjać osiągnięciu wskazanego dla wspomnianej JCWP celu środowiskowego – na obszarze projektu mpzp wyznaczono tereny zieleni urządzonej, w granicach których dopuszcza się lokalizację zbiorników retencyjnych, ustala się lokalizację zieleni izolacyjnej oraz na terenach dróg dopuszcza się lokalizację zieleni. Dla całego obszaru objętego granicami projektu planu ustalono także powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci. Na terenie wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej ustalono zachowanie cieku Plewianka oraz zachowanie zbiornika retencyjnego z dopuszczeniem jego rozbudowy na terenie drogi lokalnej (ul. Żytnia).

- Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Polityka ekologiczna Państwa 2030 jest strategią w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR. Cel główny Polityki, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiono wprost z SOR. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określanie granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),

- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

W projekcie planu zawarte są ustalenia, które przyczynią się do realizacji powyższych celów, w tym m.in. :

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego, z dopuszczeniem lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach **U-PP-PS**,
- gospodarowanie i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi,
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe;
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej,
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz elektrowni wiatrowych i biogazowi,
- zasilanie odbiorców z sieci elektroenergetycznej SN 15kV i nn 0,4kV, w tym lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej, jako kablowych, podziemnych.

W zakresie przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu oraz zminimalizowaniu ryzyka wystąpienia lokalnych podtopień np. w wyniku deszczy nawałnych oraz ochrony bioróżnorodności i krajobrazu wymieniłem należy ustalenia dotyczące retencji wody, zachowania terenów pod pokrywą roślinności czy zachowanie systemu melioracyjnego. Wśród tych zapisów znalazły się ustalenia: na terenach **U-PP-PS** powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 40% powierzchni działki budowlanej, z tym, że na terenie **2U-PP-PS** – nie mniejsza niż 30%, na terenach dróg dopuszczenie lokalizacji zieleni, na terenie **KDL** zachowanie zbiornika retencyjnego, na terenie zieleni urządzonej ustalenie lokalizacji nasadzeń zieleni izolacyjnej i zbiorników retencyjnych. Na całym obszarze objętym planem ustalono zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi.

DOKUMENTY LOKALNE:

- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 r.

Strategia rozwoju województwa jest podstawowym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Realizacja celów w niej zawartych ma doprowadzić do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju województwa.

Jednym z celów jest cel operacyjny 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski. Wyznaczono w tym zakresie kluczowe kierunki interwencji:

- Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości;
- Poprawa jakości powietrza;
- Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami;
- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego;
- Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa;
- Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmocnienie

bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego.

W projekcie planu w tym zakresie znalazły się ustalenia: stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi; zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe; gospodarowanie i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi. Ponadto dla ochrony bioróżnorodności w projekcie planu określono minimalną powierzchnię biologicznie czynną na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz dopuszczono lokalizację zieleni na terenach dróg, dopuszczenie lokalizacji zbiorników retencyjnych na terenach zieleni urządzonej i zachowanie zbiornika retencyjnego na terenie **KDL** oraz zachowanie cieku Plewianka na terenie **WS/ZP**.

- Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 został przyjęty uchwałą Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. Ustalenia zawarte w niniejszym projekcie są spójne z celami opisanymi w wojewódzkim programie. W kontekście niniejszego projektu planu należy wymienić najistotniejsze cele i kierunki interwencji Programu, w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm, adaptacja do zmian klimatu, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
- Zagrożenie hałasem – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
- Pola elektromagnetyczne – cele: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;
- Gospodarka wodno-ściekowa – cele: poprawa jakości wody, wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
- Gospodarowanie wodami – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa, racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody, przeciwdziałanie skutkom suszy, osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
- Zasoby geologiczne – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni, rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- Gleby – cele: Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalni, rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami;
- Zasoby przyrodnicze – cel: zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych, zachowanie różnorodności biologicznej;
- Zagrożenie poważnymi awariami – cel: brak incydentów o znamionach poważnej awarii.

W projekcie planu odniesiono się, poprzez jego ustalenia do realizacji celów wyznaczonych w Programie ochrony środowiska województwa wielkopolskiego m.in. w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony klimatu i jakości powietrza czy gospodarki odpadami. Ponadto wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego.

- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Program ochrony powietrza jest dokumentem przygotowanym w celu określenia działań, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu. Wskazanie właściwych działań wymaga zidentyfikowania przyczyn ponadnormatywnych stężeń oraz rozważenia możliwych sposobów ich likwidacji. Jest elementem polityki ekologicznej regionu, stąd

zapropozowane w nim działania muszą być zintegrowane z istniejącymi planami, programami, strategiami, innymi słowy wpisywać się w realizację celów makroskalowych oraz celów regionalnych i lokalnych. Konieczne jest przy tym uwzględnienie uwarunkowań gospodarczych, ekonomicznych i społecznych. Plan działań, którego celem jest poprawa jakości powietrza na poziomie wojewódzkim i lokalnym jest zgodny z Krajowym Programem Ochrony Powietrza.

Program określił działania naprawcze w strefie wielkopolskiej a tym samym dla gminy Komorniki w skali lokalnej:

1. Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej

Należy systematycznie likwidować stare niskosprawne kotły, piece i paleniska zasilanych paliwem stałym na ogrzewanie proekologiczne w komunalnym zasobie mieszkaniowym i w budynkach użyteczności publicznej.

Należy dążyć do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. Jedynie w obszarach, gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, dopuszczona jest wymiana na kotły na paliwa stałe spełniające wymagania ekoprojektu. Do ogrzewania bezemisyjnego zalicza się podłączenie do sieci ciepłowniczej lub ogrzewanie elektryczne, pompy ciepła (lub inne źródła odnawialnej energii). Ogrzewanie niskoemisyjne wykorzystuje kotły gazowe lub olejowe.

2. Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej (kod działania WpDOT)

Gmina powinna pozyskiwać środki finansowe z programów NFOŚiGW oraz innych. Dodatkowo w miarę potrzeb należy kontynuować sukcesywne udzielanie dotacji końcowym odbiorcom (odpowiednim podmiotom i osobom fizycznym) na wymianę starych niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym na: - podłączenie do sieci ciepłowniczej i likwidację innego sposobu ogrzewania, - wymianę ogrzewania węglowego na elektryczne, gazowe, olejowe, na pompę ciepła, - wymianę starych kotłów węglowych na nowe zasilane automatycznie, spełniające wymogi Ekoprojektu i uchwały antysmogowej, - wymianę kotłów węglowych na kotły opalane biomasą (peletem) zasilane automatycznie, spełniające wymogi Ekoprojektu i uchwały antysmogowej.

3. Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin (kod działania WpIZE)

Inwentaryzacja musi wskazać sposób ogrzewania każdego lokalu ogrzewanego indywidualnie: mieszkalnego, użyteczności publicznej oraz lokali w których prowadzona jest działalność handlowa i rzemieślnicza. Jeżeli w danej gminie nie była prowadzona żadna inwentaryzacji, to w latach 2021-2022 należy zinwentaryzować co najmniej 50% budynków ogrzewanych indywidualnie, a w kolejnych latach, tj. 2023-2026 uzupełniać inwentaryzację o co najmniej 15% budynków rocznie.

4. Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych (kod działania WpKUA)

W ramach realizacji uchwały Sejmiku Wielkopolskiego nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa): 1)węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem; 2)mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem; 3)paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %; 4)węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych: a)wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg, b)zawartość popiołu nie więcej niż 10%,c)zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %; 5)biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.W przypadku instalacji, takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji spełniających łącznie minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określone w ust. 1 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz.Urz. UE L 193, str. 100; z

2016 r. L 346, str. 15) oraz umożliwiających wyłącznie automatyczne podanie paliw, za wyjątkiem instalacji zgazowujących paliwo i nieposiadających rusztu awaryjnego oraz elementów umożliwiających jego zamontowanie.

Kontrolę przestrzegania uchwały antyśmogowej powinny prowadzić: straż miejska/gminna lub przeszkoleni i upoważnieni pracownicy gminy. Kontrole należy prowadzić regularnie, ze zwiększoną intensywnością w okresie grzewczym (październik –kwiecień). Ponadto należy reagować niezwłocznie na zgłoszenia mieszkańców dot. nieprawidłowości w korzystaniu z kotłów na paliwo stałe lub dotyczące spalania odpadów (kontrola przeprowadzona w przeciągu kilku godzin od zgłoszenia).W skali gminy powinno być przeprowadzanych minimum: – w gminach wiejskich-50 kontroli rocznie w latach 2021-2025 oraz po 25 kontroli roku 2020 i 2026, – w gminach miejsko-wiejskich-100 kontroli rocznie w latach 2021-2025 oraz po 50 kontroli w roku 2020 i 2026, – w gminach miejskich-150 kontroli rocznie w latach 2021-2025 oraz po 75 kontroli roku 2020 i 2026, w ramach których sprawdzany będzie sposób realizacji tej uchwały.

5. Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (kod działania WpTMB)

Zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą przez ograniczenie strat ciepła w wyniku termomodernizacji budynków ogrzewanych indywidualnie oraz obiektów należących do mienia miejskiego ogrzewanych indywidualnie. W ramach prowadzonej termomodernizacji mogą być podejmowane następujące działania: - wymiana okien i drzwi na szczelne, z niskim współczynnikiem przenikania ciepła; - docieplenie ścian budynków; - docieplenie stropodachu.

6. Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich(kod działania WpMMU)

Obniżenie emisji pyłu unoszonego z powierzchni jezdni w czasie ruchu pojazdów poprzez czyszczenie na mokro powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych -regularne utrzymywanie czystości nawierzchni ulic. W sprzyjających warunkach atmosferycznych (temperatura powietrza powyżej +4°C) należy wykonywać czyszczenie na mokro.

Wtórna emisja pyłu, wielkościach porównywalnych z emisją wniecaną przez przejeżdżające pojazdy powstaje również w wyniku używania dmuchaw do liści. Jedynym sposobem na wyeliminowanie tej emisji jest nieużywanie ww. urządzeń. Dlatego też, dodatkowo, w ramach działania zakazuje się używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści.

7. Ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej(kod działania WpZUZ)

Realizacja działania będzie odbywała się poprzez tworzenie zielonej infrastruktury, funkcyjnych obszarów zielonych, rewitalizację zieleni oraz wzbogacanie terenów zieleni (zagęszczanie, dosadzenia)w gminach sprzyjających poprawie warunków mikroklimatycznych i powodujących poprawę wymiany ciepłej.

Zielona infrastruktura w rozumieniu - sieć wysokiej jakości naturalnych i seminaturalnych obszarów, która jest strategicznie planowana, projektowana i zarządzana w celu dostarczenia szerokiego wachlarza usług ekosystemowych oraz ochrony różnorodności biologicznej.

Zielona infrastruktura oprócz pochłaniania zanieczyszczeń z atmosfery niesie też wiele innych pozytywnych korzyści, w tym: pochłania CO₂, łagodzi zjawisko miejskiej wyspy ciepła (obniżają sieć wysokiej jakości naturalnych i seminaturalnych obszarów, która jest strategicznie planowana, projektowana i zarządzana w celu dostarczenia szerokiego wachlarza usług ekosystemowych oraz ochrony różnorodności biologicznej. Zielona infrastruktura oprócz pochłaniania zanieczyszczeń z atmosfery niesie też wiele innych pozytywnych korzyści, w tym: pochłania CO₂, łagodzi zjawisko miejskiej wyspy ciepła (obniżają temperaturę powietrza, zwiększają wilgotność), zielone ściany zwiększają efektywność energetyczną budynków, zwiększają retencję wód opadowych, wspiera bioróżnorodność ekosystemów, a to wszystko poprawia jakość życia mieszkańców miast.

8. Edukacja ekologiczna (kod działania WpEEK)

Edukacja ekologiczna –zamiennie nazywana środowiskową –oznacza koncepcję wychowania, przedmiot nauczania oraz działalność edukacyjno-wychowawczą, system kształtowania postawi poglądów wobec otaczającego świata opartego na szacunku dla środowiska. Przez wieloaspektowe i interdyscyplinarne podejście: uwrażliwia na problemy i zagrożenia środowiskowe, uświadamia ich przyczyny i skutki, uczy metod ich rozwiązywania oraz

odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze, a także mobilizuje do czynnego podejmowania działań (osobistych i grupowych) na rzecz ochrony środowiska naturalnego. W ramach Programu ochrony powietrza przewidziano działanie w zakresie edukacji ekologicznej odnoszącej się do poprawy jakości powietrza. Akcje edukacyjne promujące wymianę źródeł ciepła, termomodernizację, wspierające zachowania proekologiczne w zakresie ogrzewania indywidualnego i przyzwyczajzeń transportowych.

9. Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego (kod działania WpPZP)

Za realizację działania odpowiedzialny jest organ uchwałodawczy gminy. Działanie polega na umieszczaniu odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszanego PM10i PM2,5 oraz B(a)P, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta;
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu;
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych;
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza;
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie;
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów;
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności w centrach miast;
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego;
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

Ustalenia projektu planu realizują założenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej określając zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, maksymalną wysokość budynków co pozytywnie wpłynie na przewietrzanie terenu.

W projekcie planu określa się minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz wyznacza się tereny zieleni urządzonej i teren wód powierzchniowych śródlądowych. Ponadto w projekcie ustalono stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi, zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego.

W projekcie planu ustalono dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji, biogazowi. Wzdłuż drogi klasy zbiorczej wskazano tereny zieleni urządzonej o charakterze izolacyjnym.

- Strategia Rozwoju Gminy Komorniki

Strategia rozwoju jest dokumentem zawierającym podstawowe wytyczne dotyczące kierunków rozwoju gminy ujęte w cele strategiczne i operacyjne oraz ogólnie określone kierunki działań. Zarządzanie realizacją strategii odbywa się zatem na poziomie celów i kierunków.

W kontekście analizowanego projektu należy wymienić cel określony w Strategii:

- cel strategiczny 1- rozbudowa infrastruktury wobec potrzeb rozwoju demograficznego i gospodarczego gminy – realizowany przez programy: zapewnienie ładu przestrzennego na terenie gminy oraz ochrona środowiska; modernizacja układu drogowego i komunikacji zbiorowej; rozbudowa systemu wodociągowo-kanalizacyjnego; rozwój bazy lokalowej szkolnictwa; rozwój bazy lokalowej kultury, sportu i rekreacji.

Projekt planu realizuje przytoczony w Strategii Rozwoju Gminy Komorniki cel strategiczny 1

poprzez rozwiązywanie problemów komunikacyjnych. Celem planu jest zmiana rozwiązań komunikacyjnych w północnej części opracowania w związku z realizacją tunelu w ciągu ul. Grunwaldzkiej i rezygnacja z planowanej zmiany przebiegu ul. Wołczyńskiej oraz budowy wiaduktu nad torami kolejowymi. Obecny przebieg ul. Wołczyńskiej został w planie utrzymany, na przedłużeniu ul. Owsianej w kierunku północnym zaplanowano nową drogę publiczną (dojazdową) do obsługi komunikacyjnej przyległych terenów i terenów odciętych od dostępu do ul. Grunwaldzkiej w związku z budową tunelu. Ponadto uwzględniono też zrealizowane poszerzenie ul. Żytniej wraz ze zbiornikiem retencyjnym.

- Program Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Polityka ekologiczna na obszarze gminy realizowana jest w oparciu o Program, który określa politykę środowiskową oraz wyznacza cele, kierunki interwencji i zadania środowiskowe, odnoszące się do aspektów środowiskowych. Dokument ten wspomaga dążenie do sukcesywnego ograniczania degradacji środowiska na terenie gminy, ochrony i rozwoju jego walorów, jak również racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska. W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki wyznaczono m.in. następujące cele:

- Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy – kierunek interwencji: poprawa jakości powietrza - zadania: termomodernizacja budynków gminnych, montaż instalacji OZE na budynkach gminnych, montaż kolejnych czujników jakości powietrza, kontynuacja udzielanych dotacji na wymianę nieefektywnych kotłów węglowych, kontynuacja wymiany konwencjonalnych źródeł ciepła, na inne o jak najniższych wskaźnikach emisji lub stosowaniem energii elektrycznej w budynkach, termomodernizacja budynków, modernizacja i rozbudowa sieci gazowej, modernizacja dróg na terenie sołectwa Chomęcice, Głuchowo, Komorniki, Łęczycza, Plewiska, Rosnówko, Rosnowo, Wiry;
- Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców gminy – kierunek interwencji: podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń hałasem - zadania: tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, budowę cichej nawierzchni i montaż ekranów akustycznych, kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej, pomiar i ocena stanu akustycznego środowiska;
- Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie gminy – kierunek interwencji: podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym – zadania: pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy, uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w dokumentach strategicznych gminy;
- Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód – kierunek interwencji: dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych – zadania: prowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód, zwiększanie ilości zbiorników retencyjnych, uwzględnienie rozwiązań wodooszczędnych i zatrzymujących wodę opadową przy projektowaniu nowych modernizacji istniejących obiektów i dróg, realizacja działań o charakterze bieżącym w przypadku wystąpienia suszy np. czasowe ograniczenia poboru wody, wprowadzania ścieków do wód lub ziemi, czasowe zakazy wykorzystania wody z sieci wodociągowej do celów innych niż socjalno-bytowe, prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi;
- Podniesienie komfortu życia mieszkańców gminy poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową – kierunek interwencji: rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową – zadania: kontynuacja inwentaryzacji zbiorników bezodpływowych, budowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, modernizacja SUW na terenie gminy, rozbudowa sieci wodociągowej, przebudowa/wymiana sieci wodociągowej, modernizacja, rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łęczycy, modernizacja przepompowni sieciowych, rozbudowa sieci kanalizacyjnej;

- Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż – kierunek interwencji: efektywne wykorzystywanie eksploatowanych złóż oraz ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych – zadania: zapobieganie niekoncesjonowanemu wydobyciu surowców naturalnych, udzielanie koncesji geologicznych;
- Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych – kierunek interwencji: ochrona gleb przed degradacją i dewastacją – zadania: rewitalizacja terenów zdegradowanych będących własnością gminy, kontynuacja monitoringu gleb użytkowych rolniczo, promowanie dobrych praktyk rolniczych;
- Racjonalne gospodarowanie odpadami – kierunek interwencji: prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami – zadania: zwiększenie poziomu recyklingu - przygotowanie do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz innych niż niebezpieczne, likwidacja dzikich wysypisk na terenie gminy, uszczelnianie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – weryfikacja mieszkańców uchylających się od obowiązku złożenia deklaracji i wnoszenia opłat, kierunek interwencji: realizacja Programu Usuwania Azbestu – zadania: kontynuacja usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy;
- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody – kierunek interwencji: ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych – zadania: bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych, organizacja terenów zielonych na terenie gminy na terenach wyznaczonych, sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, wspieranie realizacji zadrzewień i zakrzewień w krajobrazie, kierunek interwencji: zwiększanie powierzchni obszarów chronionych i leśnych – zadania: uwzględnienie w dokumentach planistycznych obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V, VI klasy oraz wieloletnie odłogi);
- Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii – zadania: doposażenie służb monitoringu w profesjonalny sprzęt umożliwiający prowadzenie działań ratowniczych dla wszystkich możliwych scenariuszy awarii i katastrof, kierunek interwencji: Zapobieganie skutkom poważnych awarii i zagrożeniom naturalnym – zadania: wspólne szkolenia dla służb interwencyjnych w zakresie koordynacji działań w przypadku wystąpienia poważnych awarii i katastrof, doposażenie Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnej w nowoczesny sprzęt.

Wymienione cele, kierunki i zadania dla ich realizacji wiążą się bezpośrednio z zapisami analizowanych ustaleń planu miejscowego w zakresie ochrony powietrza – stosowanie zasad uchwały antysmogowej i regulaminu utrzymania czystości i porządku obowiązującego na terenie gminy, dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji, biogazowni, zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe, uwzględnienie ograniczeń w pasie technologicznym linii elektroenergetycznej 110kV, ustaleń odnośnie gospodarki wodno-ściekowej, dopuszczenie lokalizacji zbiorników retencyjnych na terenach zieleni urządzonej i terenie wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej, umożliwienie rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej, zachowanie systemu melioracyjnego, ustalenia zasad gospodarki odpadami.

Z punktu widzenia analizowanego projektu najistotniejsze cele ochrony środowiska wskazane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym to ochrona jakości powietrza atmosferycznego i klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym ochrona zasobów wody oraz ochrona krajobrazu. Realizacja projektu planu nie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Analiza opisanych celów ochrony środowiska, w kontekście ustaleń projektu, określonych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, pozwoliła na stwierdzenie, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów zostały one uwzględnione w projekcie analizowanego planu w sposób właściwy i wyczerpujący.

6 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

NA ŚRODOWISKO

Oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego potencjalnie może być związane z wpływem ich realizacji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Oddziaływania te mogą mieć charakter:

- bezpośredni – mogą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji,
- pośredni lub wtórny – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jaka jest przyczyna powstania),
- skumulowany – mogą one przejawiać się jako suma skutków realizacji różnych rodzajów inwestycji rozpatrywanych łącznie, także sumarycznie z oddziaływaniem istniejących już wcześniej przedsięwzięć,
- krótkoterminowe i chwilowe – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- średnioterminowe – wiążą się one zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem, jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- długoterminowe i stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania.

Należy również zaznaczyć, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stanowi docelowego obrazu zagospodarowania terenu. Traktowanie analizowanego dokumentu wyłącznie jako zbioru zasad i wytycznych, a nie docelowego obrazu jego zagospodarowania, znacznie ogranicza możliwości wymiarowania prognozowanych zjawisk. Możliwe są do przewidzenia tylko kierunki zjawisk, które potencjalnie będą zachodziły w środowisku w wyniku realizacji projektu planu.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze oddziaływania ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej na najważniejsze elementy środowiska.

6.1 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe

Projekt planu wprowadza zmiany w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, których realizacja związana będzie z wystąpieniem znaczących oddziaływań w odniesieniu do powierzchni ziemi i warunków gruntowych. Zmiany przeznaczenia obszaru pod tereny usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, zieleni izolacyjnej, drogi publiczne i infrastrukturę techniczną wiążą się z ingerencją w powierzchnię ziemi związaną z wykonaniem wykopów, przemieszczeniem znacznych ilości mas ziemnych, wprowadzeniem do profilu glebowego różnego rodzaju materiałów, wpływających na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża. Jednym z istotnych skutków realizacji tego rodzaju inwestycji jest trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby w obrębie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie budynków, obiektów budowlanych i budowli oraz dróg.

Istotnych i trwałych zmian w powierzchni ziemi i w ukształtowaniu terenu należy oczekiwać w wyniku lokalizacji nowych zbiorników retencyjnych.

Prognozuje się, iż w przypadku pozostałych powierzchni działek budowlanych oraz na terenach wykorzystywanych w trakcie prowadzenia prac realizacyjnych, skala niekorzystnych oddziaływań będzie znacznie mniejsza. We wspomnianych powyżej przypadkach, zmiany w lokalnych warunkach gruntowych wynikać będą przede wszystkim z faktu czasowego składowania materiałów budowlanych oraz wykorzystywania powierzchni na potrzeby zapewnienia dojazdu i zaopatrzenia, skutkującego zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby oraz nadmiernym utwardzeniem i uszczelnieniem terenu. Należy natomiast podkreślić, że oddziaływania te będą dotyczyły etapu realizacji poszczególnych inwestycji, a ich skutki będą w znacznej mierze odwracalne.

Na analizowanym obszarze realizowane będą zmiany rozwiązań komunikacyjnych w północnej części opracowania w związku z realizacją tunelu w ciągu ul. Grunwaldzkiej i rezygnacji z planowanej zmiany przebiegu ul. Wołczyńskiej oraz budowy wiaduktu nad torami kolejowymi. W projekcie planu obecny przebieg ul. Wołczyńskiej został w planie utrzymany, na

przedłużeniu ul. Owsianej w kierunku północnym zaplanowano nową drogę publiczną (dojazdową) do obsługi komunikacyjnej przyległych terenów i terenów odciętych od dostępu do ul. Grunwaldzkiej w związku z budową tunelu. Ponadto uwzględniono też zrealizowane poszerzenie ul. Żytniej wraz ze zbiornikiem retencyjnym. Powyższe działania związane są z planowaną budową zintegrowanego węzła przesiadkowego Grunwaldzka w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20 wraz z budową i przebudową układu drogowego i infrastruktury technicznej.

Zmian w kształtowaniu powierzchni ziemi i lokalnych warunków gruntowych spodziewać się można w przypadku realizowania inwestycji w zakresie budowy nowej drogi. Ponadto budowa drogi, miejsc parkingowych a także miejsc przeładunku i postoju dla obsługi obiektów i terenów samochodami dostawczymi i ciężarowymi skutkować może trwałym uszczelnieniem powierzchni (w przypadku realizacji nawierzchni bitumicznych), a także zmianą właściwości podłoża na skutek utwardzenia dróg (wprowadzenie warstw kruszyw naturalnych itd.).

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpią w pewnym stopniu również w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej (w tym w szczególności sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej). W związku z ich prowadzeniem może dojść do lokalnego i czasowego przekształcenia powierzchni ziemi, wynikającego z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Działania te skutkować mogą występowaniem niekorzystnych oddziaływań o trwałym charakterze, gdyż odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na właściwości gruntu. Przewiduje się natomiast, że ze względu na skalę dokonanych przekształceń (niewielkie powierzchnie terenu), zjawisko to nie będzie jednak odgrywać znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych na całym analizowanym obszarze.

W wyniku realizacji ustaleń planu odnośnie dopuszczenia lokalizacji zbiorników retencyjnych na terenach zieleni urządzonej i terenie wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej, należy zakładać zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi oraz warunkach gruntowych. Oddziaływania w tym zakresie wynikać będą z ingerencji w naturalne ukształtowanie terenu oraz warunki podłoża, obejmującej: wybranie naturalnego podłoża z obszaru przeznaczonego pod budowany zbiornik, usypywanie, wzmacnianie skarp stanowiących brzegi zbiornika czy umieszczenie w gruncie elementów konstrukcji towarzyszących zbiornikowi wodnemu. Podczas budowy zbiorników należy zastosować techniczne zabezpieczenia przed osuwaniem się mas ziemnych. W obrębie skarp zbiornika może dojść do uruchomienia lokalnych procesów erozyjnych, które będzie można ograniczyć poprzez nasadzenia roślinności ochronnej, bądź też dzięki roślinności pojawiającej się w wyniku naturalnej sukcesji.

Istotnych zmian we właściwościach fizycznych i chemicznych gruntu oraz ukształtowania terenu należy oczekiwać w wyniku posadowienia nowych budynków i budowli, których realizacja skutkować będzie trwałym uszczelnieniem znacznych powierzchni terenu i jednocześnie utratą gruntu o właściwościach infiltracyjnych. Ponadto trzeba podkreślić, że dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych, podobnie jak budowa zbiorników retencyjnych wpłynie na warunki gruntowo-wodne podłoża. Lokalizacje kondygnacji podziemnych może potencjalnie mieć negatywny wpływ na stan i jakość wód podziemnych, w tym przypadku może dojść do obniżenia poziomu wód gruntowych (stałego lub czasowego). W związku z tym wskazane jest aby realizację kondygnacji podziemnych poprzedzić sporządzeniem dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne terenu, w celu oceny możliwości wystąpienia zagrożeń warunków gruntowo-wodnych. Realizacja kondygnacji podziemnych powinna być warunkowana tym, że nie doprowadzi do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego, destabilizacji stosunków wodnych oraz nie wpłynie niekorzystnie na stateczność gruntów.

Jednym z ważniejszych trwałych, negatywnych skutków realizacji wszystkich wymienionych inwestycji budowlanych będzie usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz uszczelnienie części powierzchni ziemi. Zasięg bezpośrednich przekształceń w obrębie powierzchni ziemi będzie obejmował powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację ww. obiektów, przy czym zasięg niekorzystnych oddziaływań będzie większy w przypadku realizacji kondygnacji podziemnych, w tym garaży, dopuszczonych na obszarze projektu planu na terenach **U-PP-PS**.

Z uwagi na ryzyko wystąpienia niekorzystnych zmian w odniesieniu do powierzchni ziemi i warunków gruntowych, niezbędne było wprowadzenie do projektu planu ustaleń pozwalających na zminimalizowanie lub wyeliminowanie opisanych powyżej zjawisk.

Z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i warunków gruntowych korzystnym zapisem projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej jest wyłączenie z zabudowy kubaturowej terenu wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej wskazanej wzdłuż cieku Plewianka oraz zieleni urządzonej w sąsiedztwie drogi klasy zbiorczej.

Niezbędne do przeprowadzenia prace ziemne, związane z wykonaniem wykopów pod realizację fundamentów budynków lub dopuszczonych kondygnacji podziemnych, wprowadzeniem do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, służących wzmocnieniu stabilności podłoża, spowodują również zmianę dotychczasowych właściwości podłoża, np. jego przepuszczalności.

Jak już wspomniano w rozdz. 2.5 niniejszej Prognozy ... poziom wód gruntowych na obszarze objętym planem kształtuje się od 1 m p.p.t. do 2 m p. p. t. Biorąc pod uwagę występowanie pierwszego poziomu wód gruntowych należy zakładać, że głębokość fundamentowania dla części obiektów będzie poniżej tego zwierciadła i najprawdopodobniej konieczne będzie zastosowanie rozwiązań technicznych wpływających na zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekształceń w zakresie lokalnych warunków gruntowych. W przypadku gdy poziom posadowienia fundamentu będzie położony poniżej poziomu wód gruntowych, niezbędne może być wykonanie prac odwodnieniowych. Dla ograniczenia wpływu odwodnienia na środowisko gruntowo-wodne, zaleca się wykonanie wykopów fundamentowych w ściankach szczelnych z uszczelnieniem podłoża dna wykopu i odpompowanie wody z wykopu otoczonego ścianami szczelnymi. W ten sposób wyeliminowane zostają największe uciążliwości prac odwodnieniowych, tj. powstanie leja depresyjnego.

Z uwagi na ryzyko wystąpienia niekorzystnych zmian w odniesieniu do powierzchni ziemi i warunków gruntowych, niezbędne było wprowadzenie do projektu planu ustaleń pozwalających na zminimalizowanie lub wyeliminowanie opisanych powyżej zjawisk.

Do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie inwestycji na powierzchnie ziemi i środowisko gruntowo-wodne zaliczyć można:

- ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchnię terenów zajętych techniczną ingerencją, w tym zaplecza budowy i parku maszyn, a także czasu trwania robót na poszczególnych odcinkach drogi i innych obiektach,
- zapewnienie funkcjonalności systemu gospodarowania odpadami i odzyskanymi materiałami,
- zastosowanie odpowiednich odwodnień budowlanych,
- racjonalne gospodarowanie odpadami na etapie eksploatacji inwestycji nadążające za postępem robót zagospodarowywanie powierzchni terenów zdegradowanych w wyniku działalności związanej z budową.

Zasady prowadzenia prac budowlanych w zakresie odwodnienia wykopów oraz zabezpieczenia jakości środowiska gruntowo-wodnego nie stanowią zakresu ustaleń planów miejscowych, niemniej jednak powinny być uwzględnione na późniejszym etapie inwestycyjnym.

W wyniku wykonania wykopów niezbędnych do lokalizacji sieci infrastruktury technicznej, fundamentowania obiektów budowlanych (w tym znacznie głębszych wykopów pod kondygnacje podziemne) oraz budowy dróg, zbiorników retencyjnych powstaną masy ziemne, które będzie trzeba w odpowiedni, racjonalny sposób zagospodarować.

Plan dopuszcza możliwość zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi. W tym zakresie należy uwzględnić zapisy art. 2 pkt 3 ustawy o odpadach: do odpadów nie zalicza się niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty. W pozostałych przypadkach masy ziemne stanowią odpady i wymagają postępowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

W celu zminimalizowania skali występowania negatywnych oddziaływań na ukształtowanie powierzchni ziemi i warunki gruntowe, jakie mogą wystąpić w przypadku realizacji ustalonych w projekcie planu zamierzeń inwestycyjnych, do projektu planu wprowadzono przede wszystkim zapisy ustalające maksymalną powierzchnię zabudowy na terenie, na którym ich realizacja została umożliwiona. Powierzchnia ta, na terenach produkcji przemysłowej, składów i magazynów lub zabudowy usługowej ustalona została do 40% powierzchni działki

budowlanej (na terenach **1U-PP-PS, 3U-PP-PS, 4U-PP-PS**) i do 50% działki budowlanej, przy czym dla rozbudowy budynku mieszkalnego nie więcej niż 12% działki budowlanej (na terenie **2U-PP-PS**). Powierzchnię zabudowy ustalono także na terenie elektroenergetyki **IE** – do 50% powierzchni działki budowlanej.

Jednocześnie dla terenów przewidzianych pod zabudowę określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej – nie mniejszy niż 40% jej powierzchni na terenach **U-PP-PS** z wyłączeniem terenu **2U-PP-PS**, na którym ustalono – nie mniejszą niż 30% powierzchni działki budowlanej, i niewielki, bo nie mniejszy niż 1% na terenie **IE**. Należy podkreślić, że wskazując dopuszczenie lokalizacji m.in. ciągów pieszych lub rowerowych, dojazdów i dojazdów na terenach zieleni urządzonej **ZP** ustalono powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 80% działki budowlanej. Działania te pozwolą na ograniczenie możliwości drastycznego uszczuplenia lub całkowitego wyeliminowania powierzchni biologicznie czynnych w obrębie przede wszystkim terenów na których dopuszczono lokalizację nowych budynków i budowli w zakresie produkcji, składów, magazynów lub usług, gwarantując tym samym ograniczenie skali przekształcenia powierzchni ziemi i warunków gruntowych na terenie przeznaczonym pod zabudowę.

Z uwagi na konieczność eliminacji ze środowiska czynników powodujących pogorszenie jego stanu, w tym również pogorszenie jakości gleb i lokalnych warunków gruntowych, istotne będzie realizowanie zapisów projektu mpzp w zakresie sposobu prowadzenia gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej (opisanych szczegółowo w rozdziale 6.3 Prognozy ...). Realizacja nowej, przewidzianej zapisami projektu mpzp zabudowy, związana będzie niewątpliwie ze wzrostem ilości generowanych na tym obszarze odpadów. Jako korzystne dla środowiska należy uznać zatem wprowadzanie do projektu mpzp zapisu ustalającego gospodarowanie odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi (ustawa o odpadach). Właściwy sposób postępowania z odpadami wytworzonymi w granicach terenów objętych projektem planu pozwoli na uniknięcie zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz zapobiegnie możliwości przedostawania się substancji niebezpiecznych do gruntu, co jest szczególnie istotne ze względu na ochronę jakości wód powierzchniowych śródlądowych cieków Plewianka a także występujących i planowanych na obszarze opracowania zbiorników retencyjnych.

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych zgodnie z ustaleniami projektu planu niewątpliwie przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań (o charakterze trwałym) na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w obrębie terenu przeznaczonego pod lokalizację projektowanej zabudowy i budowy drogi, jednakże pełne uwzględnienie zapisów ograniczających skalę zabudowy oraz wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni niezabudowanych i biologicznie czynnych, pozwoli ograniczyć skalę tego zjawiska i nie wpłynie znacząco negatywnie na cały obszar planu.

6.2 Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz stanowi wynik wzajemnego oddziaływania na siebie elementów przyrody i działalności człowieka. Kształtowanie krajobrazu w przestrzeni częściowo zainwestowanej wymaga nawiązania charakterem zagospodarowania do otoczenia z uwzględnieniem elementów przyrodniczych. Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadza ustalenia, których realizacja spowoduje trwałe przekształcenia krajobrazu. Nowa zabudowa będzie kontynuacją istniejącego sposobu zagospodarowania, tym samym nie będzie istotnie zmieniać wizualnego odbioru przestrzeni. Znaczący wpływ na krajobraz obszaru z zabudową produkcji przemysłowej, składów i magazynów lub usługową uzupełnioną elementami układu komunikacyjnego będzie miała forma architektury planowanej zabudowy.

Aby zapobiec możliwości realizacji na obszarze analizowanym obiektów kubaturowych odbiegających w sposób znaczący od zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie wprowadzono szereg zapisów w zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy na terenach produkcji przemysłowej, składów i magazynów lub zabudowy usługowej, które zajmują w granicach planu znaczącą powierzchnię. Zapisami projektu mpzp określono m.in.: wysokość zabudowy budynków administracyjno-biurowych i budowli – nie więcej niż 12 m, przy czym dla masztów i kominów – do nie więcej niż 20m a pozostałych budynków i wiat – do nie więcej niż 8m.

Mając na uwadze charakter planowanej zabudowy istotnym czynnikiem kształtowania krajobrazu będzie określona w planie kolorystyka elewacji, geometria dachów oraz ustalona zasada usytuowania budynków oraz wiat w stosunku do wyznaczonych nieprzekraczalnych linii zabudowy a także zachowanie odległości obiektów budowlanych od granicy działki zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Biorąc pod uwagę fakt, że obszar planu jest położony w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań - Ławica oraz w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych w projekcie planu ustalono realizowanie wszelkich projektowanych obiektów stałych i tymczasowych stanowiących przeszkody lotnicze (o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t.) zgodnie z przepisami odrębnymi. Powierzchnie ograniczające przeszkody i powierzchnie ograniczające zabudowę wyznaczają granice, w ramach których obiekty mogą wystawać w przestrzeni powietrznej. Ustalenie powierzchni ograniczających przeszkody wynika z Prawa lotniczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz. U. Nr 130, poz. 1192 z późn. zm.). Obiekty, których wysokość przekracza ww. powierzchnie wymaga uzyskania zgody w zależności od typu lotniska Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego lub właściwego Ministra. Zapisy projektu wskazują na obowiązek uwzględniania ww. powierzchni ograniczających dla obiektów budowlanych i obiektów naturalnych przy lokalizacji zabudowy, zgodnie z ww. przepisami. Ponadto wskazują obowiązek oznakowania i zgłoszenia właściwym organom lotniczemu lokalizacji obiektów budowlanych o wysokości równej lub wyższej niż 50 m n.p.t., stanowiących przeszkody lotnicze, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych (Dz. U. Nr 130, poz. 1193 z późn. zm.). W obszarze analizowanym powierzchnie ograniczające zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych wyznaczono najniżej na poziomie 125 m n.p.m., a powierzchnie ograniczające przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań – Ławica od ok. 195 do 200 m. n.p.m.

Wymóg realizacji ustaleń planu odnośnie dopuszczalnej wysokości zabudowy i innych obiektów, wynikającej z położenia obszaru opracowania w granicach terenu, na których obiekty mogą wznosić się w przestrzeni powietrznej, należy ocenić pozytywnie także ze względu na ochronę krajobrazu i nawiązanie parametrami nowej zabudowy i zagospodarowania do istniejących warunków na terenach sąsiednich.

Do istotnych z punktu widzenia kształtowania lokalnego krajobrazu zapisów, należy zaliczyć również ustalenia w zakresie kształtowania zieleni, w tym w szczególności zapis ustalający lokalizację zieleni urządzonej na terenach **ZP** wzdłuż drogi klasy zbiorczej **KDZ** (ulica Wołczyńska) po obu jej stronach, o charakterze zieleni izolacyjnej. Pozytywny wpływ na krajobraz będzie miała zieleń wskazana na terenie **WS/ZP** usytuowanym wzdłuż zachowanego ustaleniami planu istniejącego cieku Plewianka a teren **1ZP** spełniający także funkcję izolacji, także wizualnej dla sąsiadujących terenów o różnych funkcjach i charakterze zagospodarowania (terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i planowanej zabudowy usługowej lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów na terenie **1U-PP-PS**). Istotnym elementem krajobrazu będą także istniejący na terenie **KDL** i planowane zbiorniki retencyjne na terenach zieleni urządzonej. Ponadto na wszystkich terenach dróg objętych planem dopuszczono lokalizację zieleni. Wprowadzana zieleń powinna składać się z jak największej ilości drzew i krzewów, złożonych głównie z gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych. Skład gatunkowy, gęstość nasadzeń i fizjonomia zieleni powinny być dostosowane do pełnionych funkcji, zarówno środowiskotwórczych, sanitarnych, jak i estetycznych.

Zapisy projektu planu chronią przed istotną ingerencją w krajobraz omawianego obszaru również dzięki zastosowaniu zapisów ograniczających lub uniemożliwiających wprowadzenie elementów dysharmonizujących lokalną przestrzeń. W tym zakresie ustalają między innymi zakaz lokalizacji: reklam, z wyłączeniem szyldów dopuszczonych ustaleniami planu, obiektów budowlanych o ścianach wykonanych z prefabrykowanych przęseł betonowych, ogrodzeń betonowych, prefabrykowanych, z wyłączeniem podmurówki do wysokości 0,5 m, napowietrznych linii elektroenergetycznych, od strony dróg publicznych ogrodzeń innych niż ażurowe i wyższych niż 1,5 m z tym, że w przypadku wystąpienia przekroczenia standardów jakości środowiska nakaz zastosowania środków technicznych, technologicznych lub

organizacyjnych zmniejszających poziom emisji, co najmniej do wartości dopuszczalnych, w tym w szczególności dopuszcza się: ekrany akustyczne, zieleni izolacyjną.

Mówiąc o zieleni izolacyjnej należy mieć na uwadze, że prawidłowo zaprojektowane pasy zieleni powinny składać się z roślinności tworzącej wielopiętrowe "zielone ściany" - od niskich krzewów po wysokie drzewa. Będą one pełnić poza funkcjami istotnymi dla krajobrazu (estetycznymi i psychologicznymi) jednocześnie rolę filtra chroniącego przed niektórymi zanieczyszczeniami powietrza oraz pyłem pochodzącym z dróg (siskom.waw.pl).

Analizowany projekt mpzp dopuszcza natomiast lokalizację elementów takich jak: obiekty małej architektury (na terenach **ZP** o wysokości do 5m), ciągów pieszych lub rowerowych (na terenach **ZP** i **WS/ZP**).

Wprowadzenie nowych nasadzeń zieleni na terenach dróg publicznych, zieleni urządzonej oraz wód powierzchniowych śródlądowych, w szczególności drzew i krzewów, poza oczywistymi korzyściami środowiskowymi, stanowić będzie czynnik wpływający pozytywnie na walory estetyczne przestrzeni na całym analizowanym obszarze.

Mając na uwadze powyższe, zapisy projektu planu zapewniają ochronę i właściwe kształtowanie krajobrazu, tym samym przyczynią się do realizacji zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, której ustalenia wskazują na konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

6.3 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Jak już wspomniano w granicach projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej występuje zbiornik retencyjny (w ulicy Żytniej) i przez obszar planu przepływa ciek wodny Plewianka. Projekt planu ustala także lokalizację nowych zbiorników retencyjnych. W związku z powyższym należy zakładać, że realizacja ustaleń projektu planu potencjalnie może oddziaływać w sposób bezpośredni na wyżej wymienione wody powierzchniowe. Ponadto jak już wspomniano obszar objęty projektem planu nie jest położony w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i poza strefą ochronną ujęcia wód podziemnych.

Analizowany projekt kontynuuje przeznaczenie i zagospodarowanie terenów usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, na których dopuszcza lokalizację kondygnacji podziemnych.

Obsługę komunikacyjną terenów ustalono z przyległych dróg publicznych - ulicy Wołczyńskiej, Owsianej, Żytniej i planowanej drogi **1KDD**, w tym poprzez dojścia i dojazdy.

Jedną z inwestycji istotną z punktu widzenia ochrony wód będzie budowa zbiorników retencyjnych na terenach **ZP** i **WS/ZP**.

Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania nowej zabudowy na terenach usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, wraz z niezbędną infrastrukturą drogową i techniczną wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Realizacja ww. inwestycji spowoduje trwałe uszczelnienie części powierzchni terenów, co z kolei spowoduje ograniczenie powierzchni umożliwiającej infiltrację i retencję wód opadowych i roztopowych oraz zwiększy spływ powierzchniowy z terenów utwardzonych. W pośredni sposób wpłynie zatem na ograniczenie alimentacji zasobów wodnych. Podstawowym skutkiem rozwoju terenów zabudowanych, charakteryzujących się udziałem powierzchni uszczelnionych, jest zmniejszenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację i retencję wód opadowych i roztopowych, ograniczenie zasilania gruntowego wód podziemnych w obrębie zlewni, zwiększenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych (np. dachów, parkingów, placów, dróg), co z kolei może powodować zwiększenie przepływów w ciekach stanowiących odbiorniki wód z opadów.

Dla właściwej ochrony zasobów i stosunków wodnych istotne są zatem wszystkie ustalenia projektu planu, których realizacja pozwoli ograniczyć spływ powierzchniowy wód opadowych i roztopowych w obrębie analizowanych terenów. Z ekologicznego punktu widzenia za najbardziej korzystne uznaje się rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni. Znaczącym elementem dla retencji wód będzie zachowanie cieku Plewianka jako otwartego. Dla prawidłowego funkcjonowania cieku niezbędne jest zapewnienie dostępu na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych,

zgodnie z ustawą prawo wodne. Mając powyższe na uwadze należy pozytywnie ocenić nie tylko zachowanie istniejącego zbiornika retencyjnego na terenie **KDL** ale także dopuszczenia lokalizacji nowych na terenach **ZP** i **WS/ZP**.

Należy jednak pamiętać, że obowiązujące obecnie przepisy prawa uniemożliwiają wprowadzenie jednoznacznego wymogu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach działek budowlanych, na których lokalizowana jest zabudowa, przy jednoczesnym dostępie do sieci kanalizacji deszczowej.

Zgodnie z zapisem §28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie teren, na którym będzie lokalizowany budynek powinien być wyposażony w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Powyższe rozporządzenie dopuszcza odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z § 8 rozporządzenia zabudowa niska to zabudowa „do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie”. Ponadto warunki dotyczące odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych do gruntu lub do wód reguluje § 17 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, bez oczyszczania.

Projekt planu ustala zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. W projekcie planu przewiduje się lokalizację zabudowy niskiej, tj. do 12 m, zatem może być zastosowany wariant odprowadzenia wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z § 28 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Na terenach dróg oraz na parkingach o powierzchni powyżej 0,1 ha wody opadowe zakwalifikowane zgodnie z ww. rozporządzeniem jako wody zanieczyszczone mogą być odprowadzone do wód lub gruntu po podczyszczeniu, a pozostałe wody opadowe i roztopowe (tj. wody niezanieczyszczone) – bez oczyszczania. W odniesieniu do terenów zabudowy, na której nie powstają zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe, podłączenie do kanalizacji deszczowej jest niecelowe i niekorzystne - pogorsza retencję wód w gruncie, wpływa na obniżenie poziomu wód gruntowych oraz pogłębia problemy odprowadzenia wód podczas nawalnych opadów (podtopienia, cofki, susza Miejska). Pozostawienie wód opadowych i roztopowych poza kanalizacją deszczową, jeśli wody te spełniają warunki wymagane przepisami odrębnymi (wskazanymi wyżej) z ekologicznego punktu widzenia a także zapewnienia skuteczności odprowadzenia nadmiaru wód opadowych i roztopowych w warunkach ekstremalnych (mając na uwadze zmiany klimatu), uznaje się za rozwiązanie najkorzystniejsze dla ochrony środowiska, w tym dla utrzymania równowagi w stosunkach wodnych.

Istotne dla zachowania równowagi w stosunkach wodnych są prawidłowo utrzymane rowy melioracyjne i urządzenia drenarskie. Projekt planu zachowuje istniejący system melioracyjny i dopuszcza jego przebudowę i rozbudowę. Zagadnienia związane z melioracjami reguluje ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017r.

Retencja wody w przyrodzie jest zazwyczaj zjawiskiem korzystnym i do jej pozytywnych skutków można zaliczyć:

- zwiększenie wilgotności w strefie powierzchni terenu, a w szczególności w glebie, co ma podstawowe znaczenie dla rozwoju biosfery,
- wzrost wilgotności powietrza w przy powierzchniowej warstwie atmosfery, co przekłada się na łagodniejszy klimat,
- wzrost zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- wyrównanie (złagodzenie) zmienności przepływów w ciekach, a w szczególności złagodzenie głębokich niżówek.

Zaniedbania w zakresie melioracji mają niekorzystny wpływ na środowisko: zagniwianie roślinności w korytach rowów i sukcesywne zamulanie powoduje zwiększenie się ilości zanieczyszczeń organicznych odprowadzanych do wód powierzchniowych, co również wpływa niekorzystnie na odpływ powierzchniowy. Urządzenia melioracyjne pełnią dwojaką funkcję: w

stanach niskiego zasilania wodami opadowymi, spowalniają jej odpływ i retencjonują wodę, natomiast w okresach intensywnych opadów lub roztopów umożliwiają szybsze odwodnienie terenu. Poprzez odwadnianie terenów rowami następuje obniżenie poziomu wody gruntowej, zwiększa się zdolność retencyjna profilu i następuje wyrównanie przepływu w ciekach.

W wyniku funkcjonowania melioracji następuje powolna, ale istotna zmiana struktury i poprawa właściwości fizycznych gleby, która staje się bardziej przewiewna, przepuszczalna i ma większą zdolność retencjonowania wody. Gleby mają większy zapas wilgoci w okresie suszy, zmniejsza się odpływ powierzchniowy powodujący erozję i zagrożenie powodziowe.

Mając powyższe na uwadze można stwierdzić, że zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego, dopuszczeniem przebudowy (np. w przypadku kolizji z lokalizacją budynków) i rozbudowy nie będzie skutkować niekontrolowanym spływem wód i nie spowoduje lokalnych podtopień (także na terenach sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej). Należy zakładać, że w przypadku kolizji z nowymi obiektami budowlanymi przebudowa i rozbudowa umożliwi zachowanie sprawności systemu.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie jest szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni zagospodarowanych zielenią i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych. Odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej umożliwi natomiast właściwe gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi na terenach, w obrębie których możliwości ich zagospodarowania na terenie są ograniczone (np. istnieje duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, warunki gruntowe uniemożliwiające szybką infiltrację wód, płytkie zaleganie zwierciadła wód gruntowych).

Dlatego mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, np. deszczy nawalnych, należy dołożyć wszelkich starań aby część wód z opadu została zagospodarowana w granicach działek budowlanych. Niezbędne jest zatem zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, chłonnych, które będą w stanie opóźnić odpływ wód, odciążyć system kanalizacji deszczowej i częściowo zredukować przepływ w przypadku opadów ekstremalnych. Należy jednocześnie podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych dla wód z opadów stanowi obecnie jedno z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych i roztopowych.

W tym zakresie do najważniejszych zapisów projektu planu należy zaliczyć ustalenia dotyczące wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych, jakie muszą być zachowane w granicach działek budowlanych. Wielkość wymaganego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych została zróżnicowana w zależności od terenu i wynosi: dla terenów **U-PP-PS** – 40% z wyjątkiem terenu **2U-PP-PS** – wynosi nie mniej niż 30% a dla terenów **ZP** – 80% powierzchni działki budowlanej.

Za pozytywne należy także uznać ustalenia planu dotyczące maksymalnej powierzchni zabudowy: na terenach **1U-PP-PS**, **3U-PP-PS**, **4U-PP-PS** – do 40% powierzchni działki budowlanej, na terenie **2U-PP-PS** – do 50% działki budowlanej, przy czym dla rozbudowy budynku mieszkalnego nie więcej niż 12% działki budowlanej oraz na terenie elektroenergetyki **IE** – do 50% powierzchni działki budowlanej.

Pozytywnie ocenia się również ustalenia projektu planu w zakresie lokalizacji nowej zieleni na terenach dróg publicznych, wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk takich jak „deszcze nawalne”. Zieleni zapobiega erozji gleby, a przez to spowalnia odpływ powierzchniowy. Dodatkowo dzięki temu, że pobiera i magazynuje wilgoć, wspomaga też retencję gruntową oraz glebową i uczestniczy w procesie infiltracji wody opadowej do wód gruntowych. Poza tym, woda zatrzymuje się na powierzchni roślin, co pozwala w pewnym stopniu zmniejszyć wielkość opadu, który następnie albo spada na ziemię z opóźnieniem, albo wchłaniany jest częściowo przez samą roślinę albo z niej odparowuje. Zachowanie dużych powierzchni przepuszczalnych uważa się za konieczność, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, takich jak „deszcze nawalne”.

Analizując wpływ realizacji nowych inwestycji na obszarze niniejszego projektu należy także

określić oddziaływanie planowanych kondygnacji podziemnych na warunki gruntowo-wodne.

W tym miejscu należy wspomnieć, że na obszarze objętym planem pierwszy poziom wód gruntowych występuje od 1m p.p.t do 2m p.p.t. Wysoki poziom wód gruntowych powoduje, że wszelkie ingerencje w podłoże wymagają specjalnych rozwiązań technicznych zabezpieczających inwestycje w trakcie budowy i w okresie jej eksploatacji.

Potencjalnie negatywne oddziaływania o charakterze lokalnym i czasowym mogą wystąpić na etapie prowadzenia robót budowlanych związanych z wykonaniem wykopów pod fundamenty, a także dla realizacji infrastruktury technicznej.

Na etapie realizacyjnym istnieje potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych, wynikające z wytwarzania na terenie inwestycji budowlanych różnego rodzaju odpadów i ścieków. W celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego ściekami i odpadami, należy zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający podłoże przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi (na terenie placów postojowych dla maszyn i środków transportu), wyposażyć je w pomieszczenia socjalno-bytowe dla pracowników, przenośne toalety dla pracowników oraz skład materiałów budowlanych. Powstałe w czasie realizacji inwestycji ścieki i odpady powinny być usuwane z terenu budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Powyższe zagadnienia będą miały istotne znaczenie dla jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenach przeznaczonych w projekcie mpzp pod zabudowę.

W przypadku lokalizacji dopuszczonych w planie kondygnacji podziemnych oddziaływania na wody podziemne mogą być większe niż przy realizacji sieci infrastruktury technicznej, bowiem realizacja takich inwestycji wiąże się z prowadzeniem prac ziemnych na większej głębokości. Lokalizacja kondygnacji podziemnych, w tym garaży podziemnych dopuszczona została na terenach produkcji przemysłowej, składów i magazynów lub zabudowy usługowej, a ich realizacja może spowodować zakłócenie naturalnego przepływu wód w przypadku, kiedy zwierciadło wód gruntowych zalegać będzie w strefie powyżej projektowanego poziomu posadowienia obiektu. Oddziaływania na środowisko wodne mogą wynikać z prowadzenia prac odwodnieniowych oraz nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych, roztopowych lub też ścieków z rejonu budowy. Budowa kondygnacji podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania warstwy wodonośnej, spowodować może pewne utrudnienia w ich dotychczasowym przepływie lub zmianę jego reżimu. Mając na uwadze potencjalne wystąpienie powyższych zjawisk podczas realizacji inwestycji budowlanych z kondygnacjami podziemnymi niezbędne może być odwadnianie wykopów, a budynki będą wymagały zastosowania izolacji trwale zabezpieczającej przez napływem wód gruntowych oraz zastosowania odpowiednich materiałów odpornych na działanie wody, w tym jej skład chemiczny. Niewłaściwie prowadzone prace budowlane stanowią potencjalne źródło zanieczyszczenia wód, w szczególności przy zastosowaniu niesprawnych maszyn budowlanych (np. wycieki oleju lub ropy, które poprzez odwadnianie wykopów przedostaną się do wód gruntowych). Należy zadbać o stan techniczny maszyn, a roboty wymagające odwodnienia wykopów prowadzić w okresie bezdeszczowym, suchym i w jak najkrótszym czasie.

Biorąc pod uwagę stan jednolitych części wód powierzchniowych Potoku Junikowskiego (którego prawobrzeżnym dopływem jest Plewianka) i wskazane w Planie gospodarowania wodami w dorzeczach Odry cele środowiskowe, w projekcie planu zawarto ustalenia, których realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu dla JCWP celów środowiskowych. Istotną rolę w celu ochrony wód powierzchniowych pełnią strefy buforowe, którymi są tereny zadrzewione, zakrzewione, zadarnione oddzielające ekosystemy wodne od bezpośredniego oddziaływania z terenów będących potencjalnym źródłem zanieczyszczeń. W analizowanym projekcie planu koryto ciek Plewianki i zieleń zlokalizowane po obu stronach ciek stanowi teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej **WS/ZP**. Tereny zieleni urządzonej i zieleń na terenie **WS/ZP** pełnią rolę strefy buforowej od wyznaczonych planem terenów usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, które są potencjalnym źródłem ścieków bytowych i przemysłowych oraz odpadów, które stanowią potencjalne zagrożenie dla jakości wód ciek Plewianka a pośrednio dla wód Potoku Junikowskiego. Tereny o podłożu zadarnionym z drzewami i krzewami na powierzchni dzielącej koryto ciek od źródła zanieczyszczeń przyczynią się do naturalnego oczyszczania spływających substancji.

Ponadto znaczącym ograniczeniem ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na jakość wód powierzchniowych będzie zrealizowanie ustaleń planu zagospodarowania lub odprowadzenia wód opadowych i roztopowych, zgodnie z przepisami Prawa wodnego oraz

realizacja ustaleń w zakresie gospodarki wodno-ściekowej a w szczególności odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej.

W odniesieniu do wskazanych planem zasad zagospodarowania i odprowadzenia wód opadowych i roztopowych należy podkreślić, że istniejąca w terenach ulic Wołczyńskiej, Owsianej i Żytniej, kanalizacja deszczowa obsługuje układ drogowy i odprowadza wody do ciek Plewianka. W planowanych ulicach również przewiduje się budowę sieci kanalizacji deszczowej dla obsługi dróg. Na istniejących terenach zabudowy przemysłowej wody deszczowe i roztopowe są zagospodarowane w granicach poszczególnych nieruchomości.

Dla właściwej ochrony zasobów i stosunków wodnych istotne są ustalenia projektu planu, dopuszczające lokalizację urządzeń wodnych i innych obiektów służących retencjonowaniu wody na terenie nieruchomości i stosowanie rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych, których realizacja pozwoli ograniczyć spływ powierzchniowy wód opadowych i roztopowych w obrębie analizowanych terenów. Realizując powyższe ustalenia możliwe będzie zastosowanie rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych takich jak: budowa nadziemnych i podziemnych zbiorników retencyjnych, stosowanie przepuszczalnych lub ażurowych powierzchni utwardzonych, ogrody deszczowe, rowy chłonne lub infiltracyjne, studnie chłonne, obniżenie terenów względem powierzchni utwardzonych.

Jak już wspomniano pozostawienie wód opadowych i roztopowych poza kanalizacją deszczową, jeśli wody te spełniają warunki wymagane przepisami odrębnymi (wskazanymi wyżej) z ekologicznego punktu widzenia a także zapewnienia skuteczności odprowadzenia nadmiaru wód opadowych i roztopowych w warunkach ekstremalnych (mając na uwadze zmiany klimatu), uznaje się za rozwiązanie najkorzystniejsze dla ochrony środowiska, w tym dla utrzymania równowagi w stosunkach wodnych.

W odniesieniu do zagospodarowania ścieków przyjmuje się, że obowiązek podczyszczania ścieków przemysłowych przed wprowadzeniem ich do kanalizacji sanitarnej regulują przepisy wykonawcze rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych. Z przepisów wyżej wymienionego rozporządzenia (z §§ 2,7 i 8) wynika konieczność podczyszczenia ścieków, w tym ograniczenia lub eliminacji substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Ścieki przemysłowe mogą być wprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych pod warunkiem, że temperatura tych ścieków nie przekracza 35°C, posiadają właściwy odczyn pH. Dostawca ścieków przemysłowych wprowadzając je do urządzeń kanalizacyjnych jest zobowiązany do zapewnienia ograniczenia zanieczyszczeń, które niekorzystnie wpływają na pracę oczyszczalni ścieków.

Dla zminimalizowania ryzyka niekorzystnych oddziaływań na jakość wód zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych wskazanych w projekcie planu ustalono gospodarowanie i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz zgodnie z zasadami zagospodarowanie odpadów wynikającymi z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach.

Ze względu na dopuszczenie realizacji nowych inwestycji w otoczeniu ciek Plewianka i wymaganej ochrony wód przed zanieczyszczeniami za istotne należy także uznać ustalenia zakazu lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowej, punktów do zbierania, składowania lub przeładunku złomu lub odpadów, krematoriów, stolarni, zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych, zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów sypkich, punktów zbierania lub demontażu: pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu i innego sprzętu, stacji paliw, punktów poboru i dystrybucji paliw.

Realizacja ustaleń planu umożliwi częściowe ograniczenie ewentualnych szkód w zasobach wodnych terenu i optymalne prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej, minimalizując ryzyko istotnego naruszenia panujących warunków gruntowo-wodnych, uszczuplenia ilościowego lub pogorszenia jakości lokalnych zasobów wód powierzchniowych i za ich pośrednictwem wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do zasobów wód podziemnych.

Powiększanie areału powierzchni zabudowanych związane jest także z pojawieniem się nowych obiektów, stanowiących potencjalne, punktowe źródła emisji ścieków. Niewłaściwy sposób gromadzenia i odprowadzania ścieków doprowadzić może w konsekwencji do skażenia gruntów oraz zanieczyszczenia zasobów wód podziemnych substancjami niebezpiecznymi dla środowiska, w tym substancjami biogennymi. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż ryzyko wystąpienia tego rodzaju oddziaływań jest w przypadku analizowanego obszaru

niewielkie, gdyż projekt planu nakazuje odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej a jednocześnie zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem: inwestycji celu publicznego. W zakresie przedsięwzięć o których mowa obowiązują przepisy wykonawcze rozporządzenia rady ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które jednocześnie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Realizacja powyższych ustaleń będzie sprzyjać osiągnięciu celów środowiskowych określonych dla JCWP Potoku Junikowskiego. Realizacja ustaleń z zakresu gospodarki gruntowo-wodnej, zagospodarowania odpadów i w zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych będzie sprzyjać osiągnięciu celów środowiskowych także dla JCWPd 60.

Na terenie wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej **WS/ZP** dopuszcza się realizację przepustu lub mostu, lokalizację urządzeń wodnych, zbiorników retencyjnych. Zgodnie z ustawą Prawo wodne przez urządzenia wodne rozumie się urządzenia lub budowle służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów, w tym:

- a) urządzenia lub budowle piętrzące, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy,
- b) sztuczne zbiorniki usytuowane na wodach płynących oraz obiekty związane z tymi zbiornikami,
- c) stawy, w szczególności stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków albo rekreacji,
- d) obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych,
- e) obiekty energetyki wodnej,
- f) wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych oraz wyloty służące do wprowadzania wody do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych,
- g) stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych,
- h) urządzenia służące do chowu ryb lub innych organizmów wodnych w wodach powierzchniowych,
- i) mury oporowe, bulwary, nabrzeża, mola, pomosty i przystanie,
- j) stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych.

Mając na uwadze charakter planowanej zabudowy na obszarze projektu planu można zakładać potrzebę lokalizacji obiektów służących do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych na potrzeby potencjalnych zakładów w przypadku braku możliwości poboru wody z sieci wodociągowej. Dla oczyszczania ścieków odprowadzanych do np. zbiorników retencyjnych zlokalizowanych na obszarze planu niezbędna może być budowa stawów dla redukcji związków biogenych w odprowadzanych substancjach płynnych (unieszkodliwiania odpadów płynnych). Należy także zakładać, że ścieki po ich oczyszczeniu będą mogły być wprowadzane do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych poprzez wyloty urządzeń kanalizacyjnych.

Na terenie **WS/ZP** zgodnie z ustaleniami planu mogą powstać następujące urządzenia wodne: urządzenia lub budowle regulacyjne, rowy, stawy, obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych, wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych oraz wyloty służące do wprowadzania wody do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych, przepusty lub pomosty.

W projekcie planu ustalono zapewnienie dostępu do wód powierzchniowych, w tym na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Na terenach przyległych do publicznych wód powierzchniowych (jakim jest ciek Plewianka) zgodnie z art. 232 ustawy prawo wodne w zakresie zagospodarowania tych terenów zakazuje się ich w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar. Od tego przepisu można uzyskać odstępstwo w określonych w prawie wodnym przypadkach.

Realizacja powyższych ustaleń ogranicza znacznie ryzyko zanieczyszczenia gruntu i wód. Analizowany projekt mpzp wprowadza szereg innych ustaleń dotyczących sieci infrastruktury technicznej, których respektowanie zapewni właściwy sposób prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Wskazać tu należy przede wszystkim ustalenie dopuszczenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej, w tym powiązanie

planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych. Ponadto, należy zauważyć, że rozwiązania wymagające odprowadzenia ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej ocenia się jako najbardziej korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska (eliminują ryzyko przedostania się substancji niebezpiecznych na skutek niewłaściwego sposobu gromadzenia i odprowadzania ścieków).

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na zasoby wód powierzchniowych można natomiast odnieść się do oddziaływania związanego ze sposobem zagospodarowania terenów położonych w granicach zlewni jednolitych części wód powierzchniowych, w zasięgu której zlokalizowane są przedmiotowe tereny. Należy wspomnieć, że na obszarze objętym projektem planu zachowuje się prawobrzeżny dopływ Potoku Junikowskiego - ciek Plewianka, który położony jest w zasięgu zlewni Potoku Junikowskiego. W tym zakresie ustalenia projektu mpzp wprowadzają szereg zapisów ograniczających skalę oddziaływań, związanych z dalszym przekształcaniem terenów położonych w zasięgu zlewni, w tym opisanych wcześniej zapisów określających maksymalną powierzchnię zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Wspomnieć tu można także o istniejących i dopuszczeniu w projekcie mpzp lokalizacji nowych zbiorników retencyjnych, co może w przyszłości przyczynić się do utrzymania (lub też zwiększenia) ilości retencjonowanych na obszarze opracowania wód opadowych i roztopowych. Na obszarze analizowanym występują grunty (np. gliny), których struktura w sposób naturalny stanowi zabezpieczenie przed ryzykiem zanieczyszczenia wód podziemnych.

Podsumowując prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na nieosiągnięcie celów środowiskowych (w tym dla JCWPd 60) zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Ponadto, projekt planu poprzez odpowiednie zapisy z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony powierzchni ziemi skutecznie minimalizuje ryzyko pogorszenia stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

6.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Jak wspomniano w poprzednich rozdziałach niniejszej Prognozy ..., w granicach analizowanego obszaru nie występują zasoby naturalne w postaci złóż mineralnych, a więc nie prognozuje się wpływu realizacji mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej na te zasoby naturalne. Oddziaływanie na zasoby naturalne takie jak: woda, flora, fauna zostały omówione w kolejnych rozdziałach. Ze względu na to, że w zasięgu niniejszego planu nie znalazły się gleby dla których w wyniku realizacji mpzp nastąpi trwała zmiana ich sposobu użytkowania, nie występuje obowiązek uzyskania zgody na ich zmianę przeznaczenia z gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne, zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej tworzy niezbędne podstawy planistyczne (prawo miejscowe) w celu zmiany rozwiązań komunikacyjnych w północnej części opracowania w związku z realizacją tunelu w ciągu ul. Grunwaldzkiej i rezygnacji z planowanej zmiany przebiegu ul. Wołczyńskiej oraz budowy wiaduktu nad torami kolejowymi. Obecny przebieg ul. Wołczyńskiej został w planie utrzymany, na przedłużeniu ul. Owsianej w kierunku północnym zaplanowano nową drogę publiczną (dojazdową) do obsługi komunikacyjnej przyległych terenów i terenów odciętych od dostępu do ul. Grunwaldzkiej w związku z budową tunelu. Ponadto uwzględniono też zrealizowane poszerzenie ul. Żytniej wraz ze zbiornikiem retencyjnym.

6.5 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Planowany sposób zagospodarowania terenów objętych ustaleniami projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołyńskiej niewątpliwie będzie wpływał na poszczególne komponenty środowiska, w tym na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej, szatę roślinną i zwierzęta.

W wyniku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu, umożliwiającego lokalizację na terenach usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów budynków i budowli w zakresie produkcji, składów, magazynów lub usług; kondygnacji podziemnych, urządzeń budowlanych, miejsc parkingowych, miejsc przeładunku i postoju dla obsługi obiektów i terenów samochodami dostawczymi i ciężarowymi, jak również elementów układu

komunikacyjnego a także sieci infrastruktury technicznej, występujące w granicach obszaru opracowania tereny dotychczas niezabudowane – biologicznie czynne, zostaną w znacznej części przekształcone w tereny zabudowane oraz tereny komunikacyjne. Realizacja nowych inwestycji budowlanych, w trakcie której prowadzone będą prace przy użyciu ciężkiego sprzętu budowlanego, spowoduje znaczne uszczuplenie areálu powierzchni biologicznie czynnej, usunięcie dużej części roślinności oraz zniszczenie wierzchniej warstwy gleby, odpowiadającej w dużej mierze za obecny, biologiczny potencjał tych terenów. Stopniowy rozwój zabudowy oraz infrastruktury komunikacyjnej na omawianym obszarze będzie powodował systematyczne uszczuplanie powierzchni zajmowanych obecnie przez zbiorowiska segetalne, agrofitycenozy pól uprawnych, ugorowe i zbiorowiska synantropijne ruderalne. W wyniku realizacji ustaleń projektu dotychczas występująca w granicach obszaru opracowania zieleni potencjalnie częściowo zastąpiona zostanie typową zielenią urządzoną w ramach ustalonych planem powierzchni biologicznie czynnych. Należy jednak podkreślić, że projekt planu wyznacza także tereny zieleni urządzonej i wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej. W projekcie planu dopuszczono także lokalizację zieleni na terenach dróg oraz zbiorników retencyjnych na terenach **ZP** i **WS/ZP**.

Zachowanie odpowiednio dużych powierzchni biologicznie czynnych, zagospodarowanych zielenią może zwiększyć faktyczny potencjał gatunkowy roślinności tych terenów. Warunkiem koniecznym będzie jednak wprowadzenie wartościowszej jakościowo zieleni wysokiej, składającej się z drzew i krzewów. Mając na uwadze ochronę środowiska przyrodniczego należy w przypadku nowych nasadzeń stosować gatunki rodzime, niezagrożające rodzimej bioróżnorodności, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021r. o gatunkach obcych, z której wynika zakaz wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych. Należy mieć na względzie, że każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrożającym rodzimej bioróżnorodności. W odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały w ostatnich dziesięcioleciach np. jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski.

Przeobrażenia szaty roślinnej spowodują również znaczne zmiany siedliskowe w obrębie fauny. Na obszarze planu należy spodziewać się gatunków dobrze przystosowanych do bytowania na terenach zurbanizowanych.

Projekt planu zawiera natomiast ustalenia, których realizacja pozwoli na pewne ograniczenie negatywnych oddziaływań spowodowanych przekształcaniem terenów obecnie wyłączonych z zabudowy (użytkowanych rolniczo i nieużytków) w tereny zabudowy.

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań spowodowanych przekształceniem terenów obecnie wyłączonych z zabudowy w projekcie planu ustalono minimalne powierzchnie biologicznie czynne dla terenów usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, dla terenów zieleni urządzonej. Wprowadzenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnych wpłynie na warunki życia organizmów żywych, produkcję materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. Innym czynnikiem łagodzącym negatywne oddziaływanie na bioróżnorodność jest odpowiednie kształtowanie układów przestrzennych zabudowy. W tym celu w projekcie planu określono maksymalną powierzchnię zabudowy na terenach **1U-PP-PS**, **3U-PP-PS**, **4U-PP-PS** – do 40% działki budowlanej, **2U-PP-PS** – do 50% przy czym, dla rozbudowy budynku mieszkalnego nie więcej niż 12% działki budowlanej. Określono także sposób lokalizowania zabudowy (budynków i wiat) oraz instalacji fotowoltaicznych i innych gabarytowych obiektów budowlanych, wyznaczając nieprzekraczalne linie zabudowy. Za pozytywne z punktu widzenia ochrony różnorodności biologicznej uznać należy dopuszczenie lokalizacji na terenie zieleni urządzonej zbiorników retencyjnych, zachowanie istniejącego zbiornika na terenie drogi **KDL** oraz dopuszczenie nasadzeń zieleni na terenach dróg.

Lokalizacja niezbędnej infrastruktury technicznej oraz urządzeń infrastruktury drogowej na obszarze opracowania spowoduje zanik terenów użytkowanych rolniczo, biologicznie czynnych, których roślinność obecnie stanowi źródło pokarmu dla bytujących lub przemieszczających się po tych terenach zwierząt. Efektem zmian będzie zatem pogorszenie tych warunków a w dłuższej perspektywie na skutek postępującej urbanizacji, silnie przekształcony obszar stanie się miejscem występowania nowych gatunków fauny, przystosowanych do życia w nowym środowisku. Zapisy projektu planu generalnie sprzyjać będą zasiedlaniu tych terenów przez gatunki przystosowane do obecności i działalności człowieka.

Wprowadzenie w projekcie mpzp ustaleń ograniczających intensywność planowanej zabudowy oraz wymagających zapewnienia odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli na pewne ograniczenie strat poniesionych w wyniku przekształceń funkcjonalno-przestrzennych tych terenów.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie niekorzystny wpływ na zwierzęta wystąpi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiążąc się będą z generowaniem hałasu (silniki pracujących maszyn) oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe, miejsca składowania materiałów budowlanych), co skutkować będzie czasowym wycofywaniem się z tych terenów bardziej wrażliwych gatunków zwierząt. Przewiduje się jednak, że niekorzystne oddziaływania ustąpią po zakończeniu prac budowlanych i nie będą wpływać w sposób długofalowy na kształtowanie charakteru lokalnej fauny.

6.6 Oddziaływanie na ludzi

Ewentualne negatywne oddziaływania realizacji planu mogą wystąpić dla mieszkańców zabudowy mieszkaniowej w szczególności bezpośrednio sąsiadującej z obszarem objętym granicami projektu.

Niekorzystne oddziaływania związane będą ze zjawiskami występującymi przede wszystkim na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz zwiększeniem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach inwestycyjnych). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg – w większości przypadków – ograniczał się będzie do pojedynczych działek budowlanych i ich najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Oddziaływania długofalowe związane będą natomiast z realizacją na obszarze opracowania nowej zabudowy (usługowej lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów) w obrębie niezagospodarowanych dotąd działek budowlanych oraz realizacją nowych inwestycji w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz infrastruktury technicznej, co w odczuciu mieszkańców sąsiadującej zabudowy może stanowić czynnik powodujący dyskomfort.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu mpzp związana będzie jednocześnie z wystąpieniem zjawisk mających korzystny wpływ na mieszkańców analizowanego obszaru. Szczegółowe określenie gabarytów, powierzchni i funkcji zabudowy na terenach usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów oraz określenie przebiegu i parametrów terenów komunikacyjnych, pozwoli na docelowe wykształcenie uporządkowanego i spójnego układu urbanistycznego oraz ograniczenie ryzyka zagospodarowania poszczególnych terenów w sposób sprzyjający pojawianiu się lokalnych konfliktów społecznych (m.in. na skutek realizowania zabudowy o przemierzanych funkcjach np. zabudowy produkcyjnej w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej). W celu zminimalizowania ryzyka niekorzystnych oddziaływań na jakość życia ludzi oraz ryzyko konfliktów społecznych na skutek lokalizacji funkcji o zróżnicowanych wymaganiach (np. komfortu akustycznego) w projekcie planu ustalono zakaz lokalizacji: budynków i lokali mieszkalnych, z wyłączeniem istniejącego budynku mieszkalnego; usług wymagających zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w szczególności: usług oświaty, zamieszkania zbiorowego lub domów opieki społecznej oraz obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży większej niż 1000 m².

Czynnikiem ograniczającym ryzyko lokalizowania nowej zabudowy, której funkcjonowanie mogłoby wpływać w sposób negatywny na tutejszych mieszkańców, jest wskazanie na obszarze analizowanym terenów zieleni urządzonej z zielenią izolacyjną tzn. pasów zwartych nasadzeń w formie drzew i krzewów, z których przynajmniej 50% stanowią rośliny zawsze zielone oraz z wysokości w momencie wykonywania nasadzeń nie mniejszej niż 1 m. Teren zieleni urządzonej **1ZP** oddziela teren usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów **1U-PP-PS** od terenów zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej poza obszarem planu.

W tym miejscu należy także zaznaczyć, że działania mające na celu ograniczenie możliwości

istotnego pogorszenia jakości środowiska są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony mieszkańców, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza atmosferycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności na skutek poszczególnych chorób. Z uwagi na powyższe, do projektu mpzp wprowadzono ustalenia dotyczące stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (zgodnie z przepisami odrębnymi) oraz zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe dla nowych budynków a także zapisy dotyczące sposobu kształtowania zieleni (dopuszczono lokalizację zieleni na drogach publicznych), wymagające zachowania określonych udziałów powierzchni biologicznie czynnej (na terenach usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów) a także wskazano tereny zieleni urządzonej i teren wód powierzchniowych, na których ustalono lokalizację nasadzeń zieleni. Szczególnie istotne dla jakości powietrza atmosferycznego a tym samym dla ludzi będą nasadzenia w formie drzew i krzewów.

Nie można pominąć w analizie ustaleń planu wpływu szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu na ludzi i ich funkcjonowanie a także prowadzenie prac inwestycyjnych na obszarze planu.

W tym zakresie ze względu na położenie całego obszaru planu w sąsiedztwie lotniska cywilnego Poznań-Ławica projekt planu nakazuje uwzględnienie nakazów, zakazów oraz ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska oraz w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych. Powierzchnie ograniczające przeszkody i powierzchnie ograniczające zabudowę wyznaczają granice, w ramach których obiekty mogą wystawać w przestrzeni powietrznej. Ustalenie powierzchni ograniczających przeszkody wynika z Prawa lotniczego oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska. Obiekty, których wysokość przekracza ww. powierzchnie wymaga uzyskania zgody w zależności od typu lotniska Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego lub właściwego Ministra. Zapisy projektu wskazują na obowiązek uwzględniania ww. powierzchni ograniczających dla obiektów budowlanych i obiektów naturalnych przy lokalizacji zabudowy, zgodnie z ww. przepisami. Ponadto wskazują obowiązek oznakowania i zgłoszenia właściwym organom lotniczym lokalizacji obiektów budowlanych o wysokości równej lub wyższej niż 50 m n.p.t., stanowiących przeszkody lotnicze, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych (Dz. U. Nr 130, poz. 1193 z późn. zm.). W obszarze analizowanym powierzchnie ograniczające zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych wyznaczono najniżej na poziomie 125 m n.p.m., a powierzchnie ograniczające przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań – Ławica od ok. 195 do 200 m. n.p.m.

Ponadto projekt planu nakazuje uwzględnienie art. 87 ust. 4 Prawa lotniczego z dnia 3 lipca 2002r. w przypadku realizowania wszelkich projektowanych obiektów stałych i tymczasowych stanowiących przeszkody lotnicze (o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t.). Zgodnie z cytowanymi przepisami odrębnymi (Prawo lotnicze), przeszkody lotnicze (np. dźwigi) muszą – przed ich posadowieniem – być uzgodnione przez zarządzającego danym lotniskiem oraz instytucję zapewniającą służbę ruchu lotniczego. W tym przypadku Polska Agencja Żeglugi Powietrznej jest instytucją zapewniającą służby ruchu lotniczego na 15 lotniskach w Polsce, w związku z tym posadowienie przeszkód lotniczych stałych o charakterze tymczasowym oraz ruchomych w rejonach tych lotnisk (w granicach powierzchni ograniczających przeszkody dla tych lotnisk) podlega uzgodnieniu z PAŻP.

Mając na uwadze zdrowie i życie ludzi oraz ich bezpieczeństwo (a jednocześnie zapewnienie dostępności do linii) należy wspomnieć o przebiegającej przez obszar planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110kV.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich zagospodarowaniu ustalono nakaz uwzględnienia (zgodnie z przepisami odrębnymi) położenia obszaru planu w oznakowanym na rysunku planu pasie technologicznym o szerokości 22m tj. po 11 m od osi linii na stronę do czasu przebudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na podziemną przy lokalizacji zadrzewień, budynków i budowli. Pas technologiczny linii elektroenergetycznej to teren wyznaczony przez gestora sieci dla zapewnienia dostępu i obsługi linii elektroenergetycznej i jej urządzeń, umożliwiający dokonywania napraw w przypadku awarii. Żadne przepisy prawa nie regulują szerokości pasa technologicznego, ani

zasad zagospodarowania i zabudowy. W pasie technologicznym lokalizacja zadrzewień, budowli i budynków podlega ograniczeniom dla zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania linii elektroenergetycznej. Zieleń pod linią i w sąsiedztwie nie powinna przekraczać wysokości 2 m, a teren powinien pozostać wolny od zabudowy. Jednakże istnieją możliwości odstępstwa. W pasie technologicznym linii 110 kV nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, stąd przy przeznaczeniu terenu pod zabudowę przemysłowo-usługową nie występuje konieczność wprowadzania dodatkowych ograniczeń. Ponadto, zgodnie z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. (Dz.U.03.47.401) w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów mniejszej niż 15 m – dla linii WN 110 kV. W czasie wykonywania robót budowlanych z zastosowaniem żurawi lub innych urządzeń załadunkowo-wyładowczych zachować należy odległość, o której mowa powyżej, mierzoną od najdalej wysuniętego punktu urządzenia wraz z ładunkiem. Jeżeli zachodzi potrzeba wykonania w pobliżu linii napowietrznych (w odległości mniejszej od podanej) robót budowlanych przy użyciu maszyn lub innych urządzeń technicznych, należy uzgodnić bezpieczne warunki pracy z użytkownikiem linii. Praca powinna odbywać się pod nadzorem gestora sieci, nie wyklucza się konieczności czasowego wyłączenia linii.

Bezpośredni i korzystny wpływ na poprawę komfortu życia m.in. mieszkańców sąsiedniego osiedla mieszkaniowego będzie miała realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, ustalających m.in. powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych oraz zapewnienie dostępu do sieci, jak również dopuszczenie prowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Należy także zaznaczyć, że realizacja ustaleń niniejszego planu mających na celu zmiany rozwiązań komunikacyjnych w północnej części opracowania w związku z realizacją tunelu w ciągu ul. Grunwaldzkiej i rezygnacji z planowanej zmiany przebiegu ul. Wołczyńskiej oraz budowy wiaduktu nad torami kolejowymi. Obecny przebieg ul. Wołczyńskiej został w planie utrzymany, na przedłużeniu ul. Owsianej w kierunku północnym zaplanowano nową drogę publiczną (dojazdową) do obsługi komunikacyjnej przyległych terenów i terenów odciętych od dostępu do ul. Grunwaldzkiej w związku z budową tunelu. Ponadto uwzględniono też zrealizowane poszerzenie ul. Żytniej wraz ze zbiornikiem retencyjnym. Dodatkowo w planie uzupełniono przeznaczenie terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o funkcję usługową i skorygowano zasięg pasów izolacyjnych.

Reasumując, lokalizacja nowych inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp, może w pewnym stopniu niekorzystnie wpływać na mieszkańców zabudowy położonej w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru – przede wszystkim na etapie realizacji poszczególnych inwestycji – niemniej, docelowa i pełna realizacja wszystkich ustaleń projektu mpzp (przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów m.in. w zakresie ochrony środowiska) pozwoli na utrzymanie odpowiedniego komfortu zamieszkania na obszarze poza projektem planu.

6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej w zakresie przeznaczenia ustalił: tereny usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, teren drogi zbiorczej, teren drogi lokalnej, tereny dróg dojazdowych, tereny zieleni urządzonej, teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej, teren elektroenergetyki.

Na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, żaden z powyższych terenów nie został objęty ochroną akustyczną, a tym samym dla żadnego z terenów nie ustalono w projekcie uchwały dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Obszar projektu planu znajduje się poza zasięgiem oddziaływania hałasu kolejowego przemysłowego i lotniczego (z lotniska cywilnego Poznań-Ławica).

Na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w projekcie

planu nie objęto ochroną akustyczną w środowisku żadnego spośród wymienionych rodzajów terenów. Na terenach usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów nie wskazano funkcji (np. usług) wymagających dotrzymania standardów akustycznych. Ponadto w celu zminimalizowania ryzyka niekorzystnych oddziaływań na jakość życia ludzi oraz ryzyko konfliktów społecznych na skutek lokalizacji funkcji o zróżnicowanych wymaganiach (np. komfortu akustycznego) w projekcie planu ustalono zakaz lokalizacji: budynków i lokali mieszkalnych, z wyłączeniem istniejącego budynku mieszkalnego; usług wymagających zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w szczególności: usług oświaty, zamieszkania zbiorowego lub domów opieki społecznej oraz obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży większej niż 1000 m². W celu ograniczenia narażenia mieszkańców sąsiednich terenów na potencjalnie niekorzystne warunki akustyczne w przypadku lokalizacji planowanych funkcji na terenach, służyć będzie ustalenie w projekcie planu (jako zasada generalna) zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego i zakazu lokalizacji zakładów dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii. Należy jednak zaznaczyć, że w związku z realizacją nowych inwestycji na obszarze planu prognozuje się wzrost natężenia ruchu samochodowego na skutek obsługi i prowadzonej działalności obiektów usługowych, produkcji przemysłowej, składów i magazynów oraz korzystania z miejsc parkingowych i garaży. Można zakładać, że omawiany projekt planu nie przewiduje jednak nowych terenów dróg, stanowiących liniowe źródło hałasu komunikacyjnego o poziomie zagrażającym dotrzymaniu standardów akustycznych na terenach sąsiednich, wymagających ochrony akustycznej.

Istotnym z punktu widzenia niniejszego opracowania źródłem hałasu mogą być maszyny i urządzenia (np. pompy elektryczne, chłodnice od kompresorów, wentylatory, agregaty klimatyzacyjne) eksploatowane podczas pracy zakładów, składów i magazynów. Innym źródłem zakłóceń w klimacie akustycznym środowiska, mogą być źródła kubaturowe – budynki i hale produkcyjne. Oczekuje się jednak, że zastosowanie materiałów o odpowiedniej izolacyjności akustycznej pozwoli na osiągnięcie przy najbardziej niekorzystnych warunkach dopuszczalnych wartości emisji poza obiektami. Zakładając, że zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 września 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenia poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości na budowę niektórych obiektów wymagane będzie pozwolenie zintegrowane a w jego konsekwencji zakład zostanie zobowiązany do cyklicznego monitorowania poziomów hałasu w środowisku.

Podsumowując należy stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń analizowanego planu warunki akustyczne w środowisku dla planowanych funkcji terenów nie będą niekorzystne. Zakłada się, że realizacja projektu planu zapewni, korzystne dla przebywania ludzi w jego najbliższym otoczeniu, warunki akustyczne w środowisku.

6.8 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Mając na uwadze dotychczasowy stopień zagospodarowania obszaru projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej, jak również charakter jego ustaleń, prognozuje się, że pełna i docelowa realizacja projektu nie będzie stanowić przyczyny pojawienia się nowych, istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze. Warunkiem koniecznym dla tej sytuacji będzie natomiast restrykcyjne przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, jak również zastosowanie rozwiązań najkorzystniejszych dla środowiska.

Prognozuje się, że nowe źródła emisji zanieczyszczeń pojawią się na analizowanym obszarze przede wszystkim w następstwie realizacji projektowanej zabudowy, wymagającej zaopatrzenia w ciepło. Lokalizacja nowej zabudowy może stanowić przyczynę wzrostu emisji zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania paliw w instalacjach grzewczych, obejmujących substancje tj. SO₂, NO₂, CO, CO₂, czy pyły. Nie przewiduje się znaczącego dla środowiska wzrostu emisji zanieczyszczeń wynikających z realizacji w granicach obszaru opracowania nowych inwestycji.

Skutkiem realizacji części ustaleń projektu mpzp może być natomiast wzrost ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych, generowanych w obrębie planowanych na analizowanym obszarze dróg, stanowiący konsekwencję zwiększenia natężenia ruchu kołowego. W czasie

eksploatacji zakładów oddziaływanie na jakość powietrza wynika głównie z emisji substancji powstających podczas spalania paliw w silnikach pojazdów poruszających się po terenie dróg i miejsc parkingowych oraz placów manewrowych. Oddziaływanie to zalicza się do stałych i wpływa bezpośrednio na stan jakości powietrza. Zakłada się natomiast, że wzrost ilości zanieczyszczeń nie będzie stanowił zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza. Na ograniczenie ryzyka wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń niewątpliwie będzie wpływał fakt, iż w ostatnich latach notuje się zwiększanie udziału pojazdów spełniających wyższe normy emisji EURO (jak również pojazdów elektrycznych) oraz stopniowe wycofywanie z użytku pojazdów nie spełniających tych norm. Nieznacznego wzrostu emisji zanieczyszczeń należy spodziewać się na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których powstanie zostało umożliwione zgodnie z zapisami projektu planu. We wspomnianych przypadkach źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem znacznych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji poszczególnych inwestycji. Prognozuje się, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała jednak większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczoną powierzchnię, ograniczony czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych. Pomimo niewielkiego, prognozowanego wzrostu ilości zanieczyszczeń, generowanych na skutek eksploatacji nowych inwestycji, do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których realizacja ma na celu zminimalizowanie ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Do najważniejszych zapisów w tym zakresie należy nakaz uwzględnienia ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenia te odnoszą się do tzw. „uchwały antysmogowej” - uchwała nr XXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017r. (w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw). W „uchwale antysmogowej” zakazano stosowania: węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem; mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem; paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %; węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających parametrów jakościowych (wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg, zawartość popiołu nie więcej niż 10%, zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %); biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%. Dla kotła, kominka lub pieca na paliwo stałe, dostarczającego ciepło do systemu centralnego ogrzewania, dopuszczono wyłącznie eksploatację instalacji spełniających łącznie następujące warunki: 1) zapewniających minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określonych w ust. 1 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193, str. 100; z 2016 r. L 346, str. 51); 2) umożliwiającą wyłącznie automatyczne podawanie paliwa, za wyjątkiem instalacji zgazowujących paliwo; 3) nieposiadających rusztu awaryjnego oraz elementów umożliwiającą jego zamontowanie. Dla kotła, kominka lub pieca na paliwo stałe, który wydziela ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza dopuszczono wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określone w ust. 1 i 2 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193, str. 1; z 2016 r. L 346, str. 51). Dla podmiotów eksploatujących instalacje ustalono obowiązek przedstawienia dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań określonych w uchwale.

W projekcie planu w tym zakresie ustalono: zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu poszczególnych terenów (na terenach

U-PP-PS – nie mniej niż 40% (z wyjątkiem terenu **2U-PP-PS** – nie mniej niż 30%) na terenach zieleni urządzonej **ZP** – nie mniej niż 80% powierzchni działki budowlanej). Ponadto w projekcie planu dopuszczono dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji, biogazowni.

Ponadto ustalono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (ww. przedsięwzięcia określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko), z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą powstać instalacje OZE wykorzystujące odnawialne źródła energii z promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię. Mogą to być np. panele fotowoltaiczne, solary i pompy ciepła powietrzne lub gruntowe (geotermalne). W planie zakazano lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji i biogazowni. Zastosowanie instalacji OZE umożliwi rezygnację z wyczerpywanych tradycyjnych źródeł energii, które w procesie spalania zanieczyszczają powietrze.

Ustalenia powyższe należy uznać za pozytywne z uwagi na konieczność redukcji ilości emitowanych zanieczyszczeń pyłowych, których stężenia w ostatnich latach przekraczają wartości dopuszczalne (szczególnie w okresie grzewczym). Dopuszczenie wykorzystania określonych planem odnawialnych źródeł energii umożliwi ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza i negatywnego wpływu na jakość mikroklimatu.

Ponadto projekt planu ustala powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych, zachowanie dostępu do sieci a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Zminimalizowaniu niekorzystnych oddziaływań na powietrze atmosferyczne, związanych z umożliwieniem realizacji na obszarze projektu mpzp nowej zabudowy (na terenach **U-PP-PS**), w sposób pośredni służyć będzie również realizacja zapisów w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów. Ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (szczególnie w przypadku projektowanej zabudowy), przy jednoczesnym przestrzeganiu ustaleń dotyczących sposobu lokalizowania zabudowy, pozwoli na utrzymanie części wolnych od zabudowy przestrzeni, zapewniających możliwość przewietrzania terenu. Ponadto dopuszczono lokalizację zieleni na terenach dróg. Można zakładać, że część terenów biologicznie czynnych i pasy zieleni przydrożnej zagospodarowane krzewami i drzewami będą pełnić rolę filtra, pochłaniając i neutralizując substancje toksyczne, takie jak: dwutlenek węgla, dwutlenek siarki oraz metale ciężkie (ołów, kadm, miedź, cynk).

Przy drogach prawidłowo zaprojektowane pasy zieleni powinny składać się z roślinności tworzącej wielopiętrowe „zielone ściany” - od niskich krzewów po wysokie drzewa mogą zmniejszać ilość niektórych zanieczyszczeń powietrza oraz pyłów pochodzącym z dróg.

Korzystny wpływ na jakość powietrza będzie mieć również realizacja ustaleń dotyczących wyznaczenia terenu zieleni urządzonej **ZP** i terenu wód powierzchniowych **WS-ZP**, na którym dopuszczono lokalizację nasadzeń zieleni. W przypadku terenów zieleni urządzonej dopuszcza się lokalizację zieleni izolacyjnej - należy przez to rozumieć pas zwartych nasadzeń w formie drzew i krzewów, z których przynajmniej 50% stanowią rośliny zawsze zielone oraz o wysokości w momencie wykonywania nasadzeń nie mniejszej niż 1 m.

Realizacja wspomnianych ustaleń będzie wpływać korzystnie na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, gdyż obecność zieleni (a szczególnie zieleni wysokiej) sprzyja zmniejszeniu udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych. Dla jakości powietrza atmosferycznego istotne znaczenie będą miały także zbiorniki wodne (retencyjne) dopuszczone planem na terenach zieleni urządzonej, na terenie wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej i zachowany zbiornik retencyjny na terenie drogi **KDL**.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie z pojawieniem się w granicach przedmiotowego obszaru nowych źródeł emisji, których funkcjonowanie będzie wpływać na kształtowanie lokalnych warunków aerosanitarnych, jednakże zakłada się, że nie będą one stanowiły zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości

powietrza. Warunkiem niezbędnym dla ograniczenia ryzyka znaczącego pogorszenia jakości powietrza na omawianym obszarze będzie jednak pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp dotyczących sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów oraz określonych w projekcie mpzp zasad ochrony środowiska.

6.9 Oddziaływanie na klimat

Wśród najbardziej istotnych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnych warunków klimatycznych, wymienia się przede wszystkim: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, drastyczne zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania, czy też projektowanie układu komunikacyjnego w sposób nieuwzględniający konieczności redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Jak już wspomniano wcześniej w obrębie znacznej części obszaru objętego projektem planu przewiduje się wprowadzenie zasadniczych zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania. Analizowany projekt umożliwi wprowadzenie zabudowy na terenach usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów oraz zrealizowanie nowych inwestycji w zakresie lokalizacji infrastruktury drogowej oraz budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej. Zrealizowanie nowych budynków w zasięgu wolnych od zabudowy działek, doprowadzi niewątpliwie do zmian w zakresie możliwości przewietrzania tych terenów, jak również zmian w zakresie kształtowania lokalnych warunków wilgotnościowych oraz termicznych.

Ustaleniem mającym istotne znaczenie dla jakości klimatu jest nakaz stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw i zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe dla nowych budynków. Ocenę wpływu realizacji tych zapisów planu na jakość powietrza atmosferycznego, przedstawiono w poprzednich rozdziałach Prognozy... Jak wiadomo jakość powietrza atmosferycznego odgrywa znaczącą rolę w kształtowaniu mikroklimatu. Dla zminimalizowania lub wyeliminowania niekorzystnego oddziaływania na jakość powietrza a pośrednio na klimat lokalny a tym samym na jakość życia ludzi w projekcie planu dopuszczono zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii (zgodnie z przepisami odrębnymi) oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikro instalacji, biogazowi. Oznacza to, że na obszarze objętym planem na potrzeby indywidualne dopuszcza się lokalizację inwestycji wykorzystujących OZE takich jak panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne i pompy ciepła. Odnawialne źródła energii stanowią przeciwwagę dla nieodnawialnych surowców energetycznych, a przede wszystkim w sposób znaczący eliminują zanieczyszczenie powietrza, wód, powierzchni ziemi a w sposób pośredni ograniczają niekorzystny wpływ na zmiany klimatu. Uruchomienie poszczególnych instalacji będzie wiązało się z wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań o zróżnicowanym natężeniu i zasięgu.

Na etapie montażu wystąpi oddziaływanie na warunki życia ludzi przebywających w sąsiedztwie związane ze zwiększonym ruchem pojazdów, hałasem komunikacyjnym i w wyniku prac budowlanych, zwiększona emisją gazów i pyłów ale uciążliwości te ustaną z chwilą zakończenia prac budowlanych. Na etapie funkcjonowania instalacji wykorzystujących OZE (dopuszczonych planem) na indywidualne potrzeby o charakterze mikro instalacji nie prognozuje się ich znacząco niekorzystnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne i na jakość powietrza atmosferycznego a pośrednio na ludzi. Trzeba także zaznaczyć, że instalacja urządzeń na powierzchni ziemi nie wpłynie negatywnie na bioróżnorodność na obszarze planu ze względu na możliwość ich montażu na gruntach antropogenicznie przekształconych, nie będących terenami cennymi przyrodniczo. Ponadto konstrukcja tych urządzeń nie ogranicza powierzchni biologicznie czynnej. Odnośnie wykorzystania energii geotermalnej jako naturalnego źródła energii, w wyniku realizacji planu nie zakłada się niekorzystnego wpływu na komponenty środowiska. Dopuszczone planem instalacje wykorzystujące OZE nie stanowią źródła hałasu, odpadów i zanieczyszczenia powietrza na etapie ich eksploatacji. Zastosowanie tych rozwiązań będzie korzystne dla zdrowia i jakości życia mieszkańców (znaczna redukcja zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, mniej odpadów).

Ponadto dla umożliwiających ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych warunków mikroklimatycznych w projekcie planu zawarto szereg ustaleń, których respektowanie będzie miało wpływ na ograniczenie skali niekorzystnych zmian. Wśród nich wskazać należy określenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej (do 40% dla terenów **1U-PP-PS**, **3U-PP-PS**, **4U-PP-PS**, dla terenu **2U-PP-PS** do 50% działki budowlanej, przy czym dla rozbudowy budynku mieszkalnego nie więcej niż 12% działki budowlanej), a przede wszystkim określenie wymogu zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej (nie mniejszego niż 30% na terenie **2U-PP-PS** a na pozostałych terenach **U-PP-PS** nie mniejszego niż 40%. Utrzymanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej (nie mniejszej niż 80% działki budowlanej), jak również wyznaczenie terenów zieleni urządzonej i zachowanie cieków Plewianka na terenie wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej **WS/ZP** pozwoli na zachowanie porośniętych zielenią powierzchni umożliwiających przepływ mas powietrza, których obecność sprzyja kształtowaniu odpowiednich warunków termicznych i wilgotnościowych. Z punktu widzenia realizacji działań adaptacyjnych do zmian klimatu (zaleceń zawartych w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030- SPA 2020) za pozytywne należy także ocenić ustalenia projektu planu dopuszczenia lokalizacji zbiorników wodnych na wyznaczonych terenach zieleni urządzonej, terenie wód powierzchniowych lub zieleni urządzonej i zachowanie zbiornika retencyjnego na terenie drogi **KDL** przez co wydłuży się czas obiegu wody opadowej i spowolni jej odpływ. Takie działanie pozytywnie wpłynie na warunki lokalnego klimatu. Ponadto, utrzymanie odpowiedniego udziału zieleni wpływać będzie korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂) oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, wpływających na pojawianie się niekorzystnych zjawisk klimatycznych. W projekcie planu dopuszczono lokalizację zieleni na wszystkich terenach dróg. W przypadku terenów porośniętych zielenią wysoką (na terenach zieleni urządzonej ustalono lokalizację zieleni spełniającej funkcję izolacyjną), obserwuje się lokalną poprawę warunków wilgotnościowych oraz ograniczenie nasłonecznienia powierzchni, co z kolei wpływa na lokalne obniżenie temperatury powietrza. Na utrzymanie możliwości przewietrzania terenów wpływać będzie jednocześnie realizacja zapisów odnoszących się w sposób szczegółowy do sposobu lokalizacji budynków, w tym przede wszystkim ustalających maksymalną wysokość budynków, lokalizację budynków zgodnie z nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, wyznaczonymi na rysunku planu. Respektowanie wspomnianych ustaleń pozwoli na zachowanie wolnych od zabudowy korytarzy, umożliwiających przepływ mas powietrza.

W pewnym stopniu do wyeliminowania ryzyka wprowadzenia na obszar projektu mpzp obiektów i instalacji generujących znaczne ilości zanieczyszczeń, których obecność mogłaby wpływać w sposób istotny na lokalne warunki mikroklimatyczne, przyczyni się respektowanie ustaleń wymogu stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz zakazu stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe. Ponadto realizacji tego celu pośrednio sprzyjać będzie realizacja ustalenia zakazu lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowej.

Egzekwowanie tego zapisu wpłynie na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji niskiej, których funkcjonowanie mogłoby skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów), a tym samym w sposób pośredni niekorzystnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu.

6.10 Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

W przedmiotowym projekcie mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględniono poprzez wskazanie na rysunku planu stref występowania stanowisk archeologicznych oraz ustalenie ochrony stanowisk archeologicznych wpisanych do ewidencji zabytków pod nr AZP 53-26/69 i AZP 53-26/70. Ponadto ustalono prowadzenie badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu oraz uzyskanie od właściwego miejscowo konserwatora zabytków pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zagadnienie reguluje art. 36 ustawy z dnia 23 sierpnia 2003r. o ochronie

zabytków i opiece nad zabytkami. Mając na uwadze powyższe, zakłada się, że realizacja przedmiotowego projektu mpzp nie będzie stanowiła przyczyny wystąpienia negatywnych oddziaływań na zlokalizowane w jego granicach elementy dziedzictwa kulturowego.

6.11 Oddziaływanie na dobra materialne

Dobra materialne w znaczeniu szerokim są to wszystkie środki, które mogą być wykorzystywane bezpośrednio lub pośrednio do zaspokajania potrzeb ludzkich. W znaczeniu kodeksu cywilnego są to rzeczy. Natomiast w węższym znaczeniu są to rzeczy spełniające następujące warunki:

- służą zaspokajaniu pewnych potrzeb człowieka – przedmioty spełniające warunki tej grupy nazywane są konsumpcyjnymi dobrami materialnymi,
- służą wykorzystaniu lub wytworzeniu innych dóbr materialnych (konsumpcyjnych) - są to dobra produkcyjne lub kapitałowe.

Jedne i drugie można podzielić na naturalne i wytworzone przez człowieka.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na istniejące dobra materialne na skutek realizacji ustaleń projektu planu części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołyńskiej. Realizacja jego ustaleń na terenach **U-PP-PS, ZP, KDZ, KDL, KDD, WS/ZP i IE** spowoduje natomiast wzrost ilości dóbr materialnych na skutek lokalizacji nowych obiektów, w tym budynków i budowli w zakresie produkcji, składów, magazynów lub usług, miejsc parkingowych, garaży w kondygnacjach podziemnych, realizacji nowej infrastruktury technicznej i drogowej.

Negatywne oddziaływania na istniejące dobra materialne na skutek realizacji ustaleń mpzp potencjalnie mogą wystąpić na etapie realizacji ustalonych lub dopuszczonych ww. inwestycji, związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych, nowych terenów komunikacyjnych czy zagospodarowania terenu zieleni urządzonej. Ich wystąpienie związane będzie z koniecznością przeprowadzenia prac budowlanych, które z uwagi na planowany zakres i skalę będą wymagały wykonania wykopów ziemnych, prowadzenia intensywnego ruchu pojazdów i maszyn budowlanych, czego potencjalnym efektem może być uszkodzenie nawierzchni w obrębie istniejących w otoczeniu dróg, uszkodzenie istniejących sieci infrastruktury technicznej, czy też zwiększenie zapylenia i hałasu na obszarach sąsiadujących z placami budowy. Niemniej, z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą miały one znaczącego wpływu na dobra materialne zlokalizowane na całym analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie, a to, czy one w ogóle zaistnieją będzie w dużym stopniu zależało od organizacji placu budowy i standardu prowadzenia prac budowlanych.

Nie przewiduje się innych zagrożeń dla dóbr materialnych, zlokalizowanych w sąsiedztwie obszaru objętego planem oraz ustalonych na obszarze planu, wynikających z naturalnych zagrożeń i katastrof. Analizowany obszar nie jest położony w zasięgu terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi czy też terenów zagrożonych ruchami masowymi, a więc w zasięgu wystąpienia zjawisk, które mogłyby powodować negatywne oddziaływania na istniejące w sąsiedztwie czy też projektowane obiekty budowlane. Ponadto do projektu wprowadzono ustalenia zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r.), z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego.

Należy podkreślić, iż realizacja niniejszego projektu, umożliwi obsługę komunikacyjną wszystkich terenów w zasięgu obszaru planu, uwzględni poszerzenie ulicy Żytniej i nie zmieni przebiegu ulicy Wołczyńskiej. Ponadto projekt planu ustala uzupełnienie terenów niezabudowanych obiektami usługowymi lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów. Realizacja projektu planu przyczyni się do wytworzenia kolejnych dóbr materialnych. Mając na uwadze sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej m.in. wrażliwych akustycznie należy zakładać, że działalność na obszarze objętym planem nie będzie źródłem oddziaływań niekorzystnych na tereny poza granicami planu. Ponadto zakładając, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi wpisującymi się w docelowy sposób użytkowania i funkcjonowania analizowanego obszaru, jego realizacja nie będzie przyczyną konfliktów społecznych.

6.12 Oddziaływanie na obszary ochrony, w tym obszary Natura 2000

Jak już wspomniano na obszarze analizowanym nie występują tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Tereny objęte formami ochrony przyrody, jak również tereny cenne przyrodniczo (Fortyfikacje w Poznaniu, Ostoja Wielkopolska, Ostoja Rogalińska, Wielkopolski Park Narodowy wraz z otuliną, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wiryńki), znajdują się w znacznej odległości od obszaru objętego projektem planu co powoduje, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony ww. obszarów NATURA 2000, ich integralność i spójność sieci.

Analizowany obszar położony jest w znacznej odległości od terenów objętych formami ochrony przyrody jak również od terenów cennych przyrodniczo.

Najbliżej granic obszaru objętego planem znajdują się Obszary NATURA 2000:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Fortyfikacje w Poznaniu (PLH 300005) w kierunku północno-wschodnim, w odległości ok. 3km;
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Wielkopolska (PLH300010) w kierunku południowym, w odległości ok. 7km;
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Rogalińska (PLB300017) w kierunku południowo-zachodnim, w odległości ok. 12km.

W odległości około 6,2 km w kierunku południowym znajduje się obszar Wielkopolskiego Parku Narodowego (WPN) oraz w jego granicach Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wiryńki. Wokół WPN wskazano obszar otuliny, której granica jest w odległości ok. 4,6 km od obszaru objętego projektem planu.

Położony najbliżej obszaru projektu planu Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Fortyfikacje w Poznaniu (PLH 300005) obejmuje Fort VIIa, który wraz z pozostałymi fortami, Cytadelą oraz schronami położonymi na obszarze Sołacza, współtworzy obszar Natura 2000 Fortyfikacje w Poznaniu PLH300005. Ochrona tworzących go obiektów została ustanowiona ze względu na występowanie na terenie fortyfikacji unikatowych stanowisk zimowania wielu gatunków nietoperzy, w tym w szczególności nocka dużego, nocka Bechsteina, nocka łydkowłosego oraz mopka. Część terenów wchodzących w skład wspomnianego obszaru Natura 2000 posiada także niezwykle dużą wartość przyrodniczą ze względu na bogactwo i unikatowość siedlisk (jakie zachowały się na ich terenie) oraz występowanie wielu gatunków przedstawicieli flory i fauny, w tym gatunków rzadkich i podlegających ochronie prawnej.

Analizując potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołyńskiej na przedmiot ochrony i integralność terenów zlokalizowanych w zasięgu wspomnianego obszaru Fortyfikacje w Poznaniu PLH300005, zwrócono szczególną uwagę na specyfikę zmian, jakie stanowić mogą zagrożenie dla utrzymania zimowisk nietoperzy. Zgodnie z publikowanymi informacjami, do najistotniejszych zagrożeń dla utrzymania miejsc hibernacji nietoperzy zalicza się przede wszystkim zmiany mikroklimatu w obrębie miejsc hibernacji oraz płoszenie zwierząt w okresie zimowym. Działania te odnoszą się więc bezpośrednio do samych obiektów stanowiących miejsca zimowania nietoperzy, a ich ewentualne pojawienie się wynikać może z wprowadzenia zmian w obrębie obiektów fortyfikacyjnych. Wspomnieć tu można m.in. niekontrolowaną penetrację obiektów fortyfikacyjnych w okresie zimowym, uszczelnianie otworów wentylacyjnych, zmniejszenie wilgotności powietrza, czy też narażenie na przewietrzanie pomieszczeń, w obrębie których hibernują nietoperze. Na utrzymanie atrakcyjności fortów, jako miejsc zimowania nietoperzy, w pewnym stopniu wpływać mogą również znaczące zmiany w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów bezpośrednio przylegających do obiektów fortyfikacyjnych. Pojawienie się nowych budynków o dużej kubaturze, czy też drastyczne zmniejszenie powierzchni terenów porośniętych zielenią wysoką, może przyczynić się do ograniczenia dostępności do miejsc hibernacji oraz likwidacji części tymczasowych żerowisk.

Mając na uwadze powyższe, prognozuje się, że realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp nie będzie stanowiła zagrożenia dla utrzymania wskazanych powyżej miejsc zimowania nietoperzy, przede wszystkim z uwagi na charakter zagrożeń oraz dużą odległość od obiektów fortyfikacyjnych (eliminującą możliwość wystąpienia zmian mikroklimatycznych w obrębie miejsc hibernacji) – najbliższy fort zlokalizowany jest w odległości ok. 3km. Przewidziane w projekcie planu inwestycje nie będą wpływać w jakikolwiek sposób na utrzymanie warunków siedliskowych (m.in. wilgotności, temperatury itd.) w obrębie obiektów włączonych do sieci

Natura 2000, zlokalizowanych poza granicami obszaru projektu mpzp. Tereny znajdujące się w zasięgu granic obszaru opracowania nie obejmują również atrakcyjnych dla nietoperzy żerowisk, co eliminuje możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań, związanych z ograniczeniem dostępności do bazy pokarmowej występujących na terenie fortyfikacji gatunków.

Specjalny Obszar Ochrony Ostoja Wielkopolska (PLH 300010) zajmuje faliste i pagórkowate tereny Niziny Wielkopolskiej z typowym krajobrazem polodowcowym. W jej granicach znajduje się część najdłuższego w Polsce ozu Bukowo-Mosińskiego (374 km) oraz wydmy, rynny, liczne głązy narzutowe i 12 jezior polodowcowych. Prawie wszystkie jeziora w ostoi są bogatymi w substancje mineralne jeziorami eutroficznymi. Jeziołem dystroficznym jest jedynie jezioro Skrzyńka. Na terenie ostoi występują łąki wśród których do najpiękniejszych należą łąki trzęślicowe i pełnikowi. W północno-zachodniej części obszaru znajduje się cenny kompleks łąkowo-torfowiskowy z roślinnością kalcyfilną. Większa część terenu porastają lasy. Przeważają drzewostany sosnowe (około 70 %) z domieszką dębu, świerka, brzozy, grabu i lipy. Ostoja Wielkopolska jest obszarem o dużej różnorodności biologicznej, w obrębie którego występuje 17 typów siedlisk wskazanych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej oraz 20 gatunków wskazanych w Załączniku II wspomnianej dyrektywy. Ponadto, niezwykle bogactwem gatunkowym charakteryzuje się tutejsza flora naczyniowa (1100 gatunków), a także liczebność gatunkowa mchów, porostów oraz grzybów. W granicach ostoi stwierdzono występowanie 50 gatunków roślin prawnie chronionych oraz około 180 gatunków uznanych za zagrożone (na regionalnej czerwonej liście).

Jako główne zagrożenie dla ostoi wskazano bliskość miasta Poznania (jego terenów przemysłowych), eutrofizację wód, jak również zabudowę rekreacyjną nad brzegami jezior.

Przedmiotem ochrony w Ostoi Wielkopolskiej jest obszar o dużej bioróżnorodności biologicznej z siedliskami wskazanymi w Dyrektywie Siedliskowej oraz bogactwem gatunkowym flory, mchów, porostów oraz grzybów. Główne zagrożenia dla zasobów stanowią tereny przemysłowe w mieście Poznaniu, eutrofizacja wód, jak również zabudowa rekreacyjna nad brzegami jezior. Nie są to zagrożenia pochodzące z obszaru analizowanego projektu planu.

Na Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017 występują gatunki ptaków o szczególnym znaczeniu dla Wspólnoty takie, jak: kania czarna, kania ruda, rybitwa czarna, dzięcioł średni, gęś zbożowa, gęś białoczerna. Poza znaczną odległością obszaru planu od ostoi ptaków także charakter jego zagospodarowania i warunki przyrodnicze nie mają znaczenia dla:

- ptaków migrujących tj. gęś zbożowa i białoczerna, dla których miejscem odpoczynku i żerowania są łąki i pastwiska porośnięte niską roślinnością;
- rybitwy czarnej należącej do gatunku wodno-błotnego gniazdującego w szuwarach płytkich zbiorników wodnych, latających w najbliższym otoczeniu swoich ostoi;
- dzięcioła średniego, który występuje głównie w naturalnych, pierwotnych lasach liściastych, w ekosystemach leśnych martwych i obumierających drzew ze starymi dziuplami i infekcjami grzybami - omija lasy gospodarcze.

Obszar opracowania projektu planu nie obejmuje strefy ochrony ostoi, miejsc gniazdowania i regularnego przebywania kani czarnej i kani rudej. Ze względu na preferowane środowisko gniazdowania i żerowania w sąsiedztwie wód powierzchniowych, terenów wilgotnych i siedlisk leśnych, głównie z drzewostanem liściastym a tereny wskazane w projekcie planu nie spełniają tych warunków, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji jego ustaleń na chronione gatunki ptaków.

Ponadto na obszarze opracowania planu nie stwierdzono występowania gatunków roślin, grzybów objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów a także gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywy Siedliskowej, oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujących się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście), lub rzadkich. Na obszarze objętym planem występują przedstawiciele awifauny, które zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, podlegają ochronie gatunkowej, przy czym część z nich jest objęta ochroną częściową, a część ochroną ścisłą (rozdz.2.7) . W związku z powyższym w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację

ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym w ustawie o ochronie przyrody i rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Realizacja ustaleń niniejszego projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, ponieważ są usytuowane w dużym oddaleniu od granic obszaru objętego opracowaniem. Biorąc powyższe pod uwagę prognozuje się, że planowane inwestycje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej nie będą oddziaływać negatywnie na cele i przedmioty ochrony obszarów NATURA 2000, ich integralność i spójność sieci.

6.13 Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne obszaru projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej - znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa, stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego projektu nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25.02.1991r.

6.14 Analiza potencjalnych oddziaływań skumulowanych

Opisane w poprzednich podrozdziałach oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko dotyczą oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska osobno. W rzeczywistości środowisko stanowi system, którego komponenty pozostają w nierozzerwalnej od siebie zależności i wzajemnie się warunkują, a zmiana jednego komponentu powoduje zmianę pozostałych. W związku z tym oddziaływanie na środowisko należy rozpatrywać nie tylko w kontekście poszczególnych jego komponentów, lecz także w kontekście środowiska jako całości, biorąc pod uwagę sumę czynników oddziaływujących na nie jednocześnie.

W niniejszej Prognozie ... podjęto próbę zidentyfikowania potencjalnych oddziaływań skumulowanych dla działań lub projektów strategicznych, których oddziaływanie w ocenie oddziaływania na komponenty środowiska ocenione zostało jako negatywne. W związku z tym, mogłoby dotyczyć kumulacji oddziaływań negatywnych.

Oddziaływania skumulowane definiowane są jako zmiany w środowisku wywołane wpływem proponowanych działań w połączeniu z innymi oddziaływaniami obecnymi w przestrzeni i oddziaływaniami będącymi wynikiem realizacji dokumentów strategicznych przewidzianych do realizacji w przyszłości.

Oddziaływania skumulowane należy rozumieć jako występujące łącznie w określonym czasie, podobne czynniki lub działania pochodzące z różnych, położonych w bliskim sąsiedztwie lub nakładających się na siebie źródeł, powodujących takie same lub zbliżone, sumujące się skutki środowiskowe. Nałożenie się na siebie podobnych wpływów może prowadzić do sytuacji, w których określony teren narażony jest na nieadekwatnie większe negatywne oddziaływanie, w skutek kumulacji źródeł presji o pomijalnej, jednostkowej charakterystyce oddziaływania.

Założeniem analizy możliwości wystąpienia oddziaływań skumulowanych jest powiązanie oddziaływania planowanej inwestycji na obszarze planu i przedsięwzięć lub działań na obszarze poza granicami przedmiotowego planu. Przyjęto, że przedmiotem oceny są inwestycje o tym samym charakterze, powodujące takie same sumujące się skutki środowiskowe. W sąsiedztwie obszaru planu występuje zabudowa mieszkaniowa z niezbędną infrastrukturą drogową i techniczną nie stanowi źródła negatywnych wpływów na środowisko, które w połączeniu z oddziaływaniem na komponenty środowiska planowanych inwestycji na obszarze planu mogłyby skutkować negatywnym oddziaływaniem.

Niniejszy projekt planu kontynuuje przeznaczenie i zagospodarowanie terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz uzupełnia je o funkcję usługową. Biorąc pod uwagę charakter dopuszczalnej planem działalności można zakładać, że intensyfikacja funkcji przyczyni się do skumulowania oddziaływań na jakość klimatu akustycznego i powietrza atmosferycznego. Potencjalnie może przyczynić się do zwiększenia zapotrzebowania na media tj. energię elektroenergetyczną, wodę. Wraz ze wzrostem liczby inwestycji wzrośnie ilość odpadów, ścieków bytowych i przemysłowych. Biorąc pod uwagę skalę zmian i ustalenia projektu planu można zakładać, że przedsięwzięcia zrealizowane na obszarze planu nie będą skutkować niekorzystnymi oddziaływaniami skumulowanymi na komponenty środowiska przyrodniczego a zmiana jednego komponentu nie spowoduje niekorzystnych zmian

pozostałych.

7 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień analizowanego mpzp podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Monitoringowi powinny podlegać przede wszystkim te elementy środowiska, których stan wymaga poprawy. Należy w tym kontekście wymienić zły stan wód powierzchniowych Potoku Junikowskiego. Mając na uwadze ciek Plewianka, który jest prawobrzeżnym dopływem Potoku Junikowskiego, przepływający przez obszar planowanych inwestycji w związku z powyższym wskazany jest monitoring (raz na rok) skuteczności gospodarki wodno-ściekowej na obszarze objętym mpzp w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniami. Ponadto ze względu na lokalizację nowej zabudowy, która może stanowić przyczynę wzrostu emisji zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania paliw w instalacjach grzewczych, obejmujących substancje tj. SO₂, NO₂, CO, CO₂, czy pyły wskazane jest monitorowanie jakości powietrza atmosferycznego w sposób ciągły. Ponadto w związku z już istniejącymi (kolej, drogi) i planowanymi elementami infrastruktury komunikacyjnej oraz położeniem w strefie oddziaływania lotniska Poznań-Ławica, będących źródłem emisji hałasu wskazane jest monitorowanie wartości emisji hałasu (proponuje się raz na dwa lata) na granicy z terenami wymagającymi ochrony akustycznej (istniejącej zabudowy mieszkaniowej) poza obszarem objętym niniejszym opracowaniem.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy natomiast pamiętać, że analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMŚ, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

8 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Oddziaływania na środowisko występujące na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięć dopuszczonych niniejszym planem mogą zostać zminimalizowane w sposób wystarczający poprzez realizację ustaleń projektu planu odnośnie: parametrów zabudowy i zagospodarowania terenów, ochrony wód poprzez prowadzenie efektywnej gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza poprzez stosowanie paliw ekologicznych do ogrzewania obiektów z zaleceniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii, modernizacji i rozbudowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Zakres wprowadzonych do projektu

mpzp zapisów dotyczących ochrony poszczególnych elementów środowiska uznaje się za właściwy i wystarczający.

Można zakładać, że ograniczeniu i zapobieganiu negatywnych oddziaływań na środowisko będzie służyło dodatkowe (poza realizacją ustaleń planu) zastosowanie następujących rozwiązań technicznych i organizacyjnych:

1. w zakresie wpływu na jakość powietrza
  - stosowanie maszyn i urządzeń sprawnych technicznie,
  - zabezpieczenia przed emisją pyłów i gazów,
  - systematyczne sprzątanie placów budowy, miejsc składowania i magazynowania,
  - regularne utrzymywanie czystości dróg, miejsc postojowych i placów manewrowych,
2. w zakresie wpływu na klimat akustyczny
  - ograniczenie prac budowlanych do godzin dziennych,
  - ograniczenie pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym,
  - ograniczenie liczby pojazdów ciężarowych obsługujących teren inwestycji,
  - ograniczenie prędkości poruszania się pojazdów w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej (zlokalizowanej poza granicami planu),
  - stosowanie tłumików do samochodów ciężarowych,
  - zastosowanie cichej nawierzchni na drogach i placach manewrowych z zastosowaniem nawierzchni ścieralnej o odpowiednich parametrach akustycznych,
3. w zakresie ochrony bioróżnorodności, świata zwierząt i roślin, krajobrazu
  - ograniczenie terminu niezbędnej wycinki drzew do okresu poza lęgowego,
  - stosowanie do nasadzeń przydrożnych i na terenach zieleni urządzonej głównie zieleni wysokiej – gatunków rodzimych,
4. w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych
  - stosowanie maszyn i urządzeń sprawnych technicznie – wyeliminowanie wycieków substancji ropopochodnych i przedostawania się ich do gruntu i wód,
  - podczas realizacji inwestycji organizacja bazy sprzętowej na szczelnych nawierzchniach,
  - zachowanie drożności urządzeń melioracyjnych i drenarskich.

9 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość rozważania odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w granicach analizowanego projektu mpzp została znacząco ograniczona poprzez zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki, określające wiodący i uzupełniający kierunek zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów. Ponadto należy podkreślić, że niniejszy projekt planu stanowi rozwiązanie alternatywne do ustaleń obowiązującego na przedmiotowym obszarze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych uchwały obowiązuje (uchwała Rady Gminy Komorniki Nr XXXVI/250/98 z dnia 1998-04-27 zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22.05.2006 r.). Zmiana obowiązującego dotychczas mpzp umożliwi zmianę rozwiązań komunikacyjnych w północnej części opracowania w związku z realizacją tunelu w ciągu ul. Grunwaldzkiej i rezygnację z planowanej zmiany przebiegu ul. Wołczyńskiej oraz z budowy wiaduktu nad torami kolejowymi. Obecny przebieg ul. Wołczyńskiej został w planie utrzymany, na przedłużeniu ul. Owsianej w kierunku północnym zaplanowano nową drogę publiczną (dojazdową) do obsługi komunikacyjnej przyległych terenów i terenów odciętych od dostępu do ul. Grunwaldzkiej w związku z budową tunelu. Ponadto uwzględniono też zrealizowane poszerzenie ul. Żytniej wraz ze zbiornikiem retencyjnym. Dodatkowo w planie uzupełniono przeznaczenie terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o funkcję usługową i wskazano pasy zieleni izolacyjnej.

Z uwagi na powyższe, w trakcie prowadzonych prac planistycznych nad sporządzeniem projektu mpzp części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej nie rozpatrywano rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody, ponieważ obecne ustalenia projektu są optymalne z punktu widzenia charakterystyki analizowanego obszaru oraz planowanych przekształceń funkcjonalno-przestrzennych do tych, które zaproponowane zostały w analizowanym dokumencie.

10 WNIOSKI I STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej.

Niniejszy projekt opracowany jest na podstawie uchwały nr XLVII/429/2022 z dnia 10 lutego 2022 r. Rady Gminy Komorniki, w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej.

Stosownie do przepisu art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu, poprzedzone zostało wykonaniem analiz dotyczących zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

W wyniku przeprowadzonej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Komorniki, przyjętej uchwałą Rady Gminy Nr LVIII/575/2018 z dnia 11 października 2018 r., w której Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (Uchwała Nr XXXVI/250/98 z dnia 27.04.1998 r., zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22.05.2006 r.) został uznany za nieaktualny.

Projekt mpzp obejmuje obszar o powierzchni około 8,6ha, położony w części wsi Plewiska przy ul. Wołczyńskiej, ul. Owsianej i ul. Żytniej, stycznie do północnej granicy gminy Komorniki z miastem Poznań.

Na przedmiotowym obszarze obowiązuje uchwała Rady Gminy Komorniki Uchwała Nr XXXVI/250/98 z dnia 27 kwietnia 1998r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych (zmieniona uchwałą XLIX/294/2006 z dnia 22 maja 2006 r.).

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko składa się z dziewięciu części.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji kierunków zagospodarowania na środowisko przyrodnicze przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, szaty roślinnej i zwierząt, powietrza, klimatu lokalnego, klimatu akustycznego. Prognoza ma również na celu przeanalizowanie oddziaływania realizacji ustaleń mpzp na obszary chronione, w tym obszary NATURA 2000, na jakość życia ludzi, na dobra materialne i na elementy dziedzictwa kulturowego. Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu mpzp został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Obszar projektu planu sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenami składowo-magazynowo-produkcyjnymi. Obszar planu ma dostęp do kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i sieci gazowej oraz pozostałych podstawowych sieci infrastruktury technicznej.

Obszar opracowania projektu planu stanowi teren częściowo niezabudowany, położony w północnej części gminy Komorniki we wsi Plewiska, w rejonie ul. Wołczyńskiej, ul. Owsianej i ul. Żytniej, stycznie do północnej granicy gminy z miastem Poznań. Zabudowa istniejąca na obszarze analizowanym podobnie jak w jego sąsiedztwie to budynki magazynów, składów i hurtowni. W granicach planu usytuowany jest budynek mieszkaniowy jednorodzinny. W sąsiedztwie obszaru analizowanego występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i tereny składowo-magazynowo-produkcyjne.

Przez obszar opracowania przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110Kv, średniego - 15KV i niskiego napięcia- 0,4KV. Obszar objęty planem ma dostęp do kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej i sieci gazowej. Przez południowo zachodnią część obszaru przepływa niewielki ciek Plewianka, który jest prawobrzeżnym dopływem Potoku (Strumienia) Junikowskiego.

Charakterystyka elementów środowiska w granicach obszaru projektu mpzp została przedstawiona w drugim rozdziale prognozy oddziaływania na środowisko.

Na obszarze planu występują niewielkie różnice w rzeźbie terenu z obniżeniem w pobliżu ciek Plewianki. Ze względu na wytrzymałość gruntu (podłoże glin zwałowych) nie ma przeciwwskazań do lokalizacji obiektów budowlanych.

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania udokumentowanych i zarejestrowanych zasobów w postaci złóż naturalnych. Analizowany obszar położony jest również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

W tej części Prognozy .. przedstawiono ocenę stanu wód powierzchniowych na podstawie opublikowanej przez GIOŚ „Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021” wody Potoku Junikowskiego zakwalifikowano do III klasy jakości, potencjał ekologiczny – umiarkowany, stan chemiczny nie został określony. Stan jakości wód dla JCWP (PLRW60001718576) – (2020 r.) oceniono jako zły. Celem środowiskowym dla Potoku Junikowskiego jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego. Zgodnie z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021, JCWP Potok Junikowski jest silnie zmienioną częścią wód (SZCW) o złym stanie, zagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych - dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

Przedstawiono także ocenę stanu wód podziemnych JCWPd nr 60. Według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem wyżej wymienionego celu środowiskowego. Zgodnie z informacjami publikowanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan chemiczny i ilościowy wód JCWPd nr 60 w roku 2019 oceniony został jako dobry.

Na podstawie przeprowadzonych badań w roku 2021 PPIS w Poznaniu stwierdził (pismo HK-WPS.9011.3.20.2022 z dnia 21 lutego 2022r.) przydatność wody w wodociągach wiejskich Komorniki i Plewiska do spożycia przez ludzi. Jakość wody pitnej w roku 2021 w wymienionych wyżej wodociągach spełniała wymogi Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. oraz Dyrektywy Europejskiej (98/83/EC).

Obszar charakteryzuje się znacznym stopniem antropogenicznego przekształcenia, wynikającym przede wszystkim z realizacji w jego granicach zabudowy przemysłowo-magazynowej, jak również szlaków komunikacyjnych. Na obszarze planu w większości występuje nieliczne roślinność typowa dla terenów antropogenicznie przekształconych. Skład gatunkowy przedstawicieli fauny ograniczony jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

Wśród najczęściej spotykanych na analizowanym obszarze przedstawicieli świata zwierząt wymienić należy przede wszystkim pospolite gatunki rodzimej ornitofauny. Na obszarze tym stwierdzono występowanie pospolitych gatunków, takich jak kawka, gawron, wrona, gołąb miejski, szpak i kos. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, wszystkie wyżej wymienione ptaki podlegają ochronie gatunkowej, przy czym gołąb miejski i wrona są gatunkami objętymi ochroną częściową, a pozostałe ochroną ścisłą. Podczas przeprowadzonej wizji terenowej nie potwierdzono w sposób jednoznaczny obecności przedstawicieli rodzimych gatunków płazów, gadów czy ssaków.

Opisując specyfikę lokalnych warunków klimatycznych, przekładających się na warunki mikroklimatyczne istotne w skali projektu planu, należy zwrócić uwagę na ukształtowanie analizowanego obszaru oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania zarówno jego terenu, jak i terenów w jego otoczeniu. Obszar analizowany ma dobre warunki przewietrzania. Z punktu widzenia zakresu przestrzennego niniejszego projektu planu należy zauważyć, że ocena jakości powietrza opracowana została dla całego obszaru strefy wielkopolskiej_2 i nie należy jej bezpośrednio odnosić do stężeń zanieczyszczeń występujących w granicach analizowanego obszaru. W całej strefie stwierdzono przekroczenia poziomu benzo(a)piranu i pyłu PM10. Ocena wykonana pod kątem ochrony roślin w strefie wielkopolskiej_2, nie wykazała przekroczeń w zakresie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz poziomu docelowego ozonu, w związku z powyższym strefie wielkopolskiej_2 przypisano klasę A. Wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń mogą odbiegać w pewnym stopniu od wartości przedstawionych powyżej, przede wszystkim z uwagi na różnice w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów zarówno w zasięgu, jak i

poza granicami projektu. Ze względu na charakter planowanego zagospodarowania należy prowadzić stały monitoring w zakresie poziomów gazów i pyłów w powietrzu atmosferycznym. Warunki akustyczne w środowisku na obszarze planu w zakresie oddziaływania hałasu samochodowego, czyli najbliższej zlokalizowanych potencjalnych źródeł hałasu komunikacyjnego droga powiatowa 2507P (ul. Wołczyńska) - oceniono na podstawie aktualnej dokumentacji Mapy akustycznej dla odcinków dróg powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, położonych w granicach administracyjnych powiatu poznańskiego w roku 2015. Ulica Wołczyńska na obszarze planu nie sąsiaduje z terenami wymagającymi ochrony akustycznej – tereny magazynów, składów, produkcji przemysłowej i usług. Na obszarze mpzp istnieje budynek mieszkaniowy jednorodzinny, dla którego wymagane jest zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w pomieszczeniach budynku na pobyt ludzi. Poziomy hałasu samochodowego nie przekraczają dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku obowiązującego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Obszar projektu planu znajduje się poza aktualnymi granicami obszaru ograniczonego użytkowania (OOU) lotniska Poznań-Ławica, wyznaczonymi w Uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ze dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu. Obszar planu położony jest w strefie zakazu budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych. Na jakość klimatu akustycznego obszaru planu nie wpływa także hałas kolejowy.

Na terenie objętym projektem planu występują udokumentowane stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków pod nr AZP 53-26/69 i nr AZP 53-26/70 stanowiące terenowe pozostałości pradziejowego i historycznego osadnictwa, które podlegają ochronie i opiece konserwatorskiej bez względu na stan zachowania zgodnie z art. 6, ust. 1, pkt. 3a, art.22 ust.2 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W rozdziale trzecim prognozy stwierdzono, że na analizowanym obszarze nie występują tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na omawianym obszarze nie występują również pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ciche w aglomeracji.

Na obszarze opracowania zaobserwowano gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym w ustawie o ochronie przyrody i rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru strefy wielkopolskiej_2 a tym samym obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu. Głównym założeniem analizowanego projektu planu jest zmiana rozwiązań komunikacyjnych w północnej części opracowania w związku z realizacją tunelu w ciągu ul. Grunwaldzkiej i rezygnacji z planowanej zmiany przebiegu ul. Wołczyńskiej oraz budowy wiaduktu nad torami kolejowymi. Obecny przebieg ul. Wołczyńskiej został w planie utrzymany, na przedłużeniu ul. Owsianej w kierunku północnym zaplanowano nową drogę publiczną (dojazdową) do obsługi komunikacyjnej przyległych terenów i terenów odciętych od dostępu do ul. Grunwaldzkiej w związku z budową tunelu. Ponadto uwzględniono też zrealizowane poszerzenie ul. Żytniej wraz ze zbiornikiem retencyjnym. Dodatkowo w planie uzupełniono przeznaczenie terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o funkcję usługową i skorygowano zasięg pasów izolacyjnych. Tereny położone w północnej części planu przeznaczono pod obiekty

produkcyjne, składy i magazyny lub zabudowę usługową, która stanowi kontynuację funkcji występujących w otoczeniu (tj. na północ, na południe, na wschód, w tym w granicach Miasta Poznania).

W zakresie przeznaczenia terenów projekt planu ustala: tereny usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów (**1- 4U-PP-PS**), teren drogi zbiorczej (**KDZ**), teren drogi lokalnej (**KDL**), tereny dróg dojazdowej (**1- 2KDD**), tereny zieleni urządzonej (**1 - 4ZP**), teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej (**WS/ZP**), teren elektroenergetyki (**IE**).

Na terenach **U-PP-PS** dopuszczono lokalizację budynków i budowli w zakresie produkcji, składów, magazynów lub usług, urządzeń budowlanych, wiat, obiektów małej architektury, infrastruktury technicznej. Dopuszczono lokalizację kondygnacji podziemnych, w tym garaży podziemnych, na terenie **2U-PP-PS** dopuszczono zachowanie istniejącego budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Na terenach usług lub obiektów produkcyjnych lub składów i magazynów zakazano lokalizacji budynków i lokali mieszkalnych, z wyłączeniem istniejącego budynku na terenie **2U-PP-PS**, usług wymagających zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w szczególności: usług oświaty, zamieszkania zbiorowego lub domów opieki społecznej i obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży większej niż 1000 m².

Na terenach produkcji przemysłowej, składów i magazynów lub zabudowy usługowej ustalono wysokość, powierzchnię i intensywność zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną oraz powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej. Parametry te kształtują się w sposób następujący:

- wysokość zabudowy:
  - budynków administracyjno-biurowych i budowli – nie więcej niż 12 m, z uwzględnieniem wysokości masztów i kominów;
  - budynków pozostałych i wiat – nie więcej niż 10 m;
  - masztów i kominów – nie więcej niż 20 m;
- powierzchnia zabudowy dla terenów:
  - **1U-PP-PS, 3U-PP-PS, 4U-PP-PS** do 40% działki budowlanej;
  - **2U-PP-PS** do 50% działki budowlanej, przy czym dla rozbudowy budynku mieszkalnego nie więcej niż 12% działki budowlanej;
- intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej: od 0 do 0,8, przy czym wyłącznie dla terenu **2U-PP-PS** od 0 do 1;
- powierzchnia biologicznie czynna – nie mniejszą niż 40% powierzchni działki budowlanej oraz wyłącznie na terenie **2U-PP-PS** nie mniejszą niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- powierzchnia nowo wydzielonej działki budowlanej nie mniejsza niż 2000 m², przy czym dopuszcza się mniejszą powierzchnię działek budowlanych dla obiektów infrastruktury technicznej, dojazdów, dojazdów oraz powiększenia sąsiednich nieruchomości.

Na terenach **ZP** i **WS/ZP** dopuszczono lokalizację zbiorników retencyjnych a na terenie **KDL** ustalono zachowanie zbiornika retencyjnego. Ponadto na terenie **WS/ZP** dopuszczono m.in. lokalizację urządzeń wodnych, przepustu lub mostu dla lokalizacji dojścia i dojazdu. Na terenach dróg klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej ustalono lokalizację urządzeń infrastruktury drogowej i infrastruktury technicznej (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń planu) oraz dopuszczono lokalizację zieleni i obiektów małej architektury.

Z punktu widzenia charakteru niniejszego opracowania należy podkreślić ustalenia projektu planu dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. W tym zakresie projekt mpzp wprowadza zapisy ustalające zakaz lokalizacji:

- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko), z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowej;
- punktów do zbierania, składowania lub przeładunku złomu lub odpadów;
- krematoriów;
- stolarni;

- zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów budowlanych;
- zorganizowanych na otwartym terenie miejsc magazynowania oraz składowania materiałów sypkich;
- punktów zbierania lub demontażu: pojazdów, sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu i innego sprzętu;
- stacji paliw, punktów poboru i dystrybucji paliw.

Poza ustalonymi zakazami w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu projekt planu ustala:

- gospodarowanie i gromadzenie odpadów zgodnie z regulaminami utrzymania czystości i porządku obowiązującymi na terenie gminy i przepisami odrębnymi (ustawa o odpadach);
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi (uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, tzw. antysmogowa);
- zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe dla nowych budynków;
- dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi (ustawa o odpadach);
- w przypadku wystąpienia przekroczenia standardów jakości środowiska nakaz zastosowania środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających poziom emisji, co najmniej do wartości dopuszczalnych, w tym w szczególności dopuszcza się: ekrany akustyczne, zieleń izolacyjną;
- zapewnienie dostępu do wód powierzchniowych, w tym na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zachowania istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi (Prawo wodne).

W projekcie planu ustalono nakaz uwzględnienie zgodnie z przepisami odrębnymi, położenia obszaru planu:

- w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań – Ławica, wyznaczających nieprzekraczalne ograniczenia wysokości obiektów budowlanych i obiektów naturalnych, które dotyczą wszystkich obiektów i urządzeń, w tym lokalizowanych na dachach, oraz infrastruktury technicznej;
- w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych, przy czym ograniczenia nie dotyczą obiektów budowlanych o wysokości poniżej 15 m n.p.t.;
- w oznaczonym na rysunku planu pasie technologicznym o szerokości 22 m, tj. po 11 m od osi linii na stronę do czasu przebudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na podziemną, przy lokalizacji zadrzewień, budowli i budynków.

Z punktu widzenia ochrony środowiska w granicach przedmiotowego obszaru istotne będzie jednocześnie przestrzeganie zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, ustalających m.in.:

- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej,
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi, z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wodnych i innych obiektów służących retencjonowaniu wody na terenie nieruchomości oraz stosowania rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych,
- dopuszczenie budowy sieci gazowej niskiego i średniego ciśnienia,
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji i biogazowi,
- zasilanie odbiorców z sieci elektroenergetycznej SN 15kV i nn 0,4kV, w tym lokalizację nowych odcinków sieci elektroenergetycznej, jako kablowych, podziemnych,
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi,

- zachowanie odległości między przewodami i urządzeniami infrastruktury technicznej oraz innymi obiektami budowlanymi, zgodnie z przepisami odrębnymi i zasadami wiedzy technicznej.

W czwartym rozdziale prognozy przeanalizowano także zgodność zapisów projektu mpzp z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki oraz stwierdzono, że nie naruszają one ustaleń Studium ..

W prognozie stwierdzono również, że odstępianie od realizacji ustaleń analizowanego projektu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, bowiem wówczas zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenu oraz ustalania zasad jego zagospodarowania określane będą na podstawie ustaleń obowiązującego mpzp wsi Plewiska w obszarze terenów zainwestowanych. Nie mniej jednak nie będzie można zrealizować zmiany rozwiązań komunikacyjnych polegających na przedłużeniu ul. Owsianej w kierunku północnym do obsługi przyległych terenów, utrzymaniu przebiegu ulicy Wołczyńskiej oraz zrealizować tunelu pod torami kolejowymi w ciągu ulicy Wołczyńskiej zlokalizowanego poza granicami niniejszego projektu.

W piątym rozdziale prognozy przeanalizowano zapisy odnoszące się do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu. Odniesiono się między innymi do zapisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Programu Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028. Wskazano, że wyżej przytoczone ustalenia projektu planu, istotne z punktu widzenia ochrony środowiska, uwzględniają ustalenia dokumentów wyższego szczebla. Ponadto stwierdzono, że projekt planu uwzględnia cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym wymienione w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, przyjętej we Florencji 20 października 2000 r., a ratyfikowanej przez Polskę 27 września 2004 r., Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030, Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, Strategii Rozwoju Gminy Komorniki 2021-2030, Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020).

Rozdział szósty w całości poświęcono omówieniu potencjalnych oddziaływań realizacji ustaleń mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazano również ustalenia projektu, których realizacja służyć będzie ochronie środowiska przyrodniczego oraz ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko.

Realizacja ustaleń planu powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze i intensywności. Negatywne oddziaływania na środowisko wystąpią na terenach, na których realizowane będą nowe inwestycje budowlane, drogowe czy infrastrukturalne. Zmiany wynikające z realizacji analizowanego planu będą obserwowane długofalowo w zakresie podstawowych elementów środowiska. Do trwałych lub długoterminowych oddziaływań na środowisko zaliczono: ingerencję w rzeźbę terenu (wykopy, niwelacje terenu) i warunki gruntowo-wodne (m.in. zagęszczenie podłoża), zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntu w miejscach realizacji zabudowy, nowych terenów dróg publicznych, nieznaczne zwiększenie emisji (zanieczyszczeń powietrza i hałasu) w związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy usługowej lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów.

W Prognozie stwierdzono, że obszar objęty projektem nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych, położony jest poza zasięgiem obszaru zagrożonego powodzią, nie będzie stanowić zagrożenia dla dotrzymania standardów akustycznych w obrębie terenów wymagających ochrony akustycznej zlokalizowanych poza obszarem planu. W projekcie planu nie wskazano terenów wymagających ochrony akustycznej. W związku z tym, w projekcie planu nie sformułowano ustaleń w zakresie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku. Obszar objęty projektem planu nie jest skażony ponadnormatywnym hałasem lotniczym i przemysłowym. Realizacja ustaleń analizowanego projektu planu przyczyni się do zmian w lokalnym krajobrazie. Na terenach niezabudowanych w wyniku realizacji ustaleń planu mogą być zlokalizowane budynki i budowle w zakresie produkcji, składów, magazynów

lub usług, miejsca parkingowych, przeładunku i postoju, zieleni urządzonej, w tym przyulicznej. Pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie stanowiła przyczyny pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do pogorszenia jego jakości na przedmiotowym obszarze i w jego sąsiedztwie.

Realizacja ustaleń projektu wpłynie w sposób trwały na zmianę warunków kształtujących mikroklimat na obszarze analizowanym ale zmiany te będą miały charakter miejscowy i nie wpłyną w sposób istotny na klimat lokalny całego obszaru.

Realizacja inwestycji planowanych w projekcie mpzp może w pewnym stopniu niekorzystnie wpływać na mieszkańców analizowanego obszaru na etapie realizacji poszczególnych obiektów, budynków i urządzeń, jednak nie będzie to oddziaływanie trwałe, ustąpi po zakończeniu prac inwestycyjnych. W dalszej perspektywie w wyniku działań zgodnych z zapisami projektu planu i przepisami odrębnymi nie prognozuje się negatywnych oddziaływań na ludzi.

Realizacja ustaleń mpzp nie narusza zasad ochrony udokumentowanych elementów dziedzictwa kulturowego.

Realizacja projektu planu nie będzie negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszarów NATURA 2000 (położonych poza granicami planu), ich integralność i spójność sieci.

Realizacja ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania środowiska i przyrody pozwoli na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie pojawią się w konsekwencji uzupełnienia istniejącej zabudowy, inwestycjami o podobnym charakterze i skali na terenach dotąd nie zabudowanych. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków dla środowiska będzie jednak precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego, zwłaszcza tych w zakresie ochrony środowiska oraz restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni. Istotnym warunkiem zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska będzie przestrzeganie zapisów określających maksymalną powierzchnię zabudowy działek budowlanych, utrzymanie, określonego w projekcie planu, minimalnego udziału powierzchni biologicznie na poszczególnych terenach oraz wprowadzanie nowej zieleni urządzonej, w tym spełniającej funkcje izolacyjne czy zieleni przyulicznej. Wprowadzana zieleni powinna składać się z jak największej ilości drzew i krzewów, złożonych głównie z gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych. Skład gatunkowy, gęstość nasadzeń i fizjonomia zieleni powinny być dostosowane do pełnionych funkcji, zarówno środowiskotwórczych, sanitarnych, jak i estetycznych.

Wśród najbardziej istotnych zapisów z punktu widzenia ograniczenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych zmian w środowisku wskazać należy natomiast szereg zapisów, zapewniających ochronę najistotniejszych elementów środowiska przyrodniczego oraz minimalizujących lub ograniczających ewentualne negatywne skutki realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze. Obejmują one między innymi zapisy ustalające:

- tereny zieleni urządzonej z lokalizacją nasadzeń zieleni izolacyjnej (należy przez to rozumieć pas zwartych nasadzeń w formie drzew i krzewów, z których przynajmniej 50% stanowią rośliny zawsze zielone oraz o wysokości w momencie wykonywania nasadzeń nie mniejszej niż 1 m);
- powierzchnie biologicznie czynne nie mniejsze niż od 30% do 40% powierzchni działki budowlanej na terenach usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów i nie mniejsze niż 80% - na terenach zieleni urządzonej;
- dopuszczenie lokalizacji zbiorników retencyjnych na terenach zieleni urządzonej, na terenie wód powierzchniowych lub zieleni urządzonej oraz zachowanie zbiornika retencyjnego na terenie drogi klasy lokalnej;
- maksymalną powierzchnię zabudowy na terenach usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów od 40% do 50% powierzchni działki budowlanej, przy czym dla rozbudowy budynku mieszkalnego nie więcej niż 12% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszczenie lokalizacji zieleni na terenach dróg publicznych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego;

- gospodarowanie odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi;
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zakaz stosowania w nowo budowanych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe;
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności: sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej, w tym powiązanie planowanych sieci i obiektów infrastruktury technicznej z siecią istniejącą w obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych;
- zachowanie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem: elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji, biogazowni.

Z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego, a w szczególności środowiska gruntowo-wodnego, niezwykle istotne są również ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej. W tym zakresie wymienić należy:

- zaopatrzenie w wodę do celów bytowo-gospodarczych oraz przeciwpożarowych z sieci wodociągowej;
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- zagospodarowanie lub odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zachowanie istniejącego systemu melioracyjnego, z dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu wprowadzono także nakaz uwzględnienia nakazów, zakazów oraz ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi, wynikających z położenia obszaru planu:

- w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody w otoczeniu lotniska cywilnego Poznań – Ławica,
- w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych, przy czym ograniczenia nie dotyczą obiektów budowlanych o wysokości poniżej 15 m n.p.t.,
- w oznaczonym na rysunku planu pasie technologicznym o szerokości 22 m, tj. po 11 m od osi linii na stronę do czasu przebudowy napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV na podziemną, przy lokalizacji zadrzewień, budowli i budynków.

Ustalono także realizowanie wszelkich projektowanych obiektów stałych i tymczasowych stanowiących przeszkody lotnicze (o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t.) zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto ustalenia projektu planu zakazują lub ograniczają możliwość lokalizacji na terenach elementów zagospodarowania, dysharmonizujących walory krajobrazowe.

W tej części przeanalizowano także możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych. Biorąc pod uwagę skalę zmian i ustalenia projektu planu założono, że przedsięwzięcia zrealizowane na obszarze planu nie będą skutkować niekorzystnymi oddziaływaniami skumulowanymi na komponenty środowiska przyrodniczego a zmiana jednego komponentu nie spowoduje niekorzystnych zmian pozostałych.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko, która może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMŚ, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

W części ósmej Prognozy ... podkreślono, że zakres wprowadzonych do projektu mpzp zapisów dotyczących ochrony poszczególnych elementów środowiska uznaje się za właściwy i wystarczający. Wskazano jednak rozwiązania techniczne i organizacyjne nie będące ustaleniami planu, które mogą ograniczyć lub zapobiec negatywnym oddziaływaniami na

elementy środowiska.

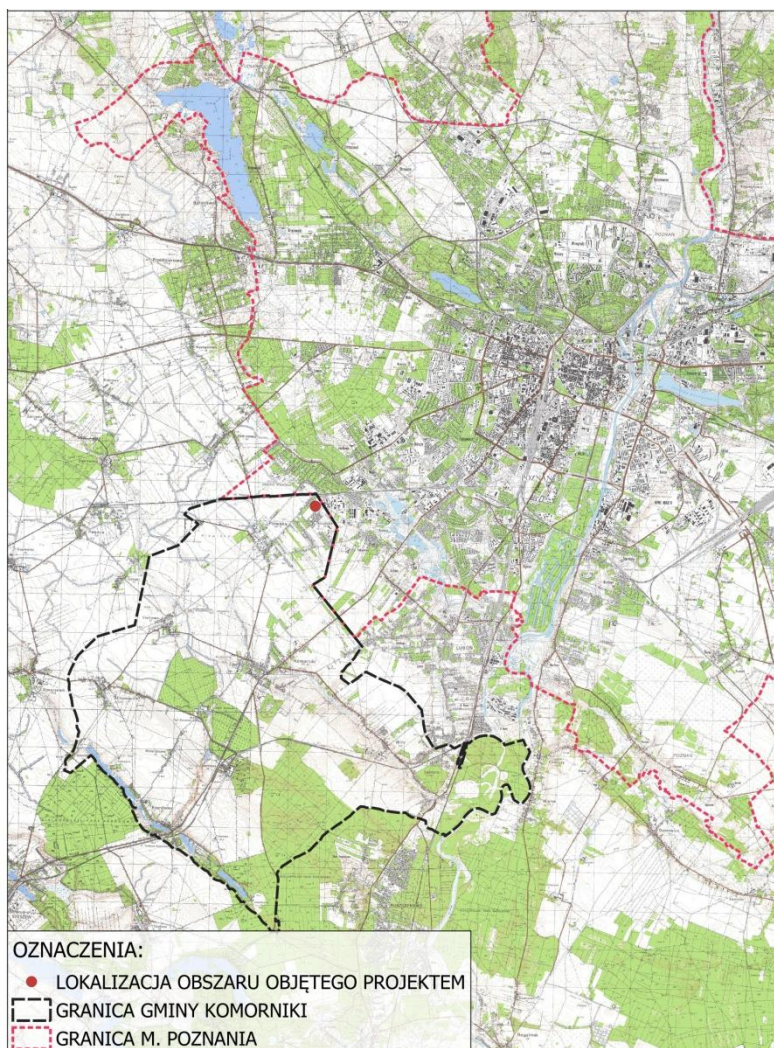
W części dziewiątej Prognozy ... stwierdzono, że brak rozwiązań alternatywnych odnośnie przeznaczenia terenów wynika z ustaleń obowiązującego Studium ... oraz uwarunkowań wynikających z planowanych rozwiązań komunikacyjnych poza obszarem planu. Analizowany projekt planu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody, ponieważ obecne ustalenia projektu są optymalne z punktu widzenia charakterystyki analizowanego obszaru oraz planowanych przekształceń funkcjonalno-przestrzennych.

Do niniejszej prognozy dołączono załączniki graficzne:

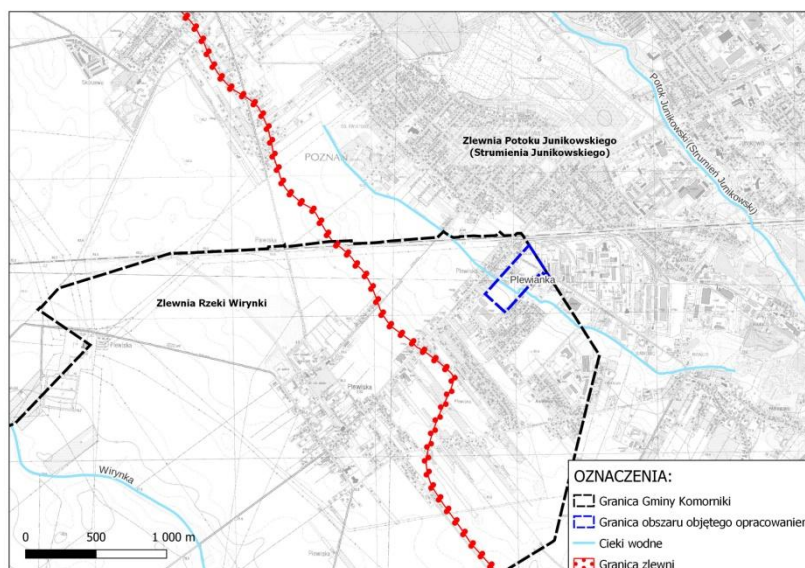
- Załącznik 1 Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem na tle gminy Komorniki
- Załącznik 2 Podział hydrograficzny na obszarze gminy Komorniki
- Załącznik 3 Uwarunkowania hydrograficzne – poziom wód gruntowych
- Załącznik 4 Fragment mapy glebowo-rolniczej gminy Komorniki
- Załącznik 5 Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem na tle obszarów cennych przyrodniczo
- Załącznik 6 Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej

11 ZAŁĄCZNIKI

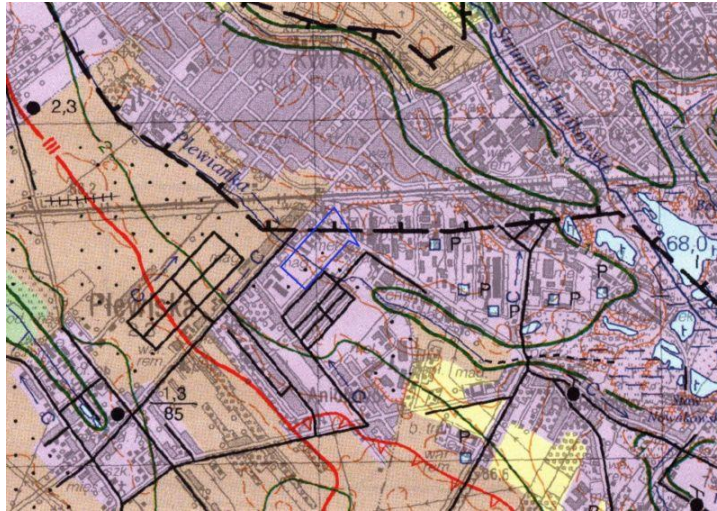
Załącznik 1 Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem na tle gminy Komorniki

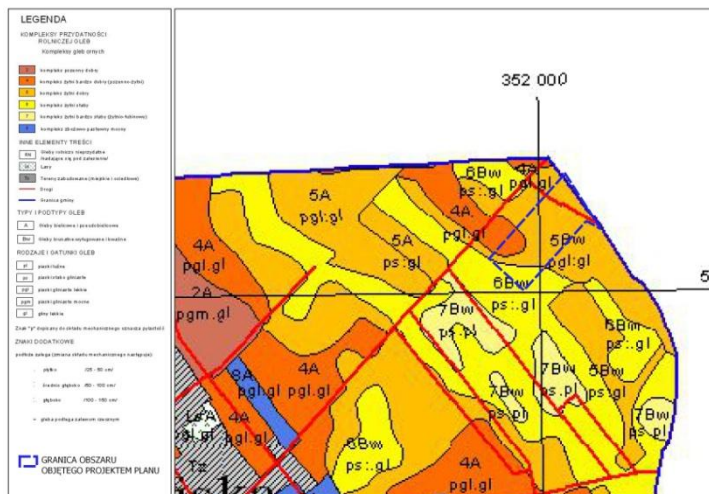
Załącznik 2 Podział hydrograficzny na obszarze gminy Komorniki

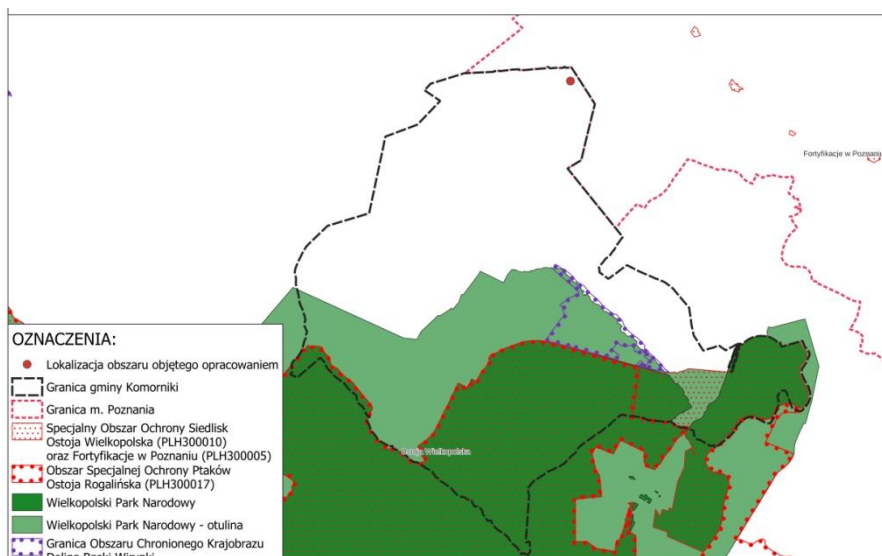
Załącznik nr3 Uwarunkowania hydrograficzne – poziom wód gruntowych

Załącznik 4 Fragment mapy glebowo-rolniczej gminy Komorniki

Załącznik 5 Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem na tle obszarów cennych przyrodniczo

Załącznik 6 Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej

Załącznik 6A Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej

W wyniku rozpatrzenia uwag do planu nastąpiły drobne zmiany w uchwale w zakresie zasad zabudowy oraz w rysunku planu w zakresie wyznaczonych linii zabudowy oraz przedłużenia ul. Owianej na południe, poniżej cieku Plewianka.

Poznań, dnia 13 lutego 2023r.
Poznań, dnia 13 września 2022r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Niniejszym oświadczam, że jestem autorem Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Plewiska w rejonie ulicy Wołczyńskiej oraz spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Elżbieta Piotrowska

PROJEKTANT - URBANISTA
CZŁONEK ZACHODNIEJ OKRĘGOWEJ
IZBY URBANISTÓW NR Z-467